

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	1080 Le
Fél évre	540 Le
Négved évre	270 Le
Havonta	90 Le

Hirdetések díjazás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal:
Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad.
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.
Megjelenik naponta reggel.

Feltámadás.

A tavasz meleg lehelle a déli szelek harmonáján feltámadást hirdet. Kipattannak a rügyek, előbujnak a fűszálak és a zord tél elől elzárt emberi szívek kitárulnak, az életet szerető ajkáról hozsanna száll az ég felé: Halleluja! Ünnepeljük a feltámadt Megváltót! Magasztaljuk az Urat!

A feltámadás ünnepe nem marad meg az egyházak vallási kereteiben. Az egész világ, az emberiség ünnepe ez. Az embercké, akik élnek, küzdenek és mindennap megjárják a maguk Golgotháját, az életen keresztül cipelik a nehéz keresztet. A közületek, népek, országok, nemzetek részére is kijut a szenvedésekből: ezeknek is szép, reménynyújtó ünnep a husvét, a rügytakadás, fűszendülés, feltámadás magasztos tavaszi ünnepe. De aminthogy a tavasz egy formán ragyog szegényre, gazdagra, románra, magyarra, zsidóra, keresztényre, — enugy kell melegítenie annak a tavaszi érzésnek is, amely minden ember lelkének legmélyén ott van és csak a mesterségesen emelt válaszfalak akadályozzák, hogy a sok kis apró hőforrás össze ne olvadjon egy nagy, éltető és az egész világot békésen, termékenyen átmelegítő érzéssé.

A politika, a gazdasági érdekek, a társadalom berendezkedése kínai falakat von egyes embercsoportok közé és bacillusaival megmérgezi az emberiség lelkét. Jelszavak puffogtak világszerte és ennek az ártatlannak látszó puffogásnak szörnyű visszhangja támadt: öt esztendeig tartó ágyudörgés, amelynek nyomán vértenger áradt a megkínzott Európára, halál és siralom költözött a kínai falak közé. A meg nem értés, az egymástól való elszigeteltség okozta ezt a borzalmas katasztrófát, amely nemrégiben a világot megrázta. Még nagyobb szerencsétlenség lenne, ha a világháború katalizmájának tanulságait még mindig nem vonná le az emberiség és továbbra is a szűk és veszélyes ketrec-politikát folytatná. Aggodalmas, hogy a jelszavakkal való veszélyes játék újból és újból megkezdődik és hogy a véres áldozat nem kiengesztelődéssel végződött, hanem a gyűlölködés még pusztítóbb csirít csempezte a megváltozott alaku állam-ketrecekbe.

Az ünnepi áhitat az egyetlen alkalom, amely a mesterséges falakkal elzárt lelkeket közelebb hozza egymáshoz. A feltámadás szent eszméje tulleli a falakon a halleluját, amely a tiszta tavaszi levegőben kórusá egyesülve száll az ég felé, az Ur számolyához. Hiszen valamennyien egyetlen Krisztus feltámadását ünnepeljük, aki értünk szenvedett, értünk halt meg a keresztfán. És ha más-más templomban is énekeljük a Halleluját, a mi Krisztusunk a ti Krisztusotok is. A megváltás azonban az volna, ha nemcsak husvétkor, nemcsak az ünnepi áhitat muló perceire forrna egybe a különböző nemzetek, felekezetek és társadalmi osztályok lelke, hanem a szürke hétköznapiok is a szeretet, megértés jegyében folynának le. A gyűlölködéstől való megváltás lenne az emberiség feltámadásának legszebb ünnepe!

Husvétii beszámoló Arad közönségének

Középkori taxák. — Harc az állampolgárságért. — Az önkéntes tüzoltók. — Dohánytermelők veszedelme. — A nyugdíjasok. — Köszönet az aradi közönségnek.

Beller Hans, Aradváros és Aradmegye kisebbségi képviselője az Aradi Közlöny útján számol be képviselői munkásságáról.

Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójától.

Nagyon meglátszik a kamara folyosóján, hogy az ellenzék kivonult. A folyosói élet szinte teljesen megszűnt. Amíg az ellenzék itt volt, élénk sürgés-forgás volt a híres kamarai folyosókon, minden tíz méterre egy-egy csoport alakult, amely fontoskodó arccal tárgyalt a legújabb eseményeket, de most a néhány kisebbségi képviselőn kívül a liberálisok egyedül maradtak, nincs értelme a sugdolózásnak és fanyar mosollyal hallgatják a „jól értesültek“ legfrissebb híreit. Hiába, a parlamenti életnek a kovásza mégis az ellenzék marad. És az Averescu-párt egyetlen képviselője Papacostea, bármennyire is mozgékony és hangos honatyai szerepében, mégsem tudja pótolni a nyolcvan tagú ellenzéki csoportot.

A folyosó hosszában kényelmes bőrkarosszékek vannak elhelyezve, itt ülök Beller Hans-al, Arad kisebbségi képviselőjével, aki az Aradi Közlöny útján számol be eddigi működéséről aradmegyei választóinak.

El kell törölni a középkori taxákat.

— Csak néhány nap előtt jelentettem be a belügyminiszternek napirend előtti felszólalásomban egy „comunicare“-t, melyben orvoslást kértem az ellen, hogy az aradi polgármester megakarja adóztatni az aradiakat különböző taxákkal (hid, kövezetvám stb.) A nemrégiben kiadott legea maximului alapján a belügyminiszter eltiltotta a városokat, hogy ilyen taxákat szedjenek, de Angel polgármester legutóbb mikor Bucurestiben volt, közbejárt és állítólag engedélyt is szerzett arra, hogy ezeket a taxákat visszaállíthassa. Felszólalásomban arra kértem a belügyminisztert, ha ilyen engedélyt kiadott, azt vonja vissza, mert hiszen az a sok munkás, akik Ujaradról bejárnak Aradra és az orvosok, ügyvédek, de főleg az élelmiszer árusok fogják súlyosan érezni, ha e középkori intézményt, az utvámot, újra életbe léptetik. Felszólalásomban megemlítettem, belátom azt, hogy a városnak tényleg pótolni kell az eltörölt taxákat, azonban senki sem helyeselheti azt, hogy azzal a nagyon egyszerű középkori intézmény életbeléptetésével pótolja a jövedelmét, ami megbénítja a város forgalmát és fejlődését...

A „heimatlos“ állampolgárokért.

Nemrégiben a belügyminiszterhez interpellációt intéztem, melyben leírtam az állampolgársági bizonyítvány nélküli polgárok, a „heimatlose“-k szomorú helyzetét. Ez különben nem speciálisan aradmegyei sérelem volt, hanem az országban rengeteg sokan vannak olyan állampolgárok, akik valamilyen oknál fogva nem kaphatták meg az állampolgársági bizonyítványukat és a legszomorúbb helyzetbe kerültek. Legnagyobb részben itt születtek az országban, itt van házuk, földjük és ennek dacára, nemcsak hogy másodrangú állampolgárok, hanem azoknak deklarálva, hanem egész egyszerűen annak vannak kitéve, hogy egy szép napon mint „idegeneket“ át teszik a határon. És

mindezt csak azért, mert annak idején elmulasztották őket az állampolgársági listára felvenni. Ebben a kérdésben az aztán egészen más sodrangu, vajjon a saját hibájukból, vagy pedig a hivatalok hanyagsága folytán maradtak ki a listákból. A belügyminiszter ur. ugyan nem válaszolt még ez interpellációmra, de én mindenestre örömmel vettem tudomásul azt a hivatalos értesítést, mely az Aradi Közlönyben is megjelent, hogy a belügyminiszterium elhatározta, a régi Marzescu-féle állampolgársági törvényt reviziólja, és rövidesen megjelenik egy egyszakaszos törvény, mely módot ad minden kinek arra, hogy ha még nincs felvéve az állampolgársági listára, úgy 1929. január elsejéig még jelentkezhetik. Ne tessék kérem félreérteni — jegyezte meg Arad képviselője — nem vagyok annyira szerénytelen, hogy ezt a kormányintézkedést az én felszólalásomnak tulajdonítom, a belügyminiszterium már rég belátta a szükségét a régi állampolgársági törvény reviziójának, de mindenestre szükséges volt, hogy a kormány tudomására hozzam a százezernyi „heimatlose“ polgár kívánalmait.

A tűz, amely csak a román nyelvű kommandóra alszik el.

Az aradi prefektura nemrégiben kiadott egy rendeletet, mely szerint az önkéntes tüzoltó egyesületekben csak román lehet a komandó. Amikor ez a sérelmes rendelet tudomásomra jutott, azonnal felszólaltam a kamarában és tiltakoztam e rendelet ellen, felszólalásomban kijelentettem, hogy a magyar imperium alatt soha nem tiltották el a német tüzoltó egyesületeknek, hogy németül komandírozzák az önkéntes tüzoltókat. Egészen valószínűtlen, hogy az imperiumváltás óta olyan esoda történt volna, hogy a tüzet — már csak román komandóra lehetne eloltani. Ugyancsak elmondtam, hogy a német önkéntes tüzoltó-egyesületek alapszabályait, hosszú évek óta még mindig nem hagyták jóvá és felmondtam egy nagyon érdekes beszélgetést, melyet a legfőbb katonai tüzoltó-inspektornal folytattam, aki minden kertesél nélkül kijelentette, hogy ezeket az önkéntes tüzoltó csoportosulásokat ő — irredenta egyesületeknek tartja. A kamara nyílt ülésén tiltakoztam e beállítás ellen, hiszen egyenesen hallatlan az, ahelyett, hogy az önkéntes tüzoltó egyesületeket a kormány támogatná, hiszen végeredményben az állam vagyónát őrzi, még ilyen lehetetlen és egyenesen nevetséges váddal illetik.

Be kell számolnom még egy eredményes intervenciómról is, melyet az aradmegyei községek érdekében kifejtettem. Egy prefektusi rendelet értelmében az aradmegyei községek kötelezték, hogy a román iskolák és templomok részére bevételük 7 percentjét beszovaltassák. Ugyanez történt a temesmegyei községekkel, ahol a politékum építési és fentartási költségeihez kellett hasonló arányban hozzájárulniok. A költségvetési vita alkalmával tettem szóvá ezt a sérelmes prefektusi intézke

dést és aztán két memorandumot nyújtottam át Duca miniszternek, aki tökéletesen megértő álláspontot foglalt el, és azonnal kiadta a rendelkezést, hogy a kisebbségek által lakott községeknek nem kell ezt a pótdótot megfizetniük. És azok a községek, ahol gerinces közsegtnács volt és akik annyira bátrak voltak, hogy várták a fizetéssel addig, míg intervenciómmal sikere volt, nem is fizették meg ezt a jogtalanul rájuk kivetett adót.

Hetven lejért vesz az állam egy kiló dohányt és ezer lejjel adja el a fogyasztónak.

Több ízben volt szükség arra, hogy a dohánytermelők ügyében intervenciók az illetékes helyeken. A bevásárló organumoknak úgy látszik titkos utasításuk van arra, hogy a kisebbségi dohánytermelők által beváltásra felkínált dohányt alacsonyabb osztályon fogadják el és ezzel a dohánytermelő gazdákat teljesen tönkreteszik. Több ízben beszéltem a RMS vezérigazgatójával, aki természetesen tiltakozott e vádaim ellen és megpróbálta megmagyarázni, hogy ők teljesen objektívek és ők nem tesznek különbséget román és kisebbségi dohánytermelők között. A helyzet ugyanis a következő: az állam 70 lejt fizet az úgynevezett regále-dohány kilójáért a termelőnek, melyet aztán ezer lejért ad tovább a fogyasztónak. Ez a legdrágább beváltási ár, a legolcsóbb az egészen durva pipadohány, melynek kilójáért 50 banit fizet. A dohánytermelők minden évben a középárért tehát 35 lejért váltották be a termésüket és az idén alig sikerült nekik 18—20 lejt elérniük egy kiló dohányért. Ez súlyos sérelem, mely teljesen tönkretesz a dohánytermelőket. A napokban egy képviselő-társam újabb intervenciójára maga Vintila Bratianu pénzügyminiszter válaszolt a kamarában és kijelentette, hogy a jövő évi dohánybeváltás al-

kalmával fogja kárpótolni a dohánytermelőket. A cukorrépatermelők érdekében is felkeltett szótlanom a kamarában. A termelők a cukorgyárakkal kötött szerződés szerint a gyártás mellékterményét, az úgynevezett „melaszt”-t, mely kitímó takarmány, visszakapják a gyáraktól. Valamelyik szemfüles pénzügyi igazgatóság észrevette azt, hogy egy gazda a visszakapott melasztól spirituszt főzött. Erre a pénzügyigazgatóság eltiltotta a gyárakat attól, hogy a melaszt visszaszolgáltassák a termelőknél. Az aradi cukorrépatermelők felkérésére intervenciót a pénzügyminiszterium-

A nyugdíjasok érdekében.

Az utóbbi időben minden tevékenységemet különösen a nyugdíjasok ügyének szenteltem. Itt felszólítottam egy jelentés, melyet az aradi nyugdíjasok egyesülete adott ki, mely szerint az egyesület idáig 220.000 lejt adott ki különböző intervenciókra, melyekkel a földhözragadt szegény nyugdíjasok jogos ügyeit sürgette. Ez teljesen lehetetlen és égbekiáltó dolog, nyugdíjasok, akik ugyis az éhnyomorral küzdenek, hadiözvegyek s rokkantak majdnem egy negyedmillió lejt fizettek közbenjárásukért, hogy a jogos néhány lejt kitevő nyugdíjukat megkaphassák. Én megindítottam az akciót a nyugdíjasok érdekében és szinte naponta érkeznek hozzám garmadával a levelek, melyekben tudtomra adják a különböző jogtalan és felháborító sérelmeket. Vannak olyan esetek, mikor évek óta hiába vár a nyugdíjas arra, hogy ügye elintézését nyerjen. És boldogan állíthatom meg, annak dacára, hogy a német párt megválasztott képviselője vagyok, azért a magyarok is ugyanolyan bizalommal keresnek fel leveleikkel. És én itt az Önök lapjában jelentem ki, hogy abban az akcióban, melyhez

A bőrkiütések

A Kadum-kenőcs a szőkeket szárítja és eltünteti az érzécszes, sima bőrt csinál. Fenséges minden viszketés és bőrgyulladás ellen. Sok szenvedést elkerülünk idejében használva a Kadum-kenőcsöt ekzéma, szőkések, orbáncz, ruh. kiütések, horzsolások, hemoroidok, var, sümöcs ellen.

ban és sikerült is elérnem azt, hogy egy rendelkezéssel hatályon kívül helyezték az előbbi utasítást és a melaszt ma már újra szabaddá tették és így ez az értékes takarmány ma már újra a termelők tulajdonát képezi.

most gyűjtöm az adatokat nem fogunk különbséget tenni magyar vagy német nyugdíjas között. Az Aradi Közlöny után is felkérem azokat a nyugdíjasokat, akiknek valamilyen el nem intézett nyugdíjkövetelésük van, közöljék velem a címüket, és az esetek rövid leírását, a címem: Beller Hans deputat, Str. Spiru Haret 4. Partidul German Bucuresti.

A német párt köszönete az Aradi Közlönynek.

És most beszámolom végén nem mulaszt-hatom el, hogy köszönetet ne mondjak az Aradi Közlönynek, ezzel csak ismétlem az arad-megyei német pártszervezetek jegyzőkönyvi határozatát, mely szerint az Aradi Közlöny mindig szívén viselte a német párt érdekét is és nagyban hozzájárult ahhoz a lap, hogy ma a német és a magyar párt között barátságos és megértő szellem uralkodik. Az Aradi Közlöny ezzel óriási fontosságú kisebbségi érdekű munkát folytatott, melynek teljes jelentőségét, csak a jövő fogja megmutatni.

Farkas Aladár.

Utközben.

Feljegyzéseim életemről s eddigi pályafutásomról.

Írta: FEDÁK SÁRI.

— Egyikünk sem olyan bölcs, hogy a jövőbe láthatna. — Feleltem, már egy kicsit erősebben kokettálva. A lampionok bizonytalan fényében egyszerre úgy kezdett világítani az arca is, mint a pipacs. Az is lehet, hogy csak én láttam olyannak. Kicsit zihált a melle, mikor folytatta:

— Kedves apja sohasem egyezne bele, hogy imádott istenség a feleségem legyen.

— Kedves apám engem sokkal jobban szeret, semhogy valaha is megakadályozná, hogy ahhoz menjek férjhez, akit szeretek. Ezt minden meggyőződés nélkül mondtam, alig hallhatóan.

— Szabad tehát remélnem?

— Remélni mindig szabad. Sőt kell. Muszáj remélni.

Ezzel ragyogó arccal a karját nyújtotta és úgy éreztük, hogy el vagyunk egymásnak jegyezve. Sokáig sétáltunk a kertben. Ez alatt a séta alatt valóságos rablótörténeteket adtam neki elő. Amellett érezttem, hogy meg kell mondanom mindent őszintén: Előadtam, hogy én sohasem akartam férjhezmenni, mert a színpályára készültem. Nem hittem, hogy valaha is jönni fog valaki, akinek a kedvéért lemondjak az imádott deszkákról. Elmondtam, hogy rengeteg pénzem van. Az apám milliomos, csak senki sem tudja és mi az én apámnak az a kis kaució? Kiköpi. Az egész kauciót kiköpi. Elmondtam, hogy apám a matrácba varrva tartja a pénzt. Előadtam, hogy milyen óriási háztartást fogok vinni Munkácsra, estélyeket fogok adni, hány lovam lesz, hányat fogok egyszerre hajtani, egyszerre lovagolni és hova mindenhol fogunk utazni. Rendes, szép rablótörténetek voltak. Mindezeket azért mond-

tam, hogy meg ne gondolja a dolgot és vissza ne lépjen. Teljesen kidolgozott terv szerint dolgoztam. Reszkettem, hogy a „mátkaságom” vízbe esik.

— Abban igaza van, hogy édesapám nagy ellensége mindenféle házasságnak. Nem hinném ugyan, hogy ezt a házasságot ellenezné, de hát tudja, hogy van az, mikor valakinek egyetlenegy leánya van.

Megállt, az égre nézett, szorongatta a kezemet:

— És milyen leánya! Valóságos istenség.

— Épen azért, mert az öregtől egy kicsit okunk van félni, legjobb, ha okosan előkészítjük a talajt.

— Nagyon remek, nagyon helyes — kezdte a „völégényem” — tehát mi a teendő?

Megálltam egy nagy platánfa alatt, szemközt alezredesemmel, az aranyzsinórt simitgattam az attiláján és rendeztettem a kiténtéseit. A lampionok szelíden pislákoltak.

— Azt tartanám a legokosabbnak — kezdtem kiténtetés-rendeztetés közben — ha én most, azaz mi most senkinek egy árva betűt nem szólnánk, én előkészítem az öregot erre a nagy eseményre, de ennek kell legalább négy hét, akkor aztán maga átjönne Munkácsra és annak rendje és módja szerint megkérné a kezemet. Helyes?

— Remek. Óriási. Tehát mikor? Pontosan mikor?

— Ma van augusztus 12-ike. Pontosan mához négy hétre, vasárnap. Vasárnap délben Beregszászon. Most pedig, mintha mi sem történt volna, menjünk a többiekhez. Megcsókoltam a kezemet, még egyszer azt mondta: Imádott istenség és már mentünk is vissza a táncolókhöz. A magas, szikár fiu megint mellém ült, de megint nem hallottam, miket beszélt. Szórakozott voltam és némelykor izgatott. — Ugy érezttem magam, mint egy betörő, hogy nem csipnek-e rajta, mielőtt sikerül. És sike-

rül-e egyáltalán?

A szállósi mulatság után három héttel megint együtt ült Beregszászon, vacsora után, a szokott kis kompánia. Dr. Csánk Béla, a felesége, apám, anyám és én. Apám megint a díványon könyökölt, mi az asztal körül ültünk. Három héttel nem szoltam egy mukkot sem. Egyszer csak elhatároztam magam, nekivágok és kezdem kipakolni a szállósi esetet.

— Hallgasson ide, édesapám. Nagyon jól látja és nagyon jól tudja, mi történik velem és főleg mi történik itt belül a szívemben, hosszú éjszandók óta. Tudja azt maga nagyon jól, hiszen a legokosabb ember a világon, hogy én színpad nélkül nem tudok élni. Nem is akarok. Most tehát itt, legjobb barátaink előtt nagyon szépen kérem, hallgassa meg a könyörgésemet és engedjen el engem a színpadra. Sokáig hallgatott, aztán a kedves, halk hangján megszólalt:

— Nem is tudod, miről beszélsz. Te nem is tudod, mi az, hogy kik és mik azok a komédiások, Szegény emberek, akik járnak faluról-falura és festett arccal éheznek.

Mindig csak ilyen falusi színészkedést képzel az öreg. Azt, hogy Pesten is vannak színészek és lehet-e valaki színész, az eszébe sem jutott.

— Én soha, érted? Soha nem fogok abba belegeyezni, hogy az én egyetlen leányom kint kóboroljon a nagyvilágban, Isten tudja, miféle népség közé elegyedjek, belevigyék valami romlott életbe és olyanokat csináljon, hogy sohasé láthassam többé az életben. Mert azt ugy-e tudod, hogy soha többet nem léphetnéd át a küszöbömet. Mit tudod te, hogy mi az a színpad, hogy hova lehet ott sülyedni.

— Vagy — emelkedni, édesapám — vágtam vissza lángoló arccal.

— Na, most aztán elég! — mondta olyan energikusan, amilyennek még sohasem láttam — elég! Inkább kiterítve lássalak, mint a színpadon.

Jól alszik gyermeke, ha Höfer tőpor, krém, szappannal szorítja

Arad közéleti vezérei — pongyolában.

Hogyan fest a prefektus, a polgármester, a rendőrprefektus, a szigurancafőnök a hivatalában és hogyan az otthonában.

(Arad, április hó.) Most a kétfelkü emberekről akarok írni. Kik azok? Mindenki. Minden ember más otthon, amikor felveszi magára pizsamáját, más a hivatalban, amikor felekkel tárgyal és hogy ki ne felejtjük a harmadik felket is, a társaságban szórakozó, vagy szórakoztató, ugynevezett közéleti férfinak. Ilyenkor nemcsak a modora, egyénisége, de még az arca is megváltozik. A vállalkozás, amibe belefogtam, kissé kényes, mondhatnám mérsz. Ez a cikk leplezéseket tartalmaz olyan emberekről, akiket a közönség, mint szigorú, gyakran paragrafusokhoz mereven alkalmazkodó hivatalnokoknak ismer, akikhez néha csak igen körülményes uton, elfogultan, bizonyos szorongó érzéssel jutunk be. Ezeknek az embereknek az esetleges hiúságán leszek kénytelen némi túszurásokat eiteni. Fájni fog nekik? Lehet. De hiszen Napoleont és a többi nagyságokat sem kímélték meg ilyen szempontból az életrajz-írók. Ezek után, ha nem is elismerést, de legalább is megértést várok, az alábbi leplezett, különben köztiszteltben álló uraktól. Most pedig vessék le magukról a hivatalos pózt, vegyék fel a pizsamát és dobják félre az álarcot. Vonuljanak fel sorban a közönség szent ítélszéke elé. Először is álljon elő

GEORGESCU JÁNOS

Aradvármegye prefektusa aki mindent akar.

Az ő helyzete a legkényesebb az összes közéleti valtnokok között. Állása elsősorban politikai természetű és mint ilyen állandó ütközéspontja az elmentés politikai áramlatoknak. Aki a kormányra haragszik, az őt is gyűlöli, ha a kormány bukik, ő is bukik. Minden cselekedetét mérlegre teszik és sokszor rosszindulatul bírálják. Szeretne minden kérést teljesíteni, de keze erősen megvan kötve. Megvagyunk győződve arról, hogy legszívesebben mind elintézné a feltornyosodó panaszokat. Iger és akar. Mindent akar. Ha az egyik javára dönt, meg haragszik a másik és viszont. A prefektus azonban tőle telhetőleg nagyon ügyesen lavirozik a politika örökös vihart jelző tengerében. Ha hivatalának íróasztalát otthagyja és visszatekint a nap elintézett

és elintézetlen ügyeire, bizony némi nyugtalanság fogja el. De vigasztalja magát: „Akartam, de nem lehet“ ennek a fordítottja „Lehet, de nem akartam“ a legritkábban fordul nála elő. Otthon és társaságban kedélyes ember, aki szigorúan megtiltja, hogy hivatalon kívül politikáról, vagy közigazgatásról beszéljenek előtte. Gyakran jár Bucurestibe, részben azért, hogy politikai és személyes ellenfeleinek ott történő támadásaival szemben védekezzen, részben, hogy akaratát érvényesítse. Az előbbi mindig sikerül, az utóbbi nem mindig . . .

ANGEL ISTVÁN

polgármester, akinek mindent lehet.

Ha matematikai elmélet alapján lehetne az embereket jellemezni, úgy azt mondhatnánk, hogy Angel István százszázalékos közigazgatási ember. Talán még a szívének is paragrafus formája van. Nem akarjuk őt ezzel megbántani, hiszen el kell ismerünk, hogy Angel nem száz, hanem százötven százalékos ember. A megmaradt ötven százalék, a mely ugyan át van itatva a közigazgatás eszméivel, hivatalán kívül jut érvényre. Hallatlan energikus ember, aki paragrafusokkal hadakozik és ennek köszönheti eddigi győzelmeit. Ugy el tudja harikádozni magát a paragrafusokkal, hogy támadói nem tudnak hozzá férközni. Ha a szükség úgy kívánja, még a miniszter mellének is odaszegez egy-egy törvénycikkelyt és az előtt mindenkinek meg kell állni. Sebezhetetlen, mint Achilles, pedig nagyon sokan keresik nála a sebezhető sarkot. Társaságban, a legkedélyesebb diskurzusa is át van szöve a közigazgatással. Mint ilyen, otthon is aprólékos, rendszerető ember. Akaratának feltétlenül érvényesülnie kell. Azt mondják róla, hogy ha véletlenül olasznak születik, ő lett volna Olaszország Mussolinija. Így egyelőre be kell érnie azzal, hogy Aradon játssa Mussolini szerepét. És Angel-István dr. egészen jól játsza.

FILOTTI ZAMFIR

rendőrprefektus, a diplomata.

Nagyszerűen el tudnám képzelni a genfi zöld-

asztal mellett, amint halvány, kissé szatirikus mosolyával ajakán, nyugodt, megfontolt beszédében, a szavak áttetsző és átfőrmáló burkába göngyöli legelrejtettebb gondolatait. Aki a fiziognómia tudományával foglalkozik, olyan impressziója támad, amikor a rendőrprefektus, nyugodt, előkelő, szinte merev arcát figyeli, hogy a magas homlok, a vizsgálódó szemek és az állandó enyhe mosoly mögött, van valami fölényes ítélkezés az emberek felett, ami ezt mondja: „Ti az őszinteséget megvetitek, kinevetitek, álarc kell nektek és pöz, csak ezek előtt tudtok hétrét görnyedni.“ El tudom viszont képzelni Filotti Zamfirt otthon úgy is, amikor kis fiával lovacskát játszik. Négykézláb, hátán fiával fut végig a szobán és a gyerek csettint ostorával: „Gyi te fakó“. Otthon bizonyára jóízűen kacag. Neveti önmagát és az embereket, akik előtt szigorú álarcot kell ölteni, mert megkívánja a tekintély. Még valamit elárulok. Filotti prefektust nagyon szeretik a nők. Ez érdekes arcának és fölényes moderának köszönhető. Boldog az a nő, aki valami kéréssel fordul hozzá és elkapja egy-egy pillantását. Többet nem hiszem, hogy kapnak tőle. A prefektusnak szép, fiatal felesége van és a legboldogabb családi életet éli.

CIORĂSCU TACHE

szigurancafőnök, aki óraműre jár.

A legjobb vicceken sem akar nevetni, talán azért, mert ezt nem írja elő a törvény. Hivatalában pontosan kilenckor érkezik. Egy perccel sem előbb, egy perccel sem később. Ezt a pontosságot tisztviselőitől is megköveteli. Ha valaki kéréssel fordul hozzá, nem szól semmit. Elveszi a kérvényt, megnézi, szabályszerűen van-e kiállítva, elvan-e látva megfelelő bélyeggel és azután kijelenti: — Tessék várni a másik szobában. Ez a kijelentés olyan komoran hangzik, hogy az illető a sikertelenség biztos tudatában megy át a másik szobába. Egy perc múlva szól a csengő és a besiető hivatalnok visszahozza a kérvényt, amelyre rá van írva, hogy kedvezően elintézendő. A Városi kávéházban látható néha és az ablakon keresztül lopva néz az elsiető nőkre. Nagyon titokzatos embernek látszik, de azt hiszem, hogy a látszat ezuttal is csal . . .

(p. g.)

Ezt mondta. Így mondta. Egy pillanatra sötét lett előttem minden. De csak egy pillanatra. Veszélyben voltam, nem volt vesztegetni való időm. Már akkor megtanultam, hogy veszélyben azonnal, energikusan cselekedni kell.

— Hát ha nem lehet, ha semmi körülmények között nem lehet, akkor nagyon sajnálom, de egy még szomorubb dolgot kell közölnöm magával, édesapám. — Egy kis pauzát tartottam, mert veszettül dobogott a szívem. — Akkor hallgasson ide, itt, a legjobb barátaink előtt bejelentem, hogy — férjhez fogok menni. A légy dongását is meg lehetett volna hallani, olyan csend lett. Mikor apám megszólalt, mintha egy kis fájdalom reszketett volna a hangjában:

— Mindig bolondokat beszélsz.

— Nem beszélek bolondokat, drága apám.

Én magát szeretem a világon a legjobban, nekem szentírás minden szava, de én tudom, érzem, hogy ha nem enged el a szinpadra, abba én belehalok. Akkor pedig maga is meghal. Látta, én azt is megtehettem volna, hogy elszököm hazulról. De hát lehet és szabad azt megtenni, hogy egy gyerek elszökjék az imádozott szüleitől? Ezt én nem tudnám megtenni soha. Majd Pataky alezredestől. — attól igen. Azt csak tessék rám bizoni. A két egészinkék szem úgy nézett rám, mint egy sebzett őz.

— Miféle Pataky alezredestől?

— Hogy-hogy miféletől? Tudtommal csak egyféle van. Pataky József, alezredes. A vőlegényem. Mikor a multkor Szöllösön voltunk, megkérte a kezemet. Én nem mondtam határozott igent, mert gondoltam, előbb megbeszéljem magával a dolgot. Amennyiben nem egyeznék bele, hogy Pestre menjek a sziniiskolába, akkor — itt mondom tanuk előtt — és Pataky alezredesthez igenis feleségül fogok menni. Erre becsületszavamat adom. Tudja jól, hogy én a becsületszavammal sohasem viccelek. Most tessék gondolkozni, licszó csend lett. Sokáig csend volt. Aztán egyszer csak megint megszólaltam:

— Miért? Nagyon jó partie. Hogyne, majd sietek valamelyik kis aljegyzőhöz, vagy bankhivatalnokcskához férjhez menni. Nem ettem bolondgombát. Én rögtön ezredesné leszek. Addig nem is megyek hozzá. Majd csak novemberben. Egyébként készüljenek, mert 12-én, pontosan szeptember 12-én eljön attilában és megkéri a kezemet.

Csönd.

— Gyönyörű veje lesz, mondhatom. Teljes három esztendővel idősebb, mint maga. — Mondhatom, remek lesz, mikor azt fogja magának mondani, hogy — papa. De ez engem nem érdekel. Majd én elbánok vele. Nekem ő nem apám, akit imádok, akit sohasem tudnék megbántani. Nem, ő csak férjem lesz. Egy férj-jel pedig azt lehet csinálni, amit az ember akar. Most hallották. Hát így lesz. Becsületszavamat adtam.

Hosszu ideig nem szólt senki egy szót se. Apám elgyújtogatott arra az egy kis pipadományra egy egész skatulyát. Rengeteg idő telt el ezalatt. Égett az arcom és folytonosan számoltam ide-oda, oda-ide, hogy hány gerendája van az ebédlőnek. Egyszer csak apám lassan felkel a diványról — oh kedves, drága, imádozott apám, hogy hullanak ebben a percben is a könnyeim, mikor visszagondolok rád! — és csendesen, reszkető hangon, a kezeit gyámoltalanul, szinte ijedten széttárva, azt mondja:

— Oszt' hová akarsz menni? Kihez, merre? Hogy ösmered ki magad, hogy mi az okos, a helyes út, hogy mit kell csinálni? Kihez akarsz menni? Merre facsarodni? — Megint meggyújtott egy gyufát. A pipában már semmi dohány nem volt, de azért rendületlenül gyújtotta. Iszonyuan fájt a szíve. Mikor a

gyufaszálakat a sarokba dobta, láttam, reszketett a keze. Dervis üvöltéssel ugrottam fel, rohantam a szobámba, tele torokból kiabálva:

— Kihez? Majd megmutatom. Hová? Mindjárt, mindjárt! Ezzel már rohantam is ki, a szobámban összehabzoltam pár levelet és a következő pillanatban már megint a nagy asztalnál ültem.

— Itt van, Tessék. A Rákosi Szidi levelei. Nem is egy, de négy. Tessék olvasni. Ebben például azt írja: „Kedves lányom!“ — az elsőben még úgy írta: „Tisztelt kisasszony.“ Tetszenek látni? Ebben már azt írja, kedves lányom. Biztosan nagyon tetszem neki. Tessenek csak elolvasni, ebben azt írja: „Ha maga is olyan tehetséges, mint a levele, akkor a legnagyobb jövőt jósolom magának“. Tessék csak olvasni. Rákosi Szidi. A legnagyobb nő a világon. Óriási volt a bámulat. Hogy történt mindez? Hogy volt ez lehetséges? Kezdtam már nagyon szemtelen lenni.

— Ez, kedveseim, úgy történt, hogy beugrattam a jó Patakyt. Elhittem vele, hogy iszonyu gazdagok vagyunk, hogy édesapámnak már annyi pénze van, hogy a matracába varrja. Erre ő nagyon tűzbe jött és eljön megkérni a kezemet 12-én.

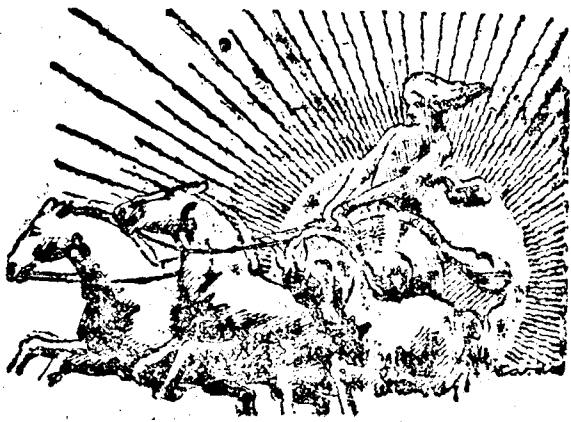
— Hát ha tényleg el akarsz menni Pestre, oszt' most ide jön, hát mit fogsz neki mondani? — kérdezte kétségbeesve.

— Majd csak lesz valahogy, mert úgy még sohasem volt, hogy valahogy ne lett volna. Most csak az a fontos, hogy gondoskodjanak megfelelő helyről, ahol lakni fogok és ahol kosztolni fogok. Készítsenek elő a nagy utra. Égett az arcom, izgatott voltam.

Az Igmándi

Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. Az Igmándit ne tévessze össze másfajta keserűvízzel!

természetes keserűvíz
gyomor-és béltisztító
hatása páratlan.

A ragyogó nap

mindent elárasztó sugarai az élet kuforrásai. De nemcsak élet és áldás fakad a napsugárból, hanem előbujnak tőle a szép női arcon a

szeplők,

nyár, e féltelmetes kísérői is, melyek a legrozásabb arcot is elégteleníthetik. A hölgyek rettegve gondolnak erre, de hamar megvizsgálódnak, ha néhány hétig gondosan ápolják bőrüket a valódi

DIANA-krém

és DIANA-puderrel

Ezek az elsőrangú megbízható készítmények csakhamar eltüntetik az arcból tisztatlanságait: a szeplőket, májköveket, pattanásokat, mitesszereket és ragyogó fehér, tiszta arcot és kezeket biztosítanak.

Mindenütt kapható.

AMIG AZ EMBER SORRAKERÜL

A borbélynál.

— „Alázatos szolgálja, jó napot kívánok. Csak egy borbély perc!” — kiáltja harsányan a segéd ur habozás közben, minien habozás nélkül a fodrászüzletbe belépő úzenkedők vendégnek. És jön a többi sablonos marasztaló kijelentés: „Tessék helyet foglalni, azonnal kérem alássan, parancsol egy újságot, hogy méltóztatik lenni, borotválkozni teszik?” Nem akarok szórászhasogató lenni, elvégzi ezt helyettem a mester, de a felsoroltakkal szemben a tényállás a következő: 1. Leülni nem lehet, mert minden hely foglalt, még a főnök ur széke is, ahol ebédutánoként mély álomba szokott merülni. 2. Az összes újságok közben voltak. 3. A szóban levő vendég olyan náthás volt, hogy „b” betű helyett „p”-t „t” helyett „d”-t használt, amiből később komplikációk keletkeztek, mert pl. a borotválkozást porotválkozásnak mondta, amit a német főnök ur félremagyarázott. Végül : arra a kérdésre, hogy borotválkozni óhajt-e? egészen érthető az elkéseredett válasz: „Nem, de hogy is, hanem az anyósom temetését akarom itt bevárni!

Ekkor már a tulajdonos ur is beléavatkozott az enyelgésbe és így szólt kedélyesen: „Mikorra innen haza méltóztat menni, a k. anyósónagysága már régen eltemetve lesz.” E kijelentésre az összes vendégek mosolygó arcot vágtak, ebben — már t. i. a vágásban — a segéd urak is segédkeztek, amit a tükör előtt ülő delikvens arca árult el, mert a szépítő művész szellemeskedése közben részint sziporkáival, részint életlen borotvájával olyan élesen vérző sobet ejtett áldozatán, hogy az kinjában ilyeneket mondott neki:

— „Hallja, magában egy főpincér vezetett el!”
???

— „Jól tud vágni!”

A segéd ur nem akarván élére állítani a dolgot, nem vágott vissza. Később, amikor fizetésre került a sor, a vendég sokalta az öszszegot és így fakadt ki:

— „Itt lenyuzzák az embert!”

Most megint a főnök ur válaszolt:

— Kérem szépen, ez nem ügyvédi iroda, Mi nem lenyuzzunk két bőrt...!

Közben az egyik mellettem ülő ur olyan hajmeresztő históriát mesélt, hogy hajszálaim az égnek meredtek. Végtelenül sajnáltam, hogy egy órai várakozás és szórakozás után végre sorra kerültem. Történetesen nemcsak borotválkoztam, hanem haját is vágattam. Félrövidre — mondtam. A hajművész csettintett az ollóval és a nyelvvel, megkezdődött a munka és a szokásos társalgás. Uram a hosszú előadást és erővel rászóltam; csak rövid idő múlva sem vettem, hogy a segéd ur

folyton cserélte a nyíró-gépet. Végre, türelmetlen hangon szóltam rá: „Mondtam már, hogy egész röviden!” — A figaro sajnálatos jelentette ki:

— Bocsánat, de ennél, rövidebbre nem lehet.

Ekkor vettem csak észre, hogy billárd-golyót csinált a fejemből...

„Azóta csak néma borbélyhoz merek járni...”
(—ik.)

Igy irtok ti itt, Aradon.

Pillanat-skizsek az aradi újságirólalról. — Hogyan irnak újságot nálunk. — Szelid veszés az aradi újságírókról és írókról.

Írta: **PILLI Géza.**

(Arad, április 7.) Egy pillanatig sem akarom elhitéteni senkivel, hogy nem az irigység beszél belőlem. Mennségemre csupán azt hozhatom fel, hogy vannak ugynevezett „nem szép” emberi tulajdonságok, amelyeknek sokat köszönhet a haladás, a kultúra és ezek közé tartozik a nagyravágás, a hiúság és az irigység is. Én most kollegáimat — az aradi írókat és költőket — akarom vesézni az alábbiakban, de nyilvánvaló, hogy mindezeket csak azért teszem, mert irigy vagyok, mert szeretnék én is úgy tudni írni és nem így:

GÁRDOS SÁNDOR

„Véleményem szerint”

Operettlibrettót csak kiváló szakembereknek szabadna írni. Például: H. G. Welsnek, Edisonsnak, Marxnak, Leninnek és Steinbachnak. Persze, ti kedves librettista kollegáim, azt hiszitek hogy belőlem most a „sárga irigység” beszél. Oh nem, Azt szeretnétek ugyebár, ha én most gorombáskodnék, hogy hasonló tónusban, izléseket szerint válaszoljak. De nem adom meg néktek ezt az örömet. Az én finom művi tollam képtelen durva vonásokra. És az a nyavalyás Miss Montecarlo, az a taknyos falusi liba, az a borbélytányérba kevert macska sem inspirálhat engem semmiféle kilengésre. Mert én egy finom vagyok és ha megpukadtok sem véték a jó izlés ellen. Különösen tartózkodom attól, hogy hölgyekkel gorombás kodjak...

BÜZ-BUNDA.

— Fóthy Ernő az érzélgős. —

... Mit csináljak? ... verset írjak, vagy ... Tessenek már egy kicsit megvakarni, hogy lássam, mi van a szelid máz alatt ... poéta, vagy prozór ... Regg ... Dél ... Est ... Éj, sőt azon is túl ... A pucerájós hazaküldte bundámat (mert teccik tudni, nekem bundám van.) Akkor ... Felvettem ... Kint ... Az uccán ... A holdfény, a sarki lámpák és a gesztenyes néni sütötték a frissen hűtött hóban. ... És akkor jött az illat, vagy nem is az volt. Valami más ... De mégis ... A bulváron üldözött. És a bulvár nem árulkodott. Csak mikor hazaértem tudtam meg, hogy a bundám volt.

— Ahá — nevettem — meg vagy te kis huncut.

A pucerájós ráakasztotta bundámat egy másikra, egy nőre, egy nő bundájára. Oh ha én bunda lehetnék. És másnap is jött velem az illat. Milyen? ... Ibolya? Nárcisz? Gyöngyvirág? Nem! Nem ... Naftalin ... Bocsánat, hogy semmi, bocsánat, hogy valami ... Bo-bo-bocsánat ... Dadám a fejemre ejtett.

TÖRVÉNYSZÉKI RIPORT.

Pénzes Artur, a szímbolista.

A lila ködök tetején évoék harsónáztak végig és kálváriás utjukon párás könnyek hulltak le, mintha esőcseppek lettek volna. A keszeg emberke kajla léptekkel méri végig az igazságkutatók épületének kongó folyosóit és azt mondja:

— Hát Marjuca fene nagy darab nő volt, de hát mégis csak akkorát öklöndöztem homlokára, hogy úgy tett mintha meghőtt volna. Én pedig, csak egy keszeg emberke vagyok. Necesságos Törvény ur, tessék engem felkötni.

mer hát a Marjuca, az asszonybőstényemet gajdeszbe küldtem. Ajajajaj én vagyok a gyilkos.

És úgy bögött a szegény keszeg, mintha őt ölte volna meg a Marjuca. A bíróság a védés és vádbeszédek elhangzása után, az enyhítő körülmények figyelembe vételével három évi fegyházra ítélte — a cikk íróját. A vizsgálati fogságban töltött időt nem számították be a büntetésbe.

SALGÓ PÁL

a „nagy” kritikus.

Shakespeare: Hamlet. Bemutató előadás az aradi színházban. Bármennyire is szordinóval zengetik mások a kritika lantjának harujait, de nekem mégis vissza kell térni arra a konkluzióra, hogy a fiatalokkal szemben nekünk, kritikusoknak, kiméleteseknek kell lennünk. A fiatal szerző, valóban drámiát akart írni, de a felöltött történet izzó levegőjű atmoszféráját nem tudta felöltözíteni a modern tragédiák köntösébe. De el kell ismernünk, hogy ügyesen használta fel a divatosá vált lelki-analízis problémáit és az az egyetlen, ami megadja a darabnak az újszerűség varázsát. A szerző nagyon sokat köszönhet a szereplőknek, akik sikerre vitték a darabot.

SEIDNER IMRE

a globetrotter.

Genf ... Mit is írjak róla? Ugy van az ember veie, hogy a fával nem látja az erdőt. Csodálatos impresszióm voltak. A pazar Hotel Metropol előtt egy vörös haju kópé közszemlére tette ki egyik zápfogát. Oh ti aradiak, csak láttátok volna ezt a vöröset. Nem káromkodott, mindenkinek békében hagyta összes őseit és boldog, meglegedett mosolygóval beszélte el az öt körülölelő tömegnek, hogy egy drága kedves, biciklista kiverte fogát. Ez Genf ... És Páris ... Oh! ... A Gare de l'Est. Az arany szemű autók ékteien bömbölése beleolvad a végtelen fényárba. És az Eiffel torony! Hogy milyen magas ... ezt nem is hittem volna. Az egymás mellé épített házak úgy sorakoznak, mint otthon a katonák. A grüberlis, édes babaarcú nők tipegnek lábaikkal a boulevardokon és a szajna-parti flaszteron nyujtják oda enyhén ruzsozott szájukat: — Csókolj meg te szép szöke idegen ... Ez pedig Páris.

BALLA BÜSKE

az irodalmár.

Teccik tudni, a flammal koncerten voltunk. A fiam még kisfiu, de már érti a zenét sőt akár hiszik, akár nem, lenyelte és mondott egy atonizmat, hogy:

— Anyám nagyon sok volt a zene és nekem megfájdult tőle a hasam. Tessék még adni belőle.

Ilyen telhetetlen az én fiam, ha zenéről van szó.

Most pedig én mondom egy bölcsességet: Nagy kár, hogy az emberek öltözködésében nincsen stílus. Zenét, csak fekete ruhában, gum mitalpas cipőben, féllábon állva, éjjel tizenegy óra ötvennégy perckor, rózsaszín szemüveggel és parafatölcsérrel szabadna végighallgatni. Aki nem hiszi próbálja meg.

Egyelőre nem bántom a többieket. Különböben még rájuk sor kerülhet. A biztonság okáért a fiamokért sem vállalom felelősséget.

NAGY GÉZA tényképész

műtermében készülnek finom kivitelű művészeti fülvételek, továbbá nagytások, aquarellek, pasztell-képek és megrendelés szerint lakásban interieur fülvételek.

1055

Műterem Arad, Bul. Regina Maria 8., földszint.

Elrongyolódott történelem egy aradi trafikban

Ahol jelentős historiai dokumentumokba csomagolják a szivarokat. — A negyvennyolcas tiszt aktuális véleménye a román—magyar barátságról.

(Arad, április 7.) A Háltéri kis üzlet dohos mélyébe még nem hatolt be a tavasz. A régi ház bolthajtásos üregei mogorván, nyirkosan, öregén őrzik a vaskályha áporodottan savanyt emléket, a dohányvillat is vasországú itt és a fáradt, kopott falak mintha az évszázadok súlyát alatt görnyednének egymás felé a bolthajtásban. Elöl trafikot árul egy friss, fehérfogú kisasszony és mosolyogva csalogatja a napsugarat, amely fickói, tavaszos lendülettel ostromolja az ócska házat.

— Két kubaszivart kérek. Szípkával — és fúrge ujjak elsárgult, régivágású német betűkkel glédázott könyvlapba csomagolják a barna nikotin-rudakat. Talán az üzlet komor hangulata okozta, hogy nem a kisasszony villogó fogsorát néztem, hanem a papirost, amibe a szivarokat csomagolta. Egy zöldfedelű, német füzetből tépdeste a fonnyadt papirlapot. A füzet címlapján kövér gót betűkkel ez a feladónó cím:

UNGARN

Von einem magyarischen Offizier.

A trafik pultján még vagy három ilven füzet fekiútt valamennyi azonos címmel, de kiderült, hogy három kötetes munkáról van szó, amelyben egy ismeretlen magyar tiszt a szabadságharc előzményeit, történetét írja meg és a historiai tényekből meglepően józan és okos következtetéseket von le. Már a szivar sem érdekelt, elkezdtem a füzeteket böngészni. A nyomdát és kiadót jelző impresszió így szól:

Leipzig und Meisen 1849.

Druck der Taubnersch Officin in Dresden.

A szöveg elején mulatságosan ható mottó. Német nyomdászok a magyar szavakat eredeti drezdai magyar helyesírással a következő képen szedték:

„Motto: Jönek a Tátárok.“

Kérem a fehérfogut:

— Mondja kisasszony, van még ezekből a füzetekből?

— Oh kérem, hátul a raktárban egész csomagok vannak belőle. (Kicsit mintha sértődött volna a hangja amikor mondja) Ha ezek az ócskaságok érdeklík, nézze talán meg őket közelebből.

Bementem a sötét raktárba, ahol egy sárga, betegfényű villanykörte próbált konkurrálni az odakint ragyogó tavasszal. Mintha kriptában járnék, ahol penészből balzsamozott könyv-mumiákkal volt találkozóm. Találomra felveszek egy füzetet:

Die Katastrophe in Ungarn

Originalbericht von LUDWIG KOSSUTH, aus Widdin

Leipzig, Verlag von Otto Wiegand 1849.

A magyar szabadsághősök emigrációs irodalmának német nyelven megjelent része csaknem hiánytalanul ott dohosodott a Háltéri üzlet-kriptában. Ritka, alig ismert írások vannak közöttük, amelyekben a szemtanúk és résztvevők mondják el friss impresszióikat az 1848-iki szabadságharcról. A kardot kiverték már a kezükből és akkor tolforgatva harcoltak tovább a külföldön az ő nemzeti ideáljukért: a szabad és független Magyarországért. Röpiratok százai születtek meg akkor a világ minden kulturálmájában. Kossuth és emigráns társai egész Európa, sőt Amerika figyelmét is felhívták a maroknyi magyarság véres élet-halálharcára. A propaganda szóban és írásban nagy lendülettel folyt, de persze az osztrák abszolutizmus, amely akkor tombolva üldözte a ma-

gyar „rebelliseket“, gondoskodott arról, hogy ezek az érdekes kis röpiratok ne kerülhessenek Magyarországra területére. Így aztán a külföldön kallódtak el az emigráció erőfeszítésének e fontos dokumentumai és Magyarországon alig van belőlük néhány féltve őrzött példány.

— Hogyan kerültek ide ezek a füzetek? — kérdeztem a kisasszonytól, aki nem értette, mi ért izgulok úgy a poros makulatura miatt.

— Már ezer embernek csomagoltam bele trafikot és egyik sem volt ilyen kíváncsi természetű. Ugy látszik uraságotat a „régiségek“ érdeklík. Tessék talán akkor a háziurhoz fordulni, az elég régi ember, hetven éves is elmúlt már.

Jelzem igazán volt a kisasszonynak, ha haragudott rám, mert Kossuthék emigrációs iratainál rendes körülmények között izgalmasabb olvasmány kínálkozik egy szép kisleány szemében. Ezt csak akkor éreztem át, amikor a sötét kis üzletből, hónom alatt a sárgult füzetekkel kiléptem a tavaszi ég alá, amely még a piszkos aradi uccáktól sem sajnálta a napsugarat.

A háziurnál megtudtam aztán, hogyan kerültek a Háltérre a külföldön is nagyon ritka német brosurák. A Háltéri ócska ház ugyanis egy szerb emberé volt, akinek a nagyapja a szabadságharc idején külföldön tartózkodott és csak a kiegyezés után tért haza, amikor is magával hozta ezeket a füzeteket, amelyek, mint kisebbségi politikust, rendkívüli módon érdekeltek. A magyar parlamentben, ha a szerb kisebbség ügyeiről volt szó, Polit Mihály szerb nemzetiségi képviselő gyakran felhasználta az emigrációs röpiratok adatait. Az öreg háziur aztán meghalt és fia a házzal együtt ezeket a füzeteket is eladta a jelenlegi tulajdonosnak, akitől viszont a trafikos kilószámra vásárolja — nem a házat — hanem a makulaturát. Így történt, hogy a kisasszony karcsu ujjai Kubaszivart csomagolnak Kossuth eredeti widdini kiáltványába...

Kossuth Lajos nevezetes kiáltványát, amely magyar fordításban is megjelent később, mindenki ismeri. Annál kevesebben tudnak az „Ungarn“ című röpirat létezéséről, amelynek szerzője „ein magyarischer Offizier“ álnév alá szerénykedett. Pedig semmi oka sem volt arra, hogy szégyelje ennek a munkának az apaságát, mert írása alig egy esztendő távlatából is cnyan átfogó, tiszta képet tud adni az alig lezajlott eseményekről, hogy becsületére válnék legnagyobb historikusainknak is. Az emigráns magyar tiszt széles skálájú tudással és imponáló koncepcióval sorakoztatja mondanivalóját, amelyeket megbízható adatok erős pilléreire épít. Nem lesz érdektelen, ha a magyar szabadsághős német nyelvű propaganda-írásának egyes részét magyar-óhéjban ismertetem.

— Az előszóban Kelet és Nyugat harcának minősíti a magyar szabadságharcot, amely a barbár Kelet, az orosz medve győzelmével végződött. A magyarság maroknyi csapata az orosz hordák töméntelenségével szemben nem tudott megállni és a kultura fákltyáját eltiporta a szláv csizma. Az osztrák propaganda igyekszik a magyar nép szerepét ebben az egész Európát érintő harcban elferdíteni és különböző képtelen rágalomokkal illeti azokat, akik a nyugati kulturát védtek a Kelet brutális tömegeivel szemben.

— Azt mondja az osztrák propaganda, hogy a magyarok gyűlölik az ország területén élő nemzetiségeket, németeket, románokat, szerbeket. Hát ez nemcsak valótlan, hanem

AZ IPAR CSODÁJA

az ur közönséghez.

Valódi angol

szövetekből készítek mérték után egy finom

férfi öltönyI. oszt. munkával
prima angol 150 pengő-ért
serge bélelésselTavaszi felöltő 120 pengő
selyemre dolgozvaTrenchcoat ka- 130 pengő
bát két béleléssel

(Kérjen dívatlapot!)

FEHÉR M. MIKSA

1815

férfiszabó üzlete

BUDAPEST, Károly-körút 16.

ostobaság is. Mi — írja — nem gyűlöltük a németeket, de igenis utáljuk azokat, akik mint az eltipró osztrák abszolutizmus alias szolgái jöttek az országba, hogy a szerencsétlen népet sanyargassák. Azokat a németeket, akik szabad emberekként jöttek hozzánk, tárt karokkal szívesen fogadtuk és Aradon, Nagyszombatban, Brassóban, sőt Debrecenben is számottevő tényezői a közéletnek, szavuk van a városi tanácsban, sőt sorainkban harcoltak az osztrák einyomók ellen is.

— A másik vád ellenünk, hogy az Erdélyben élő románokat gyűlöljük és elnyomjuk. Hangosan és bátran kiáltják a világ szemébe: „nem igaz, hazugság, rágalom!“ A szláv tengerben sorstársunk a román nép, amely Besszarabiában és a déli provinciákban elkeseredetten harcol a közös ellenséggel, a muszkával szemben. Az a szörnyű szenvedés, amely a besszarabiai románok életterét mérgezi, mutatja az utat, merre haladjon ez a két egysoros nemzet. A román népnek is meg vannak a maga szép, nemzeti álmái: ők Moldovát, Oláhországot és Erdélyt akarnak egy államba tömöríteni, de ebben a törekvésükben épen az oroszok akadályozzák őket. A muszka erőszak különösen a román intelligenciát pusztítja terv szerint, egyre több lesz a koldusbot és Besszarabia börtönei tömve vannak román nemzeti mártirokkal. **Miért nem tartottak velünk a románok közös szabadságharcunkban!** Hiszen mi is, ők is elnyomottak vagyunk, mi is, ők is önálló, nagy nemzeti életre vágyódnak. Miért kellett hát ellenségként szembenállnunk egymással? De hiszem és hiszük mi magyarok valamennyien, hogy eljön még a bosszu órája, amikor egy táborban fogunk harcolni a közös ellenség, az orosz ellen!

Ilyeneket ír az ismeretlen magyar katonatiszt az Urnak 1849-ik esztendejében, Leipzig városában és az az érzésem, hogy a román-magyar viszonylatról irt tiradáját bármely erdélyi magyar lap székesztője ma is felhasználhatna vezéccikknek, amely a két egymásra utalt nép közeledésének eszméjét volna hivatva szolgálni. Mindezt és sok más nagyon érdekes történelmi kulisszatitkot egy Háltéri trafikból ástam ki, ahová pedig két kuba-szivarért tévedtem be. A történelmi hűség kedvéért megjegyzem még, hogy a kisasszony elfelejtette a szípkát a szivarok mellé csomagolni.

(g. s.)

SPORTEMBER?
TERMÉSZETBARÁT?
NYHÉNSÉVÁGYÓ?

AKKOR UTAZZÉK
ABBAZIA

VILÁGFÜRDŐ az ADRIÁN

Sportlunepolyék Virágásvány és más szerkezetekből
Tavasziútcen: Jászóvár, Kőrös, Buzsáczsón, Képes-Ölve
= 60 fűdő és Pensió =
Pensiódrók Luxus 40 lra-ól, 2 osztály szíról-ól
2 osztály 30 lra-ól, 2 osztály szíról-ól, huzaládeleg
KÉRJEN PROSPEKTUST A FÜRDŐIGAZGATÓSAÓTÓL.

Hölgyeim! Husvétra kalapszükségletüket legolcsóbban Faragó Böskéné! szerezhetik be
Bul. Reg. Ferd. 39. (Borcs Béni-tár)

Orvosi csodabogarak.

A kormányozható gölya. — Egy szem, két szem. — Vége az éhség-sztrájknak.

A rádió az orvosi gyakorlatban való alkalmazása igazi amerikai ötletességre vall. A modern amerikai fogorvos fejhallgatóval felszerelt betegének fogát a jazz zene „érzéstelenítő” hangjai mellett huzza ki. A rádiót itt tehát mint helyi érzéstelenítőt alkalmazzák. De egyéb helyi érzéstelenítést igénylő műtétnél is (pl. vaskbélgyulladásnál) nagy szerepe van a rádiónak a figyelem elterelésében. Amerikában még van már nagyobb kórház, ahol ne volna rádió a betegek szórakoztatására. Közvetlenül fontos szerepe van a rádióknak az első segélynyújtásoknál. Szerencsétlenül járt turista akár hányszor rádió útján kapott gyors orvosi segítséget. De különösen kisebb hajók, amelyek orvosi nácson, gyakran kérnek baleseteknél, hirtelen rosszulléteknél a nagy óceánjáróktól orvosi tanácsot. Az ilyen gyors és idejében jövő orvosi tanács már nem egyszer életmentő volt.

A **Cyklopsokról**, a görög mitológia egy szemű szörnyeiről szóló regének ugyilátszik mégis van valami alapja. Ugyanis nemrég felfedezték az ember harmadik, jobban mondva első szemét, amely, akárcsak Polifemoszé, — akit tudvalevőleg Odüsszeusz vakított meg — a homlok közepén volt valamikor. Ezzel egyszerűsített az u. n. tobozmirigy (glauz pinealis) szerepe is tisztázódott. Erről a mirigyről eddig senki sem tudta, hogy micsoda. Még Descartes is azt hirdette korának többi tudósaival, hogy a tobozmirigy az emberi lélek székhelye. Most kitűnt, hogy az tulajdonképpen egy csökevényes szem. Minderre úgy jöttek rá, hogy a new-zealandi kormány a londoni állatkertnek egy tuotara nevű gyíkfaajtát ajándékozott. A tuotara a legrégibb csuszómászó ezen a földön. 60 cm. hosszú, krokodilhoz hasonló állat. A híres Cook kapitány egy pár sertést ajándékozott a maoriknak, ezek a sertések túrták fel az első tuotarat. A tuotara legnagyobb nevezetessége, hogy három szeme van. A harmadik szem csak akkor kerül elő, ha az állatot felboncolják, az ugyanis a homloküregben foglal helyet és kívülről nem látszik. Egyébként szerkezete ugyanaz mint a másik két szemé, csak a látóidege van kissé elszorvadva. A dolog lényege az, hogy ez a harmadik szem nem volt egyéb mint az állat tobozmirigyje. Tehát az ember tobozmirigyje sem más mint az ilyen „harmadik szem” maradványa, azaz hogy nem is a harmadik szemé, hanem az első és egyetlen szemé, melylyel a gerincesek a világot nézték. A két oldalsó szemet csak később hozta létre a körülmények kényszerítő hatása. S mivel a két oldalsó szem jobban megfelelt a célnak, az első, az eredeti visszafejlődött.

Fiú legyen-e vagy leány? A kormányozható gölya eszméje ugyilátszik állandóan kísért. Hol itt, hol ott bukkan fel egy-egy „csalhatatlan módszer.” A tudósok erőlködése azonban ugyilátszik eddig hiábavaló volt. A természet feltékenyen őrzi ezt a titkát. Legutóbb Pichezzi olasz orvos oldotta meg állítólag ezt a sokat vitatott kérdést és azt állítja, hogy akik az ő utasításait követték, tetszés szerint először fiút, azután pedig leányt kaptak. Pichezzi Russo biológiai kísérleteiből indult ki, aki azt tapasztalta, hogy azok a nyulak, amelyeknek a petefészkekében bőven lehetett lecitint találni jobbra nőstényeket hoztak a világra. Azok pedig, amelyeknek a petefészke zsírsavban volt gazdag, főképpen hímeket hoztak a világra. Pichezzi kísérleteit emberen befecskendezés útján végezte és nem csak a nőket vette tekintetbe — annak ellenére, hogy a nem meghatározásánál a nő játszik döntő szerepet — hanem a férfiakat is. A nemek meghatározása, — foglalta össze a felfogását Pichezzi — szorosan összefügg a táplálkozás általános funkciójával. De függ a szülők korától és ifjúsági erejétől is. Továbbá figyelembe kell venni a szülők „molekuláris kicserélődésének sebességét” is. Mindazon megállapításokat azonban a tudományos körök egyelőre igen rezerváltan fogadják.

Az éhség-sztrájkolóknak már ugyilátszik végkép betellegzett. Most már nemcsak gyo-

morszondán át lehet majd őket táplálni, hanem bőrön át való bedörzsöléssel is. Sejskal tanárnak sikerült negyedórás bedörzsöléssel háromszázgramnyi tápláló zsír és egyéb tartalmazó ételmiszert a szervezetbe juttatni, amivel a szervezet tápanyag szükségletét egy időre fedezte. Ez az eljárás olyankor is igen hasznos, ha a gyomron át lehetetlen tápanyagot bevinni, vagy azt kímélni kell. Talán lesz idő, amikor a masszázs egyúttal étkezés is lesz.

A régi egyiptomiak betegségeiről. Sack heidelbergi tanár egy igen érdekes összeállítást közöl. Több mint 30.000 mumiát vizsgáltak meg és azt találták, hogy a mai betegségek legnagyobb része a régieket sem kímélte meg. A legrégebb mumiakon látható gyönyörűen gyógyult csonttörések az akkori sebészet ügyessége mellett szólnak. Vesekövet már Kr. e. 3200 éves mumián találtak, míg hólyagkövet még régebbi, Kr. e. 5000 éves mumiában fedeztek fel. A csusz is megvolt már, amit az izüle-

tekben látható húgysavas lerakódások kétségtelesen bizonyítanak. V. Ramses fáraónak ragyás bőre volt, ami egy himlőszerű betegség következménye lehetett. A 21. dinasztiaiból származó egyik Amon-papnőnek hatalmas medence-tályogja volt. Igen érdekes, hogy a vérbajnak legcsekélyebb nyomát sem mutatják fel a múmiák (mint ismeretes, ezzel ellentétben a Peruban kiásott több ezer csontok kifejezett szifilitikus elváltozásokat mutatnak.) Ez a megállapítás tehát Diaz de Isla kirurgusnak, Kolumbus kortársának ad igazat, aki azt állítja, hogy a vérbaj először Barcelonában Kolumbus katonáinak hazatérése után lépett fel. Sack professzor tanulmányozása alapján még a lepra (bélpoklosság) ókori létezését is kétségbevonja. Szerinte ez a bibliában is gyakran említett betegség a későbbi leprától egészen különálló betegség lehetett és a mai pikkelysömörnek feleltethető meg.

Dr. Szelle Károly.

ELHULLOTT EMBERFAJTÁK

A rohanó élet elpusztítja a régi idők sok érdekes és jellegzetes alakját. — Tipusok az uccáról, az életből, amelynek utolsó képviselői lézengenek ma csak.

(Arad, április 7.) Emberek — lassan kimennek a divatból. Elhullnak mellőlünk. A száguldó idő expresszvonata legázolja őket. Néhánynak most fakul a fotografiája, néhány most bucsuzik tőlünk. Örökre? Ki tudja? Nemrég azt mondták: soha többet hosszú haját s ma már mégis rebesgetik: jön ismét a hosszúhaj; a Csillag Anna-najnévesztőszergyár új iparengedélyt kérhet. De egyelőre sirjukba szálltak egyes emberfajták és hantjaik felett jazz-band-i egyvelegre kánkánt rop a kaján vigyori, heves ifjunc: a Modernség Ökegyelmessége alteregójával: a Divat kisasszonnyal. És örülnek eszeveszetten, hogy tradíciók emberfajtaikat siettették a feledés mélyébe, akiket pedig úgy megszoktunk robotos életünk mindennapiságában. Mert hova lett, vagy hova lesz

A HORDÁR.

titkaink, bizalmunk hordozója? Még itt-ott előhivalkodik az uccasarkokról a piros sapkájával, még nagy-nagy ritkán lekocog a lapok kiadóhivatalába a kényes apróhirdetésekkel, de általában véve a boy-vállalatok fürgesége, az emberi kényelemhiány ott felejtette a multban a hordárt. Ma már nem diktál a szív a szívnek levelet, amit szakszerűen csak a hordár-barátunk intézett el. Ez a romantika is meghalt, amióta már a május is kendőzi magát és mintha az egész esztendő októberből állana. Amint a hordár elpanaszolja sorsát, kitűnik, hogy megesik nap, s nem akad egyetlen megbízás sem. És most nem is nagy a konkurrencia, mert a türelmetlenebbike már rég leköszöntött a reménytelen kereseti lehetőségéről. De hiába, a hordárság elavult és rikitó piros kalpagja egy helyben virít a sarkon egész napon át. Ugyan ki veszi a hordárt ma igénybe.

A FRIZERNŐ

azelőtt naponta harmincöt-negyven fejet kent ki, ma lassu kényelemmel bojong a családok szinte hozzátartozója és kora délre fertiget csinál. Hej, azelőtt tornyos, einlagos frizura, hajtükkkel, csattokkal, fésűkkel, sütéssel, ondolálással; ma talán csak az ondolálás maradt meg, de ezt is fodrász csinálja a szalonban. Minek a frizernő? A mai nő reggel két fésűsimítással elintézi frizuráját. Konty, ilyesini? Talán vitrin alatt! Néhány konzervatív mama, sőt nagymama, a megszokás kedvéért járát frizernőt. Tán kis pletyka... de végeredményben a bubu, az eton lassanként kikergeti a táskájával csendben poroszkáló frizernőt és a nagymama lemond majd a pletykákról — és elmegy a fodrászhoz és szilárdan mondja: „mester, hátul spiccen, bubisra, de izléssel...”

A CSELÉDSZERZŐ

felett is elmondható a halotti beszéd. Ez aztán végleg eltűnt. Épügy, mint a cseléd. A jó cseléd eltűnt, mint a jó gazda. Régen a cupringer fogalom volt. Kicsiny szobájában, kettős sorokban húzódo padokon ott gubbasztottak a

pécskai, peregi pozsgásképi parasztleányok, terebélyes szakácsnők és otkolonyos szobacicák, akik fitymálva húzódoztak a „közneptől”. A paraszt megmódosodott, dehogyan engedni szolgálhat a jányát, inkább jó lesz takarni, kapálni otthon, semhogy a naccsága kivegyegesse a belét is a jámbor tramplinak. A szobacica ma színinövendék, jó szakácsnőre a mai fiatalok csak mesékből emlékeznek. Így aztán a cselédszerzőt az a szörnyű modernkedés kiirtotta. Ha nincs katona, nem lehet háboru, ha nincs cseléd, nem kell cselédszerző. A vége az lett, a cselédszerző becsukhatta üzemet és saját magának kommandálhatott valami más állásocskát.

AZ ÖLTÖZTETŐNŐ

személye körül már hosszú idők óta csak anynyi hirt hallottunk, ha valami riport keretében megbeszéltek a jó, öreg, hetvenéves Jutka néni a letűnt idők nagy primadonnáiról. Mert ma bizony a színháznál öltöztetőnők se híre, se hamva. A színész nő személye körüli főkomornő most uralkodó, nagyobb nő, mint a művésznő. Hajdanában az öltöztetőnő a színész nő életében mindig fontos személyiség volt, örömben, bánatban egyaránt osztozó. Szerelmi ügyek diszkrét kezelője, minden titkok tudója. Ma se öröm, se bánat — rakkolás és szürkeség. A szerelmi ügyekben minek diszkrét. Sőt ellenkezőleg, a főkomornőnek kell leginkább széthinteni, hogy „az én művésznőnaccságom tegnap a bankigazgató ur ó pocakosságától, végre megkapta a nagy, kertes villát...” Az öltöztetőnő még a kulisszák mögött is, a művésznő után röpült és igazgatta az uszályt, a csipkét és vette elő szájából a gombostűket és még itt egy tűzés, ott egy bontás... Ma nincs uszály, nincs csipke és nincs tűzés, csak bontás van, jó mély slicc. Hamar megy az öltözködés. Csak bebujni a sliccbe és kész. Ehhez nem kell öltöztetőnő. Az öreg Jutka néni tehát nem tehet egyebet ma már, mint ambiciózus riportereknek a letűnt idők nagy primadonnájáról mesélni és csak az emlékeit öltözteti, diszes köntösbe.

A KONFLIS

még él, vidéken még tartja magát a konflis rezsim, de ők maguk érzik legjobban, hogy fejük felett megkondult már a lélekharang. A volán mellől milyen szánalmas lenézéssel tekint a soffor a baktató konflisgebére, hallgatja a konflis noszogatóját, hogy: gyi Fakó, gyi Ráró. A gép jött, látott és kenterben verte a élő „szalámit”. Fővárosokban már interjúkat folytattak az utolsó konflissal, aki bánatában végül is kiváltja — a taxiongedélyt és lovának méltó sorsot juttat: a taglót. Szállóknak úgy értékelik az utast, hogy konflis jön, vagy taxiauton és a portás ezen az alapon számít: már a borraivalót. Ha még él és vívódik a konflis, halódása biztos. A gépereű kivégzi a lö erejét.

Emberek — lassan kimennek a divatból. Elhullnak mellőlünk. És az Idő — Modernség hajtotta kereke pedig egyre forog tovább, tovább... (s. d.)

Szerelmem és Házasság.

Hogyan kötődnek a mai világban a házasságok. — A pénz szerelem nélkül. — Szerelmem pénz nélkül. Két új „boldog” asszonyka párbeszéde a házasság jövőjéről.

Írta: Gárdos Sándor.

Végre ketten maradtak az intim hangulatu kis szobában. Egy hónappal ezelőtt, ugyanazon a napon volt az esküvőjük és azóta most találkoznak először. Két társaságbeli szépaszszony, okosak, szabadonfutók, a modern kor asszonyai, akik — különösen egymásközt — régen tultették magukat a tánciskolai illentan szabályain és szavakban, modorban, látókörben a reális, eleven életbe kapcsolódtak. Gyermekekori paitások, akik nem virágnyelven beszélnek és jól tudják, hogy az ő kis asszonyi existenciájuk milyen hitvány, szakadó szá-lakkal van a férfisorsokhoz kötve. Nevezik az egyiket *Etonnak* és legyen a másik *Bubi*. Beszélgetnek mohón, kíváncsian, leplezetlenül:

Eton, Bubi: (egyszerre) Na mondd, mondd gyorsan, hogy történt. Mindent, mindent mondd el. (Közlebb húzódnak a másik felé.)

Eton: (átveszi a szót) Majd én. Nekem ugyanis kevés a mondanivalóm, hiszen előre tudtam, hogy a nászut nem hoz szenciákat. Valahogy úgy éreztem magam, mintha az idősebb nagybácsim magával vitt volna üzleti útjára, megmutogatta a napsugárban fürdő tájak panorámáját, az obligát muzeumokat, képtárakat, programszerű pontossággal hurcolt egyik szórakozóhelyről a másikra, közben komoly szónoklatokat tartott a jövődökről, beavaított üzleti terveibe, véleményét nyilvánította az általános európai helyzetről és éjjel a hotelekben szemlélkedett velem. A nappal nagyképű és tudákos nagybácsi eme pajzán éj szakai ténykedése olyan átmenetnélküli volt, hogy egészen furcsán, komikusan és kellemetlenül hatott, de el kellett tűrnöm, mert azt hiszem, a jó öreg papa ezt a pontot is felvette a házassági szerződésünkbe. (Sóhajt.) Egyébként igyekeztem magam szórakoztatni, ahogy a helyzet engedte. Egy pompás svéd tengerész kapitány járt a nyomunkban végig a Rivierán, hamuszini volt a feje, energikusak a vonásai, csupaerő az alakja és egy este másodemeleti hotelszobája ablakából levélkét bocsátott le az erkélyünkre, ahol egyedül ültem. Kíváncsian bontottam fel a borítékot. Tökéletes francia nyelven olyan bárgyu irázissal ostromolt a hős tengerész, mintha egy mikalakai asztaloslegény írta volna a babájának, aki a pamutgyárban dolgozik. Gyorsan kiábrándultam a szürke vízi szeladonból és másnap már egy indus akrobata érdekelt, aki egy nizzai bárban úgy pörgette táncosnőjét maga körül a karján, mint a ficsurok a sétatálcájukat odahaza az aradi korzón. Elégtételül szolgál, hogy az indus is észrevett és produkciója végén, amikor nőjét izmos derekára csatolta, mindig bájosan pukkedlizett felém és észbontóan mosolygott. Hamar meguntam a csokoládészini kigyóbüvölőt és pár nap múlva már egy szőke angol diplomatával flörtöltem...

Bubi (szemrehányóan, de kis irigységgel a hangjában) De Eton! Hogy lehetsz ily cinikus?

Eton: Cinizmus ez? Akkor én a cinikusok filozófiai rendszeréhez csatlakozom, mert én hosszú filozofálás után ezt az életmódot tartottam legigazságosabb megoldásnak.

Bubi: Hogy-hogy?

Eton: Ugy, hogy szigorú, objektív mérleget csináltam mielőtt az öregedő pénzvezérnek atyám útján közvetített és csöppet sem erkölcsös ajánlatát elfogadtam. Ime a mérleg: férjem előkelő pozíciót és ennek megfelelően nagy úri életstandardot ígért és mindazon előnyöket, amik egy dúsgazdag, nagyhatalmu közigazdasági tekintély feleségének kijárnak. Ráadásul adta az "szintelen, hangulattalan egyéniiségét, elhíjasodott, munkában elfáradt testét, amely bennem csak kellemetlen érzéseket kelt. Ezzel szemben a mérleg másik oldalán ott sulyosodik az én tekintélyes hozományom, amelyért anynyi elkeseredett "völegényjelölt strapálta magát körülöttem. Odaadtam neki ragyogó, kihívó szellemet, firtalágomat, izes és szines egyéniségemet, reprezentáló képességei-

met, ábrándjaimat, amelyek régen a férjet Argyrus királyfivá idealizálták. És meg nagyon sok ezekhez hasonló fizetési kötelezettségem van, amiért ellenértéket alig kapok. Mindenképpen én jártam rosszabbul, de mivel az apám belémnevelte a rossz üzlettől való irtózást, a mérleg egyensúlyát úgy szerzem meg, hogy szerelmileg függetleníteni fogom magam a férjemtől, a házasságtól. Az érdekházasság csonka egyenlegét gazdag és tartalmas szerelmi élet pluszával akarom equalizálni. Azt hiszem, ehhez jogom van és etikailag is igazságos ez az életfilozófia?

Bubi: (mélyen elgondolkodik azon, amit most hallott. Eton is szólanul nézi a perzsaszönyeg élénkszinű cirádáit) Hát lehet... hogy igazad van... én nem tudom és egyelőre nem is töprengök rajta, mert boldog, nagyon boldog és szerelmes vagyok.

Eton: Ja, a te esetéd megint más. Te szerelmi házasságot kötöttél a textilszakmával, a levelezési osztály daltás főnökével, akit pingpongozás közben szerettél meg és viszont. Azóta ő a textilbrans szerelmi levelezője és az uram nem győz eleget csodálkozni, amikor a férjed a Rosenthal és Társa cégét egyszerűen „édes pofám”-nak szölitja az aláírandó üzleti levelekben. Ti Budapesten a Margitszigeten csámcsogtatók a mézet és a szerelmi csaták bágyadt pauzáiban kelkesen tárgyalatok, hogy sötétbarna, vagy fekete legyen-e az ebédlőszekrény.

Bubi: De milyen jól eltaláltad! Hidd meg, hogy a nászut mézébe légy esett olyankor, ha a szükreszabott fixfizetésre gondoltunk. Őszintén leszek: arra is számítottunk, hogy a barátságunk alapján a férjed felemelje a fizetést, hogy legalább emberhez méltó életet élhessünk. Ugye kihizelged belőle?

Eton (nevet): Persze kis csacsim, én mindent megteszek, de az uramnak szigorú üzleti elvei vannak. Már kiismertem annyira, hogy semmit sem tesz ingyen, ellenértéket követel minden teljesítményért. Ravasz vén disznó az!

Bubi: (szomorúan, de nagy nyugalommal) Alig egy hónapos asszony vagyok, nyakig uszom a szerelemben, boldogságban, de az agyam működik és olyan perspektivákat vetít elélem, amiktől borzadnom kellene, de amivel — okos asszony lévén — meg kell alkudnom. Nagyon jól tudom, hogy a mámor csak néhány évig tarthat és ha elszáll, csak a szegénység, csunya, sivár, bajos nyomorúság marad, a mely megmérgezi, megöli a legszerelmibb házasságot is. Férjem, az édes, csak robotolni és csókolni tud, itt nekem kell majd intézkednem, hogy ez a mostani nagy boldogság ne pusztuljon bele időelöltt az anyagi gondok mocsarába. Kár volna érte...

Eton: Légy okos és szerezd meg a szerelem köré a fényt, a meleget, a színt, az éltető levegőt, mert különben elsötétül, kihűl, fakóvá lesz és megfullad a szerelem, a házasság.

(Csönd, amelyben tovább érik, erjed és tisztul a megpendített gondolat.)

Bubi: (elmosolyodik) Hát nem furcsa? Neked szerelemért kell a szomszédba szaladgálnod, hogy össze ne dőljön a házasság, nekem viszont házasságot kell majd rörnöm, hogy megmaradhasson a szerelem. *(Hirtelen felveti a szemét és élesen, de nevető szájjal néz Etonra)* Te, én azt hiszem, hogy rövidesen az urad szeretője leszek — pénzért.

Eton: (Ugyanugy visszanez) Én meg azt hiszem, hogy nemsokára megveszem magamnak az uradat — pénzért.

(Mindketten nevetnek, pedig inkább sirni szeretnének.)

Függöny: (gyorsan és szégyenkezve le-gördül.)

Müller fésűgyári lerakatban

fésűk, ridikűl és övcsaták a legjutányosabban szerezhethők be. 1928

A színház hátsó bejáratával szemben.

Apollo-színház

Husvétli játékrend:

Ma, vasárnap d. e. 1/2 12 órakor
MATINÉ

Bohémvér slágerfilm

Weichelt Paula és Pally Paula táncbetétjével

D. u. 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órakor

Harry Liedtke és Xenia Desni

slágerfilmje

II. József és a suszterleány

pazar kiállítás, gyönyörű rendezés.

Holnap, hétfőn d. e. 1/2 órakor

NAGY MATINÉ

Pally Paula táncol

D. u. 3, 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 9 órakor

Maria Jakobini és Camillo Tolomával

„Vérpad szentje“

Monumentális filmremekmű.

Kedden d. u. 5, 7 és 9 órakor

„Vérpad szentje“

Valamennyi Husvétli előadás BAEDER-ILLATSZERT SORSOLUNK KI.

Uránia-színház.

Husvétli játékrend:

Vasárnap

Dél előtt fél 12-kor

Matiné. Corinne Griffith gyönyörű filmje

Az elhagyott asszony

D. u. 3, fél 5, 6, fél 8 és 9-kor

RIN-TIN-TIN

legcsodásabb különleges filmújdoncsága

„Sikoly az éjben“

Hétfőn

D. e. fél 12-kor

szenzációs Matiné.

Nagyszerű műsor.

D. u. 3, fél 5, 6, fél 8 és 9-kor

Harry Piel bravuros alakítása

„Egy éjszaka rejtelmek“

nagy kalandorslágerben.

Kedden 5, 7 és 9-kor Harry Piellel

„Egy éjszaka rejtelmek“

Valamennyi husvétli előadás Mihályi-csokoládéurakat sorsolunk ki.

H I R E K.

A mi husvétünk.

Husvét vasárnapjának reggelén ünnepies förtőn, vastagon és dus tartalommal kíván kellemes ünnepeket az Aradi Közlöny, az előfizetők és olvasók hatalmas táborának. A közönség pedig meghatva és örömmel fogadja a régit, jó ismerőst, a mindennapi barátot, amely támogatója, segítője, harcosa és szórakoztatója is egyben a mostani sivar minden napok között. És különös örömmel nyit ajtót és szívet a tavaszi ünnepben, az ünnepi szívvvel és mondanivalókkal jött régi jóbarát előtt, mert láthatja, hogy az Aradi Közlöny ezidén minden olyant megenged neki, amivel egy magas nivóju, jól szerkesztett és elsőrendű informált újság rendelkezni szokott. Az Aradi Közlöny munkatársi gárdája most is munkájának javát nyújtja a lap sokézerrel előfizetőjének és olvasójának, hogy ezzel is meghálálja hatalmas olvasótáborának ragaszkodását és szeretetét, amit oly jól esik éreznünk, immár negyvenhárom éve. Irodalmi nivóju irások, versek, szenzációs politikai cikkek, érdekes riportok, pompás humoru kromok és irodalmi karrikaturák teszik változatos és élénk lapunk ünnepi számát.

Külön ki kell emelnünk a gazdag tartalomtól Beller Hansnak, Arad kisebbségi képviselőjének husvét beszámolóját, amelyben Arad és Aradmegye kamarai képviselője eredményes munkájának összefoglalása mellett, kiünö képét adja a mai érdekes politikai viszonyoknak. Husvét számunk talán még kiemelkedőbb cikke gróf Bethlen Györgynek, az Országos Magyar Párt elnökének lapunk utján, az erdélyi magyarsághoz intézett üzenete. Vass Gusztáv emelkedett verse és Csiky Károly reminiscenciás cikke változatosan egészíti ki a különböző érdekes riportokat, amik közül nagy érdeklődésre tarthat az „Elrongyolódott történelem egy aradi trafikban”, valamint Ady Endre aradi bukásáról beszámoló írás. Dr. Szelle Károly ötletes orvosi cikket írt ünnepi számunkba, amely az aradi írók és újságírók pompásan sikerült karrikaturáját is hozza a la Karinthy. Hatschek Artur „Mit érnek az aradi értékpapírok” címen írt érdekes közgazdasági cikket. Mindezek felül még számos szenzációs és színes írás tartja az Aradi Közlöny ünnepi számát, amelyet magyar szóval, őszinte szívvel nyújt át olvasóinak.

Nem feledkezhetünk meg ez alkalommal hirdetőközönségünkről sem és köszönettel fogadjuk azt a részünkről tapasztalt hathatós támogatást, amely nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az Aradi Közlöny így ünnepelhette meg 1928. husvétjét.

— Lapunk legközelebbi száma a husvétli ünnepek miatt szerdán reggel a szokott időben jelenik meg.

— Feltámadás ünnepe. Az Ur, a tavasz, az élet feltámadásának ünnepe: nagyszombat, amikor zúgó harangszó, hatalmas hullámozó tömeg, tömjénfüst, áhitatos processzió jelenti Isten Fiának feltámadását... Aradon ezuttal is a szokott fényvel és pompával folyt le a feltámadás ünnepe. Egynegyed hét órakor indult el a körmenet a Minorita templom elől. A menetet Bán Sándor rendőrkapitány nyitotta meg; utána a férfi és női vallásalakulatok és egyesületek s a zárda növényedékei mentek, ezután a papság következett. A baldachin alatt, amelyet négy aradi polgár vitt, dr. Pazsitny Bonaventura rendőrnök és dr. Lakatos Ottó plébános haladtak felváltva vite az Oltári Szentséget. Közvetlen utána Arad katolikus társadalmának előkelőségei mentek, az élen dr. Barabás Béla volt szenátorral, dr. Angel István polgármesterrel, dr. Parecz Béla v. országgyűlési képviselővel,

Megérkeztek az új tavaszi-nyári szezon divatlapok.

Ezek a nagy album-szerű divatlapok több ezer eredeti francia divat-modellt tartalmaznak a legelőkelőbb párizsi divatházakból.

Az ára 60 lejtől 800 lejig.

Ha valahol nem kapná meg a pompás albumokat, írjon egy levelezőlapot a következő címre és megküldjük a részletes katalógust teljesen ingyen.

IG. HERTZ könyvkiadóhivatala, Bucuresti Calea Victoriei 8. 1924

Betiltják az albaiuliai nagygyűlést

Bratianu Vintila miniszterelnök éles beszéde. — A nemzeti-parasztpárt a betiltás ellenére is megtartja a gyűlést. — Berekesztették a parlamenti ülészakot.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A Curentul illetékesnek mondott forrásból úgy értesült, hogy a kormány végleg elhatározta az alba-iuliai gyűlés betiltását. A betiltás oka az, hogy az ilyen manifesztációk téves következtetésekre adnak a külföldön alkalmat, tekintettel Alba-Iulia történelmi jellegére. A kormány még husvét előtt tudomására hozza a nemzeti-parasztpártnak a betiltást azzal, hogy hajlandó akárhany gyűlést engedélyezni Erdélyben, csak nem Alba-Iulian.

Ennek ellenére a nemzeti-parasztpárt tovább folytatja megkezdett akcióját és a Dreptatea ma közli a párt Alba-Iuliára (Gyulafehérvárra) május hatodikára szóló meghívóját. A nagygyűlés programját a párt vezérő-bizottsága mindössze öt pontban állapította meg és pedig: beszámoló a párt parlamenti aktivitásáról, a politikai helyzet ismertetése, az alapszabályok módosítása, a központi végrehajtó-bizottság tagjainak megválasztása és a következő kongresszus helyének és idejének megállapítása. A nagygyűlésre szóló meghívót és az ezzel kapcsolatos felhívásokat Maniu Gyula és Madgearu irták alá. A Dreptatea megjegyzi, hogy a május 6-iki gyűlést a kormány esetleges tilalma ellenére is megtartják.

Bratianu Vintila buzdítja a kormánypártot.

A kormánypárt ma délelőtt értekezletet tartott a szenátusban. Nicolaescu szenátusi elnök nyitotta meg a pártértekezletet, majd a miniszterelnöknek adta át a szót. Bratianu miniszterelnök köszönetet mondott minisztertársainak, különösen azoknak, akik nem tagjai a liberális pártnak. A miniszterelnök ezután a politikai helyzetről beszélt és kifejtette, hogy a liberális párt az egyetlen kormányzó tényező, amit bebizonyított a leg súlyosabb körülmények között is. Birálja a nemzeti-parasztpárt akcióját és kétszínűségét. Hangsúlyozza, hogy a kormány és a többség megvédi az alkotmányt és tovább folytatja a konszolidáció munkáját. Nem kételkedik abban, hogy pártja teljes erővel támogatni fogja, mégis az kéri, hogy a Bucurestiben folytatott hathónapos munka után a vidéken újabb hat hónapig dolgozzanak. Lépienek érintkezésbe a néptömegekkel, ellenőrizték a törvények alkalmazását, szerezzék tudomást a lakosság szükségleteiről, hogy azokat majd a

báró Exterde Kálmánnal, Boros Ivánnal, dr. Széll Lajossal, dr. Löcs Rezsővel, dr. Prohászka Lászlóval, dr. Velcsov Gézával és Fischer Aladár főigazgatóval. Mögöttük a hívők hatalmas tömege zárta be a menetet, amely a fényesen kivilágított házakkal szegélyezett főtéren végigmenve, a városházánál a tulajdonra kanyarodott be és a Szent Háromság szobrát megkerülve, visszatért a Minorita templomba.

Z. Várad Margit művésztéye

ma, husvét vasárnap, este fél 9 órakor a Minorita Kultúr házban. 1872

Jegyek: Hartmann ékezerésznél.

— Repülőnap Aradon. Nagyarányu gyűjtés folyik Aradon és a megyében, a megye vezetősége által tervezett repülőgép vásárlására. Már két nap óta a vállalatokat és kereskedőket keresik fel a jótékony egyesületek tagjai gyűjtőiveikkel, holnap pedig az uccán felállított sátrakban folyik a gyűjtés. Ugyancsak holnap ünneplik meg a repülőnapot, amelyen az összes diplomokban Istentiszteletet tartanak a hősi halált halt repülők emlékeztére és felolvassák a hősi halottak névsorát, az iskolákban pedig ünnepélyeket rendeznek, amelyekben ismertetik a repülés óriási jelentőségét.

Tenniszverők, tenniszlabdák, fúballok, fúball-cipők, rendkívüli nagy választékban és tenniszverők javítása **Hegedüs cégnél Aradon.**

— Olcsósági könyvkiakat Kerpelnél.

következő törvényhozási időszakban orvosolják és kielégítsék. Beszélt Alba-Iuliáról és kijelentette, hogy e városnak meg kell maradnia a nemzeti egység szimbolumának és nem szabad tűrni annak megszenteltetését. (Taps.) Nem lehet megengedni a gyűlést, amely az ország küllenségeinek gyűlése lenne, akik fel akarják használni a belső pártküzdelmeket az ország felbomlasztására. A politikai pártoknak fel kell ébredniök. Közli, hogy júniusban rendkívüli ülészak lesz, amelyet a pénzügyi konszolidáció tesz szükségessé. Ismételten kéri a néppel való kapcsolatok ápolását. A kormány erre vonatkozólag részletes programot dolgozott ki. Kéri a nép lelki megerősítését és lelkes, kitartó munkát kíván a párt összes hiveinek. (Taps.)

Bizalom a miniszterelnökkel szemben.

Dr. Lupu szeretettel köszönti a miniszterelnököt s őszinte együttműködéséről biztosítja. Háláját fejezi ki a liberális párt iránt az országnak tett szolgálatokért. Idézi Cogalniceanu és Bratianu Ionel emlékét, amelyek csorbíthatatlanul élnek mindenki lelkében. Magasztalja Bratianu Vintilát, a nagy román hazafit. Saveanu kamarai elnök biztatja a kormányt a többség teljes támogatásáról. Ezután Argetoianu szólal fel és kijelenti, hogy kész a munkára és minden energiájával teljesíteni fogja a pártvezér utasításait. Duca konstatálja, hogy a liberális párt lelkileg megerősödött. Az első ülészakon gyönyörű munkát végeztek, amely dicsősége a liberális pártnak. A párt egyenes uton halad előre és fenntartás nélkül szolgálja az állam igazi érdekeit. Toni Iliescu, a szenátus alelnöke tolnácsolja a szenátus bizalmát, az értekezlet ezután lelkes óvációk között véget ért.

A miniszterelnök mai beszéde után az összes lapok biztosra veszik az alba-iuliai gyűlés betiltását. Valószínű, hogy a tiltó rendelkezést a mai minisztertanács fogja meghozni.

Berekesztették a parlamentet.

A szenátus mai ülésén Bratianu Vintila felolvasta a régenstanács dekrétumát, amely bezárja az ülészakot. Nicolaescu szenátusi elnök köszönetet mondott a szenátusnak a kifejtett nagyértékű törvényhozási munkáért és ezután berekesztette az ülészakot. A kamara ülészakát a régenstanács dekrétum felolvasása után Saveanu elnök zárta be.

Ma, husvétvasárnap és husvéthétén délelőtt 1/2 órakor az Erzsébet mozgóban nagy MATINE „Az árendás zsidó!”
Főszereplők: Lenkeffy Ica és Rajnai Gábor.
Kisérő műsor: 2 felvonásos Chaplin bohózat.
Aradon premier! 5, 10 és 15 lejes helyek.

— Minden idegennek tartózkodási engedélyt kell kérnie. Érdekes belügyminiszteri rendelet érkezett ma az aradi állambiztonsági hivatalhoz. A rendelet — az állampolgárságról szóló törvény vonatkozó utasításai ellenében, — megköveteli, hogy azok is kérvényezzék a további egy esztendőre szóló tartózkodási engedélyt, akik már folyamatba tették román állampolgárságuk elismertetését, sőt már az igazságügyminiszterium ideiglenes állampolgári igazolást (certificat) is adott ki számukra. Az aradi sziguranca a rendelet értelmében most sorra idézi be az érdekelteket, hogy a tartózkodási engedélyük ügyében megtegye a szükséges hivatalos lépéseket.

PERZSASZŐNYEGEK

Dr. Groszmann Alfrédné

szőnyegszövő műhelye Arad, Str. Moise Nicoara 17. Elismert legjobb minőség. Versenyképes árak. Keleti szőnyegek szakszerű javítása.

— Magyar egyetemi hallgató tragédiája. Budapestről jelentik: Lucich Károly ellentengernagy 22 éves egyetemista fia tegnap szerelmi bánatában föbelötte magát és meghalt.

Tennis-ütők és legjobb hurozások MAIDT EMILNÉL ARAD.

— **Dálnoki Nagy Lajos** — hatvanhatéves. Arad társadalmi életének egyik általánosan ismert, szeretett és tisztelt alakja. Dálnoki Nagy Lajos, Aradmegye ny. alispánja, az ismert, kiváló költő, huszvéthétfőn tölti be 66. életévét. A szerény, visszavonultan élő poétát barátainak és tisztelőinek serege szívbéli szeretettel és jókívánságokkal veszi majd körül, életútjának e nevezetes stációján.

Női tavaszi felöltők

és ruhák a mai naptól kezdve

**15% engedménnyel
lesznek árusítva.**

MENCZER confectioáruházában
a Szechenyi malom mellett.

— **Meghalt az aradi Pátria ügyvivő alelnöke.** Budapestről jelentik: Hartenstein Jenő, a Hazai Fatermelő r. t., illetve a Pátria fatermelő r. t. ügyvezető-alelnöke ma délelőtt hirtelen elhunyt. Hartenstein egyik megalapítója volt a Hazai Fatermelő r. t.-nak, amelyet a Ländler Aladárval való társasviszony megszűnése után alakított át részvénytársasággá. Az impériumváltozás után a vállalat romániai érdekeltségei Pátria Fatermelő r. t. cég alatt külön vállalatok alakultak és mindkettő élén Hartenstein Jenő állott mint vezérigazgató egészen 1925-ig. Ekkor egészségi állapota annyira meggyengült, hogy visszavonult az aktív vezetéstől és mint ügyvivő alelnök szerepelt tovább. Az elhunyt nagykonceptiójú és kiváló üzletember volt, akinek halála bizonyára mély részvétet kelt Aradon is, ahol nagyon jól ismerték Hartenstein Jenőt.

— **Epe- és májbetegségeknel,** epekő és sárgaság eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral vesszük be. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Halálozás.** Özv. Braun Mihályné szül. Dicker Szerena életének 58. évében péntek délután meghalt. Az elhunytban Braun Hanka férj, dr. Zeiner Gusztávné, Braun Lenke férj, Breiner Lajosné, Braun Edda férj, Hoffenpradel Jenőné, Braun Olga férj, Mandel Manóné, Braun Juci férj, Fuchs Sándorné, Braun Béla és Braun Lajos édesanyjukat gyászolják. Temetése vasárnap délelőtt 10 órakor lesz az izr. temető halottasházából.

Az Erzsébet-mozgóban 10-én, kedden délelőtt 10 órakor

— **Schubert utolsó szerelme az Erzsébet moziban.** Slágerfilmek bemutatása egymásután következik az aradi Erzsébet moziban. A Ben Hur először az Erzsébet moziban futott Erdélyben és most újabb szenzáció premierre készül a mozi igazgatósága: Schubert életének, romantikus utolsó szerelmének és halálának kulturisztóriájú filmjét mutatják be a közeljövőben. A biedermeier kor finomságát visszatükrözőtető filmremeknek kedden délelőtt sajtóbemutatója lesz az összes erdélyi mozi tulajdonosok jelenlétében.

— **Rendőri hírek.** A timisoarai rendőrség elfogta Hajek Miklós aradi betörőt, akiről kiderült, hogy az aradi telefonhuzalok tolvaja volt, s hét társával egyetemben több betörést is követett el Aradon. Az aradi rendőrség elfogta Cheveresan Traila állítólagos kissodai marhakereskedőt és két társát család miatt. A rendőrség megállapította, hogy Cheveresan különböző betöréseket is követett el Aradon.

— **Vesztétkutya-hajsza Aradon.** Jelentették ma a IV. kerületi rendőrségen, hogy a kerületben egy vesztétkutya garázdálkodik. Rendőröket küldtek ki, akiknek izgalmas hajsza után a pályaudvar környékén sikerült ártalmatlanná tenni a vesztétkutya állatot.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoport** második osztályába folyik a tőzfelvétel orvosi vizsgálat és korhatár nélkül. Reiratkozni lehet a pénzbeszédénél, vagy az Inarcsotthon épületében lévő (Strada Brattann 18.) irodahelyiségben. Az igazgatóság határozata folytán az idős tag csak fiatal hozzátartozójával iratható be. Egyben értesíti tagjait, hogy a mai napig a 173-ik számú esedékes a fizetés.

Esztergom érsekének ítelték a csehországi primási birtokokat.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.)
A hágai döntőbíróóság, amely a Csehországba szakadt esztergomi egyházmegye rendezésének ügyében ítélkezik, ma meghozta döntését és megállapította, hogy a trianoni szerződés által kettészakadt esztergomi érsekségi főkapitányi és papnevelői birtokok Csehszlovákiába eső részének is jogos és kizárólagos tulajdo-

nosa és birtokosa az Esztergomban székelő érsek, főkapitány és papnevelő. Ép ezért az ítélet kötelezi Csehszlovákiát arra, hogy a tulajdonosoknak 100 százalékos kártérítést fizessen abban az esetben, ha a birtokok kezelése politikai, vagy más okokból nehézségekbe ütközik.

Mérenylet egy magyar színésznő ellen.

Becsempészték Titkos Ilona fényképét egy förtelmes könyvbe.

(Az Aradi Közlöny budapesti szerkesztőségétől.) Néhány nap óta egy Németországban megjelent hatalmas könyvet terjesztenek a magyar fővárosban, természetesen a legnagyobb titokban, mert hiszen a könyv olyan, ami nem kerülhet könyvkereskedői forgalomba. A könyvnek „A nete” a címe, Leo Schidrowitz adta ki és a berlini Verlag für Kulturforschung vállalat szignumát viseli magát.

A könyv tudományos munkának akarja magát feltüntetni, aki azonban meglátja ezt a kétszáz szeretkezés és bűnhődés világából való erkölcsstelen képet, mely a szöveg körül ordítóan előkiabál, annak nem nehéz eldönteni, hogy itt tudományról szó sincsen és a tudományos köpönyegbe burkolt könyv csak a kivéült kéjencek szórakozását óhajtja szolgálni.

A disznóságoknak förtelmes tömkelegét halmozták össze ebben a könyvben, arcpirító metszetek, visszataszító képek és megdöbbentő izléssel elhelyezett magyarázatok próbálják bizonyos szatírok tudományszomját kielégíteni.

Elcsodálkozva és elrémülve lapozunk ebben a vastag könyvben és meglepetéssel akad meg szemünk a 61. oldalon. Egy ismerős arc

— **A csokoládényuszi pirostojások** rikkító társaságában hegyezi tapsi fülét a kirakatok díszes cíomája között. Kétlábra állva, kis tarsollyal hátán bátran cövekesen feszül. Direkt kirívó a bátorság egy nyusztól, ahogy kis bajuszkája meg se rezdül, ha megérintik, sőt nem is lapul meg az „enni valóan” bájos jószág, a sok kéz válogató tapintása alatt. A várvavárt nap már maholnap virrad és a drogériában parfümöt választ a gimnázista: „Klári az orosz kölnit szereti, Nusi a Quelque fleur-t...” A sütőből a kislány most huzza elő a likórsüteményt: „Ezt, ha Laci jön, azt, ha Pista kopogtat...” S a gondos maga a cukrászdában csomagoltatja a pirostojásokat és a csokoládényusziakat. Mlatban ázó jókedv már előre pezsdül, likóros vígság, vitrinben föl sorakoztatott pirostojások, csokoládényusziak már előre köszöntik a pirosbrokátos huszvéthéftőt. Hajnalja holnap már rózsásodik a keleti kapunál. Robotot, gondot, túlaradó harsány kacagás bandériuma fogadja az örvendezőket, a bubifejekre ömöljön Houbigant, hulljon virág, cseréljen gazdát a tapsifüles, gyűljön sok-sok pirostojás, koccanjanak a vékony nyaku poharak, hiszen biztat a pirossugaras Huszvéthéftő és oly jó a szürkesség után egy kis mámor, konyakgőz és egészségesen csendülő békebeli kacagás... Hozott Isten pirosbrokátos huszvéthéftő... (s).

Schubert-centennáriumi film sajtóbemutatója

— **Oroszországban letartóztattak egy dán gyárost.** Moszkvából jelentik: Hír szerint itt letartóztattak egy dán koncessziótulajdonost. Azt hiszik, hogy Harald Schou-Kjeldsen dán gyárosról van szó.

— **A cselédleány bűne.** A nadabi csendőrség ma az aradi ügyészségre kísérte be Tiganát a Ilona cselédleányt, aki ellen néhány nappal ezelőtt — mint megirtuk — egy aradi nagykereskedő, azon a címen tett feljelentést, hogy súlyosan megfertőzte 7 éves fiacskáját. A leány a nagykereskedő szolgálatában állott és a fiucska elmondása szerint több ízben becsalta szobájába, ahol bűnös módon játszadozott a gyermekkel, akin legutóbb súlyos fertőző betegség tünetel mutatkoztak. Mándru

néz szembe velünk erről az oldalról ebből a förtelmes könyvből. A kép Titkos Ilonát, az ünnepeit kiváló művésznőt ábrázolja s aláírása a következő: „Szembeszéd”. A könyv második lapjáról egy tollrajz vigyorog Titkos Ilona felé. Ennek a rajznak csak aláírását iktatjuk ide: Dirnenkotterie, a magyarázó szöveg leközlését már nem bírta el a nyomda-festék.

Hogy került Titkos Ilona, a finom ízlésű művésznő képe a förtelmes albumba. Mit keres Titkos Ilona képe a viharvert triviális jelenetek és bacchanáliák riasztó érzékeltetései között, olyan rajzok között, amelyeket a leg-hirhedebb kéjencek is csak legréjtettebb fiókjaikban mernek tartogatni.

Valószínű, hogy valaki visszaélt Titkos Ilona arcképével és a művésznő tudta és beleegyezése nélkül csempészte be ebbe az undorító könyvbe Titkos Ilona arcképét. Titkos Ilona maga is megdöbbenve értesült erről és megtette az intézkedéseket, hogy a hatóságok eljárjanak a misztifikációval szemben és a könyvet, amely az egész magyar művész-társadalmat mélyen sérti, azonnal vonják ki a titkos könyvárúsi forgalomból.

— **Ügyész kihallgatta a cselédleányt,** aki azonban tagadja az ellene emelt vádat és kijelentette, hogy annak cáfolatára hajlandó orvosi vizsgálat alá vetni magát. Az ügyész egyelőre szabadlábban hagyta Tiganát Ilonát.

— **Eljegyzések.** Beck György és Eber Pista jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Tripa Traian aradvárosi gazdasági tisztviselő** a mai napon eljegyezte Naphegyi Marioarát.

— **Gazdag Rózsa és Pománsz Sándor** jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Osztér Magda (Arad) Berencz Antal** (Sanpetrugerman) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett).

— **Vérszegények,** sápadtak, legyöngültek és étvágytalanok legjobb erősítő s hizláló szere a Ferrol Vastáplikör. Egy üveg ára 95 lej. Készíti: dr. Földes gyógyszerháza, Arad.

— **Tennispálya megnyitás.** A Hakoah sportegyesület értesíti tagjait, hogy tennis-pályáját folyó hó 8-án, vasárnap megnyitja. Előfizetni Székely Mihály urnál lehet, Szabadság-tér 20.

— **Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Kiházasítási Csoportja** f. év március 26-án véglegesen megalakult. Folyó év április havában a megkötött házasságokra vonatkozó bejelentéseket is elfogadja az igazgatóság minden hét keddjén, d. u. fél hatól fél hétig.

— **1000 ifjs. irat** a 30 és a 50 lei Kernelnél.

— **Tolsztoj összes regényeinek és elbeszéléseinek új kiadása.** Tolsztoj az írásnak olyan nagy művésze, hogy első között is legelső. Tolsztoj a regényírás óriása. A Feltámadás, Karenina Anna, Háború és Béke, Kreutzer Szonáta és egyéb regényei az emberiség legnagyobb kincsel közé tartoznak. A Gutenberg Könyvkiadó Vállalat Tolsztoj születésének századik évfordulója alkalmából a nagy orosz író szellemében véli cselekedni, amikor műveit el akarja juttatni a legszerényebb asztalra is. Aki a mai lapokban megjelent hirdetés szelvényt kívágja és Christensen és Társa (Gutenberg Könyvkiadóvállalat, Budapest, IV., Váci-ucca 17. címre) beküldi, annak a hirdetésben feltüntetett feltételek mellett ezeket a műveket is ingyen küldi meg.

az összes erdélyi mozi u aj-
d nosok lele 16 4h

Kolozsvári kislányból világhírű operaénekesnő

Látogatás Sándor Erzsénel, a budapesti operaház kiváló művésznőjénél.

(Az Aradi Közlöny budapesti munkatársá-
) Művésza szony, aki voltaképpen két lény-
ből áll. Egyik lénye teljesen független a másik-
tól és a kettő mégis elválaszthatatlan. Sándor
Erzsi, az énekesnő és Bosnyák Zoltánné, a nép-
szerű és literátus hívatottságú államtitkár ne-
je; a művésznő és a társasági dáma. És eb-
ben az asszonyi egyéniségben egyformán do-
mináló az a kapocs, mely őt a legrégebb ma-
gyar gentry-családok egyikéhez, a Bosnyák-
kokhoz fűzi és az a nemzeti rang, melyet maga
szerzett meg magának művészetével: a kama-
raénekesnő rangja. Mert a kamaraénekes az
ének művészeinek arisztokratája. Úralkodói,
„donációs levél”-adta nemesség ez és mint az
arisztokrácia általában, akkor is megmarad, ha
a trónus, melynek fényét viseli, már összedől.
Aki Sándor Erzsi otthonába lép, az annak a
ritka tüneménynek lehet tanuja, hogy ennek az
előkelő művészasszonynak mindkét lényével
találkozhatik.

Az ápolt, szép télikert, amelyen át a la-
kába lép az ember, mennyezetet érő legyezős
pálmáival, délszaki növényeivel, tulipánjaival
és jácintjaival, ez még a magabavonuló házi-
asszonyt sejteti, aki férjével együtt, úgy gon-
dozza ezt a nagyvárosi tűzfalak közé ékelt kis
üvegházat, mintha más hívatottsága nem is
volna az életben. Az az otthonos melegségü,
keleti hangulatu elfogadószoza azonban, a
melybe az empire butorzatú hallból bejétek, —
szőnyegekkel, arab butorjaival, széles kereveté-
vel, ez már arra figyelmeztet, hogy itt egy fi-
nom izlésű művésznő lakik, amelynek lelki
szükséglete, hogy némileg romantikus háttérrel
adjon mindennapos életének is. A mennyezet-
ről áttört munkájú keleti lámpás veti halk sár-
ga és vörös fényét a szoba puha sarkába és ne-
kem önkéntelenül is arra kell gondolnom, hogy
ez a lámpás mennyre illik a magyar operaszin-
pad nagyszerű Lakmé-jának otthonába. És így
zám van; a művésznőtől megtudom, hogy ez
a lámpás, melyet a hindu hitrege misztikus ál-
latflurál ékesítenek, egy banarasi templomból
való és párját a British Múzeumban talál-
juk.

De nemcsak Lakmé az, akinek levegőjével
itt találkozhatom. Ime, a művésznő kis rokokó
szalónja, amelynek arany, fehér és kék színel-
közt, a kecses butorokban, a nemes porcellá-
nokban, ott él Rosina lelké, Almaviva grófné
szellemé: tudjaisten, egy Mozart-énekesnő
szalónját nem is képzelheti el az ember más-
ként. No, és itt előkerülnek az emlékek, az em-
léktárgyak is. A Mária Terézia-korabeli vitrin-
ben nagy, aranszalagos ezüstkoszorú: a ma-
gyar arisztokrácia asszonyainak ajándék, „Sán-
dor Erzsének, a nemzet büszkeségének”, a
Lakmé ötvenedik előadására, 1912. január
10-én.

Ennél azonban sokkal érdekesebb doku-
mentuma a művésznő pályafutásának két meg-
sárgult, kézírásos kottalap... Körülbelül hú-
szöt év, — meséli ez a szerény kis kotta-
göngyöleg — egy teherruhás, ijedt kolozsvári
kislány állott a Zenekadémia tanári kara
előtt: be akarnak iratkozni, „Hát mit tud, ké-
rem? — kérdezte az ősz Mihailovich Odón a vi-
dékj kislánytól — összhangzattant, zenetörté-
netet, zongorát?” „Egyiket sem, — felelte a ko-
lozsvári Sándor Erzsébet, — énekelni tudok.”
„No és micsodát? Népdalt, operettet?” „Nem,
— Ophélie örülési jelenetét és Donna Anna le-
veláróját.” A tudós tanárok összenéztek: hát
ebből nagy cirkusz lesz; feljön Kolozsvárról
egy teherruhás kislány, aki felvételi vizsgáján
az operairodalom legnehezebb áriái közül vá-
laszt ki kettőt, — hát csak halljuk...

Sándor Erzsébet pedig elénekelt a két
áriát, egy óra múlva a Zenekadémia növendé-
ke és egy év múlva az Operaház tagja volt...
Elég érdekes történetet mond el, — így-e? ez
a két megsárgult kottalap: Ophélie és Donna
Anna áriái? Ettől a két kottalaptól a magyar
főrangú hölgyek koszorújáig és innen a kama-
raénekesnői kinevezés okmányáig, amelyet
szintén megmutat a művésznő, — vajon le-

het-e szebb utja egy művészi pályafutásnak?

Es közben egy-egy emlékezetes stáció,
mint például az, amelyről Arnoldson Sigríd, a
nagy svéd énekesnő, az egykori legjobb Mig-
non, tuláradó szeretettel dedikált arcképe ta-
nuskodik... Még zeneakadémiai növendék
volt Sándor Erzsi, de az Operaháznak nem
volt Philine-je, holott pár nap múlva Arnold-
son Sigrídnak kellett énekelnie Mignont. És a
fiatal művésznövendék pár nap alatt betanulta
a Philine nehéz koloratur-szerepét, elénekelté
és a svéd művésznő mellett egy új, magyar
énekescsillag fénye kápráztatta el a közönsé-
get: Sándor Erzsi.

E csillag pályájának kísérőbolygói egyéb-
ként, a róla szóló kritikák, egy renaissance
menyasszonyi ládában gyűltek halomra. Ezen
a ládán ott áll egy érdekes emléktárgy, amely
azonban nem a ház urójának művészi pályá-
futásából mesél el emlékezetes epizódot, ha-
nem még a művészi karrierjénél is nagyobb harc-
nak, a világháborúnak egyik feljegyzésreméltó
emléke és egyúttal személyes emléke a ház urá-
nak, a közvetlen kedvességben páratlan Bos-
nyák Zoltánnak. Egy megcsontult, félig ösz-
szelött harang ez az érdekes emléktárgy. Mi-
kor a világháború idején Mezőlaborc körül
dult a harc, a magyar tüzérség észrevette,
hogy a Szent-Bazilról elnevezett görögkeleti
kolostorból fényjeleket adnak az oroszoknak.
Tüzérségünk tehát célba vette a kolostort és a
templomtornyot gránát döntötte le, amely két-
felé szakította az egyik harangot. Ezt a haran-
got valaha I. Rákóczi Ferenc ajándékozta az
akkor még katolikus templomnak. És ime, —
mirákulum! — a harang roncsán sértetlenül
maradt a Szűzanya és a gyermek Jézus képe,
— valóságos háborús legenda. Altaban: min-
den butor, műtárgy, szőnyeg, kép, ezüst kö-
rűl az intim és művészi emlékek láthatatlan ko-
szorúja vonul itt.

Az arab kerevet felett például egy ritka
szépségű, XVI. századbeli kínai szőnyeg fe-
szül. Egyszer az egyik Rotschild báró, aki a
ritka szőnyegek legnagyobb gyűjtője, fantasz-
tikus árat kínált érte. Nem adták oda. De né-
hány éve, a háború utáni magyar nyomorúság,
arra a gondolatra indította a művésznőt és fér-
jét, hogy a szőnyeget, otthonuk drága kincsét,
kiküldjék Amerikába, hogy ott nagy áron ér-
tékesítsék. Sürgöny is jött: a szőnyegre vevő
jelentkezett, mi az ára? ... És visszament az
ijedt sürgöny: semminő áron sem eladni, küld-
jék vissza rögtön... Nem tudtak tőle meg-
válni. Mintha kissé szimbólum is volna ez. Hi-
szén ha művészetét, ezt a csodálatos kincsét,
nem hazájának, nemzetének szolgálatába akar-
ta volna állítani Sándor Erzsi, akkor, mint ezt
a selyemszövővésti szőnyeget, bizonyára felajánl
hatta volna a külföldnek is... Mint ezt a se-
lyemfényű szőnyeget, amelyet végül mégsem
„volt szíve” idegen kézre adni, semmi pénzért
a világnak...

Eladó lakásberendezés!

ebédlő, hálószoba, antik butorok,
perzsaszőnyegek, ezüst tárgyak,
festmények, porcellán és üveg-
késelet, kristály tárgyak, varró-
gép, III-as Wertheim kassza

Lengyel Magda

Strada Gl. Alexandreson 16.
(Bercsényi-uca)

keddtől kezdve d. e. 10—12, d. u. 9—5-ig

Ugyanott Lengyel Testvérek végela-
dásából visszamaradt áruk potom áron

A saját termeléstek érdekében
szőlőtöket csak az eredeti

ECLAIR VERMOREL

védjegyű permetezővel permeteztetek.

Kizárólagos engedély és egye-
dülj raktár Nagyrománia számára

I. R. ARIE & C-ie

BUCURESTI, Strada Bătrânilor 40.

Az Ur egyetlen fia.

Feltámadott!

Kiált nagy hálálkodva a tömeg.
Farizeus arccal az ég felé tekint
S karjával fel-felhadonászva
Hálálkodik, hogy érette keresztalált halt
Az Ur egyetlen fia!
S a tömjénillat fel se száll még a földről
Itt-ott egy-egy gondterhelt szegény kezébe
A gyertya lángja még lobog
De kinek ajkán a leghangosabb volt az Alleluia
Siet haza terített asztalához,
Hogy mértéktelen dus lakmározással
Ünnepelje meg a fenséges halált.
Mellyel megváltotta őt
Az Ur egyetlen fia!
Krisztus szimbólumát, a testté lőn igét
Az emberszeretetet, a keresztalál okát
Mint fehér holló, oly ritkán érti meg!
Nem is érdekli őt!
Feledve a lényeg s csak a külsőségben
Talál egymásra ma még a tömeg!
Tapossa, marja, tépi egymást a koncert,
A terített asztalért s dehogy jut eszébe
Mit Krisztus tanított, hogy kenyerét, italát
A szükölködő, nyomorgó szegénnyel felezze el.
Imádkozott s az elég.
Amit a dogma előir, betartja,
Eleget tett hát emberi eszével
Annak amit tőle a hito kíván
Ha Krisztus talán másképp képzelte
Mikor érettünk meghalt a Golgotán
A hiba bizonytal nem bennük vagyunk
Bizony nem bennük!
Mert emberre úgy ahogy Isten rendel
Felemelkedni egyikünk se tud
A föld sarától s bűnétől terhelten
Tagadjuk meg őt minden gondolatban.
Minden tetteinkben.
Majd ezred évek szenvedési árán
Érjük el talán mi földi emberek
A hit és erkölcs benső átérzését,
Amellyel Krisztust megérthetjük egyszer!
Amikor majd tiszta ösztönétől hajtva
A szeretet lesz az ur a lelkeken
Szenvedni mert szegény, sirni mert elesett,
Jajgatni, hogy árva, nem fog senkisémet!
Amikor az arany már nem csábit bűnre,
S egy jótett, mit a lelkünkől teszünk
Nagyobb öröm lesz a földi kincs, pompánál
Nem gyönyörhajsza lesz a végzetünk,
A nincstelennek is jut kenyerünkől,
A didergőnek adjuk ingeinket,
Az álmatlanok álmodt alszanak majd
S betelt a végzet Lucifer felett,
E földi porban elégetünk mindent,
Mi csirában hordozza a bűnt.
S a nagy tisztító tűzön átesve az ember
Egy új világba lendíti magát,
Majd akkor, egyszer évezredek múlva
Értjük meg Krisztust és a Golgotát.
És akkor nem kell gyertyák lángja mellett
Harangzugással hirdetni
A nagy igazságot!
A lelkekben él megdönthetetlen hittel,
Hogy Isten fia valóban
„Feltámadott!”

Vass Gusztáv.

Irodalom és művészet

* Az aradi színház mai műsora, Vasárnap délután 4 órakor, mérsékelt helyárrakkal: Templom egeré, vigjáték. (Pallay Manó felléptével.) Este fél 9 órakor: A. bérletben: Öngysága örangyala, vigjáték-ujdonság másodsor. (B. Kálmán Sári bucsuja.)

* Öngysága örangyala. (Jacques Deval-vigjáték bemutatója Aradon.) Öngysága rendkívül furcsán megkonstruált hölgy. Szólik a férjétől, de szívesen dőne mégis szerelmi felolvasással karjai közé, ám végül egy bájos fiókkal lett el a színről karöltve. Az átmenetek semmit sem indokolnak, de azért vigjáték, hogy az ember csak humort, derűt keressen benne és ezt meg is találja. Egészen finom modorban. A helyzet-rakéták nem alsteregnek bántóan, aféle szalon-vigjáték az egész. A próza együttes helyes stílussal hozta ki a darabot. B. Kálmán Sári sok hihetlent korrigált, intelligens vigjátékot értekel. Mészáros Béla könnyed és kellemes eszközzel ezuttal is harsány visszhangra találtak. Jávor Alfréd színesen rajzolt meg egy szoknyavadász férjet. Fosztó Annie Albine szerepével kísérletezett, többékevésbé sikerrel. Az előadás többi szereplő sok igyekezettel harmonizáltak az vigjáték levegőjével. A közönség határozott tetszéssel fogadta a premiért. (s—6.)

* Az aradi színházi iroda hírei. Forró siker jellemezte az Öngysága örangyala szombati bemutatóját. Ritkán található finom humorú darab a közönség tetszését. Ma ismét az Öngysága örangyala szerepel az aradi színház műsorán és az előadás keretében mond bucsút a színpadnak. B. Kálmán Sári, az aradi színtársulat próza művésznője. Számtalan előadás sikerét egymaga vívta ki és méltán rászolgált arra a szeretetre, amellyel Arad közönsége mindenkor övezte B. Kálmán Sári. Közvetlen meleg színházi estté avatja B. Kálmán Sári bucsuja a ma esti előadást és bucsuját nem is választhatott volna sikerültebb és szelleme-sebb darabot, mint ezt a vigjátékot, amelynek többi főszereplő Mészáros Béla (rendező), Jávor Alfréd, E. Károly Klári, Kallós József és Fosztó Annie viszik sikerre. — Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a szezon nagyszerű vigjátékát: a Templom egerét játssza az aradi színtársulat. Pallay Manóval a címszerepben. A fiatal művésznőnek a legjelentősebb állomása a Fodor-vigjáték címszerepe. Szív, lélek, melegség, kedves-ség minden szava. Mészáros Béla, Jávor Alfréd, Gyöző Alfréd, Szepessy Edith, Jung János alakítja a többi szerepeket ezuttal is. — Tizenötödikén tárnak ki ismét huzamosabb időre az aradi színház kapul, a „Nászéjszaka” előadásával.

* Aradi festőművész érdekes karrierje. Évtizedek előtt a Zrínyi-ucca 4. számú házban lakott családjával egy közbecsülésben álló polgárember, Szvatek István szücsárus. Elhalálása után leánygyermekel a szélrőzsa minden irányában, világá mentek s kiváló műveltségük folytán saját erejükből tartották fenn magukat. E leányok egyike — Aranka — a festészet pályára érzett hajlamot. Budapesten kezdte tanulmányait. Állami ösztöndíjjal Rómában, Párisban és Velencében forrott ki teljes művésznővé. Tanulmányai közben Mészáros, Lotz, Ferrari és Tancredi hírneves mesterek voltak tanárai. Jelenleg férjével, Della Corte nyugalmazott olasz kapitánnyal Londonban él. Ott szerez hírt, dicsőséget a magyar névnek és művei nagy kelen-dőségnek örvendenek. E művész szeretettel gondol szülővárosára és élénk levelezést folytat ifjúkori barátjával, Nikolets Dömével, akinek egyik leveléhez csatolta több rendbeli művének fényképét. Ezek alapján Toader Gyula aradi gimnáziumi tanár és festőművész, a Londonban élő festő műveit a következő véleményrel méltatja: „E művek festőművésznője a mostani viszonylatokban nemcsak a vidéki városok, hanem európai művelt országoknak is büszkesége lehet. Művelt szemlélve, tisztában vagyunk a művész magas nivóju lelki diszpozíciójával, amely erő mindnyájunkat megkap és behódít az ő hangulatába. A fényképreprodukciók elárulják a művészről briliáns tudását, festői készségét s lelkét kitárva: íme itt vagyok, ezt akartam és az akaratom így lett tetté. Aradváros régi ismerősei bizonyára nagy örömmel vesznék tudomást az

innen elszármazott művésznőről, aki szinte hihetetlen bizossággal és felfogással elkészült finom érzésű művelt megalkotta. Della Corte — Szvatek Aranka elsőrendű arcképfestőművész, erről tanúságot tesznek arcképei és rajzstudiumai, melyek ama régi igazságot szolgálják, hogy rajztudás nélkül nincs festőművészet. Ha színesen látnók a munkáit, bizonyára még fokozottabb műélvezetünk volna.

de így is következtetni lehet, hogy művein a színek egymáshoz való hangolása tökéletes.” Nikolets a fényképeket a Lengyel-féle butor-fizlet kirakatában helyezte el azok részére, akik a művész barátai és ismerősei voltak.

* A Balla-növendékek képkiallítása a Kulturpatotában még csak 3 napig lesz nyitva. Folyó hó 10-én, kedden délután tartják meg a képsorsolást.

HUSVÉTI ORAREND:

Vasárnap:

Délelőtt 1/2 órakor az ERZSÉBET-MOZGÓBAN megnézni Jókai műve után készült Arondás zsidót, azután séta a korzón.
Délután 3, 1/5, 6, 1/8, 1/10 óras előadások valamelyikén megnézni az ERZSÉBET-MOZGÓBAN Harry Pólt kettős szerepében: az Utolsó bíbiban, azután husvétit vizitek.

Hétfőn:

Délelőtt 1/2 órakor az ERZSÉBET-MOZGÓBA elmenni a nagy matiné: Arondás zsidó, azután loosolás.
Délután 3, 1/5, 6, 1/8, 1/10 óras előadások valamelyikén elmenni az ERZSÉBET-MOZGÓBA és megcsodálni Petrovich Szvetiszlav alakítását a Szírnben, utána visszaemlékezések a kellemes husvétit szórakozásokra.

Kutatják az öngyilkos pesti cirkuszigazgató holttestét.

Megtalálták Beketow Mátyás leveleit, amelyekben bejelenti öngyilkosságát.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Az öngyilkos Beketow Mátyás cirkuszigazgató holttestét még mindig nem sikerült megtalálni. A főkapitányság értesítette a dunai községeket az öngyilkosságról és felkérte, hogy figyeljék a Dunát és ha lehetséges fogják ki a holttestet. Lehetséges azonban, hogy már jugoszláv területen lett öngyilkos és ott, ha valaki hullát fog ki, köteles azt nyomban elvinni, úgy, hogy nem tartják valószínűnek a hulla megtalálását. Két le-

velet hagyott az öngyilkos hátra, az egyiket a feleségéhez intézte, akinek bejelentette, nem bírja tovább az életet és a Dunába ugrik, a másikban egy barátját értesíti öngyilkosságáról és intézkedik hagyatéka ügyében.

Az újabb értesítések szerint a hajólegénység Beketow kabinjában hagyott kabátjában revolvergolyókat talált, ami valószínűvé teszi azt a feltevést, hogy először magába lött a hajókoriát mellett és úgy zuhant a Dunába.

Paul Wegener ma délben Aradon korzózott, de esti fellépése elmaradt.

A világhírű színész és társulata délután Timisoarára utazott. Egy bonyodalmas fellépési história. A Gólemnek nagyon megtetszett Erdély és jövőre idején jömezn.

(Arad, április 7.) Ma déli 12 óra tájban egy egészen különös ur vonta magára az aradi korzó figyelmét. Puha, fekete kalap tette be szíves alakját, de ami még a színházi világban járatanokat is megállította, néhány pillanatra, az az arca volt a kamasz, koverkofelőltős urnak. Kínai metszésű, apró, szurós szemek, alattuk kiálló pófacsonok és valami hűvös, rejtélyes nyugalom ömlött el az egész alakon. Egy hölgy van vele, (töglavörösrre színezett az arca), meg egy fiatalember. Csakhamar végigfut a sétáló között a rádióüzenet:

— Paul Wegener!...

Igen... Wegener: a Golem, a Joghi, a Ramper sétált ma délben az aradi korzón. Most derűsen mosolygott és szeméi nem kergették az ember hátgerincébe a hideget. A mozirajongó bakfisok csakhamar körülrajzolták és zsongták, mint a méhek, de nem merték megszólítani, ő pedig csak ment lassu, kinéret léptekkel, szóltanul, mintha senkit se látna és hallana. Beszélt a vele lévő hölgy, aki egyébként héttagn társulatának egyik tagja volt, helyette is.

Az aradi közönség erre fel nagyban készülődött a mai színházi este, mert ilykép nyilvánvalóvá vált, hogy Wegener és társulata ma este mégis csak játszik Aradon. A nagy német színpadi- és filmszínész aradi vendégjátéka ugyanaz napok óta a talán igen, talán nem című türelmijáték labirintusain vonaglott. Csütörtökön biztosra vehette mindenki, hogy a szombat estére tervezett vendégjáték elmarad. A városházán tümagasnak találtak az impresszárió által kért helyáremelést és nem akarták azt engedélyezni. Pénteken délben viszont engedélyezte a permanens-bizottság a vendégjátékot, mivel a helyáremelés mérséklődött 100 százalékra. Közben azonban a színtársulat is hirdette, hogy szombat este bemutatót tart. Péntek éjjel berobogott Aradra Wegener és társulata és ma reggelre ugylátszott, hogy Wegenerék játszanak. Délelőtt aztán új hír járta be a várost és pedig az, hogy az aradi társulat is megtartja premierjét. és Wegenerék is játszanak esti 11 órai kezdettel. Déli egy órakor viszont már arról tudtak a beavatottak, hogy Wegener nem lép fel, ha-

nem elutazik, délután 3-kor meg mozgókéklámok hirdették, hogy Wegener este háromnegyed 11-kor játszik. A különös játéknak aztán az vetett véget, hogy Wegener és társulata ma délután az 5 órai gyorsal elutazott Timisoarara (Temesvárra) és így a vendégjáték ténylegesen elmaradt.

Alkalmunk volt a korzón pár percet beszélgetni a világhírű német filmszínésszel. Amikor felemeltem a fellépése körül bonyodalnakat, elnevette magát.

— Nem érdekel — mondta — azt majd ellintézi az impresszárió, annyit azonban mondhatok magának, hogy nagyon tetszik nekem Erdély. Szébenből autón jöttünk Aradra... csodás vidék. Szavamra, jövőre megint visszajövök ide, de nem színházat játszani, hanem — filmet csinálni. Meg aztán a falusi románok érdekes viseletükben... direkt festőiek. És milyen szépek...

Nevetve néz körül, de aztán elkomolyodik. Néhány történelmi szoknyás médiike igen kihívóan húzta szét feléje ruzsos ajkát.

— Na forduljunk meg! — indítványozta Golem — és elmondotta, hogy Cernautiban, Iasiban, Galatiban, Bucurestiben és leutóbb Sibiuban (Szébenben) zsufolt házak előtt játszott. Romániából pedig Konstantinápolyba megy. Aztán visszatér Berlinbe filmezni, ahová szerződése szólítja.

— Ja — mondja mintegy bucsuzásképp — azt szeretném, ha megírná, hogy én mindig elsősorban színész vagyok és csak másodsorban filmszínész. Hiába, ez már egyszer így van egy olyan emberrel, mint én, aki gyerekkorától kezdve a színpadon, vagy annak közelében nőtt fel. Hát szóval a viszontlátásra, itt maguknál Erdélyben jövőre. (f. e.)

— Riasztó hírek Blanc Móríc állapotáról. Bucurestiből jelentik: A legutóbbi napokban riasztó hírek terjedtek el a Bécsben tartózkodó Blank Móríc egészségi állapotáról. A Rador a bankvezér családjától nyert értesülés alapján ezeket a híreket megcáfolja. Blank Móríc egészségi állapota javult és remélhető, hogy rövidesen teljesen felgyógyul.

SPORT

Országos tenniszvándordíjat alapítottak Aradon.

Dr. Lupp György, az ismert aradi bajnok a vándordíj alapítója. — A döntőmérkőzések mindenkor Aradon lesznek.

(Arad, április 7.) A tenniszsport, a „sportok királya”, Romániában is mindjobban tér hódít. A sportfejlődés egyik leghathatósabb eszköze: a rivalitás, a verseny. Ez ébreszti az ambíciót, fűti a lelkesedést, neveli a tehetségeket, örekvésre készítet, komoly irányt szab a sportolásnak és szórakoztatja úgy a versenyzőket, mint a versenylátogató közönséget. Az egyéni versenyzés célja: a versenyző győzelme. Ez egyéni érdek, önző cél. Igaz, hogy a győzelemmel járó hírek, dicsőségek, a győztes versenyzőnek egyesülete, városa, nemzete is osztályrészes lesz. De itt a cselekvés motívuma: az önérdék; ez a közvetlen cél.

Ez így rendben is lenne. Csakhogy az önérdék itt is, mint mindenütt, kiegészítésre szorul. Az egyéni kultusz túltengését eliensúlyozni kell. Ezt a célt szolgálják a sportban a csapatmérkőzések, ahol az illető versenyző nem a saját, hanem egyesületének, vagy nemzetének dicsőségéért küzd. A győzelem nem egyedül az ő érdeme, hanem az egész csapaté; a dicsőség pedig az egyesületé, vagy a nemzeté.

Erre az ideálmuszra szükség van. Ezt a célt tüzte ki maga elé dr. Lupp György, a kiváló tenniszbajnok, aki mostanában tért haza dicsősgélteljes külföldi utjáról, amikor egy ezüst serleg adományozása által egy, az egész ország területére kiterjedő klubközi csapatverseny programját írta ki. A serlegmérkőzés sportbeli célja: a tömegsport ápolása, fejlesztése. Minden egyesület 4 férfi és 2 női játékosból álló csapatot állít ki. Az egyesületek összesorolása kerületenként történik, úgy, hogy egy csapatmérkőzés lebonyolítása ne legyen költséges és ne vegyen több időt igénybe, mint a szombat délutánt és a vasárnapot. Csak az elődöntőbe és döntőbe jutó csapatoknak kell majd messzebb utazniuk. Ezek az egyesületek azonban már anyagilag is erősebbek, könnyebben viselhetik az utazással járó nagyobb költségeket. A döntőmérkőzés szintjére minden évben: Arad; mert így akarja a serleg adományozója.

Ezzel a szép, új programmal nyílik meg az idei tennisz-szezon, s valóban elismerésre méltó Lupp dr. akciója s vándordíjalapítása, mely elsősorban is azt a célt szolgálja, hogy a romániai, s ezzel az aradi tennisz-sport minél magasabb nivóra emeltesse.

O Husvéti körmérkőzés Aradon. Vasárnap AMTE—TAC, előzőleg Gloria-CFR—oradeai Törökvs. Hétfőn AMTE—oradeai Törökvs., előzőleg Gloria-CFR—TAC. A mérkőzések 3 és 5 órakor kezdődnek és a Gloria-pályán lesznek. Rendező: AMTE.

O Az aradi helyőrség tisztikarának vívóversenye. Április hó 22-én délelőtt 10 órai kezdettel, a megyei prefektura nagytermében magas nivóju tiszti kardvívó-verseny lesz Iovanovici tábornoknak, az aradi helyőség parancsnokának védnöksége alatt. Ezen a versenyen dől el, hogy kik az aradi tisztikar legjobb vívói, akik aztán résztvesznek a Bucurestiben rendezendő országos tiszti kardvívó-versenyen. A vasárnapi aradi verseny győztesei ugyanaznap délután 4 órakor résztvesznek Pellegrini vívótanárnál rendezendő vívóakadémián, ahol szembekerülnek majd a timisoarai és aradi legjobb vívókkal. Ugy a délelőtti, mint a délutáni verseny megtekintése díjmentes.

O Dörner László újabb sikere Cannesben. Egy ma este érkezett cannesi távirat Dörner Lászlónak, a kiváló aradi tenniszezőnek újabb nagy győzelméről számol be. Dörner, aki most már egyedül képviseli a román színeket a rivierai nemzetközi küzdelmekben, mivel dr. Lupp György már hazaérkezett Aradra, résztvett a cannesi „Beau Sit Lawn Tennis Club” 50 éves jubiláris versenyén és partnerével, I. Martino gróffal, Délfranciaország bajnokával együtt, megnyerte a handicap férfipáros döntőjét és ezzel egyesület jubiláris aranyérmét.

Nagybeteg Csehország miniszterelnöke.

(Az Aradi Közlöny prágai tudósítójának távirata.) Svelha miniszterelnök állapota hirtelen rosszabbra fordult. A miniszterelnököt szívbántalmak gyöttrik és állapota aggodalomra ad okot.

Szabadlábrahelyezték Eles Gézát

A timisoarai tábla táviratilag rendelte el a szabadonbocsátást.

Eles Géza dr. déli egy óra után hagyta el a fogházat.

(Arad, április 7.) Ma délelőtt egy órakor néhány szavas távirat érkezett a timisoarai (temesvári) táblától az aradi ügyészségre, amelyben a tábla Calinescu-vádtanácsa utasította az ügyészséget, hogy a felajánlott 150.000 lej kaució ellenében haladéktalanul helyezze szabadlábra Eles Géza dr.-t, az Egyesült Bank R.-T. elnökgazgatóját. Mint ismeretes ugyanis, a tábla Calinescu-vádtanácsa már tegnap foglalkozott Eles dr. felfolyamodásával, akit Sotirescu vizsgálóbíró még a múlt héten szabadlábra helyezett, de az ügyészség ellenvetésére, a törvényszék további fogvatartása mellett határozott: A tábla döntésének kihirdetésére azonban csak ma délelőtt került sor, amikor a vádtanács elfogadva a védelem álláspontját és azzal az indoklással, hogy Eles dr. bűnössége mellett a vizsgálat semmi bizonyítékot nem eredményezett, a méltatlanul és súlyosan meghurcolt elnökgazgató azonnali szabadlábrahelyezését rendelte el.

A tábla táviratát személyesen Nicu-

Iescu főügyésznek kézbesítették, aki a vádtanács döntését előbb Sotirescu vizsgálóbíróval közölte, majd utasítást adott Bradean ügyészségi titkárnak, hogy Eles dr. számára nyomban állítsa ki a szabadlábrahelyezési parancsot. A távirat megérkezése után alig egy negyedórával, Eles Géza dr. hozzátartozói, barátai és tisztelői kíséretében már ki is lépett a törvényszéki palota kapuján. Önkéntelen mohósággal előbb mélyet lélegzett, aztán a felszabadult érzések élénkségével szorongatta a baráti kezeket. Munkatársunknak pár percre sikerült kivonni üdvözlői sokasága közül, Eles Géza dr. azonban kijelentette, hogy egyáltalában nem óhajt nyilatkozni. Mindenesetre örvend kiszabadulásának.

— Hat hétig tartott... — mondja csöndesen és visszailleszt a sárga épülettömbre... Beláthatja hát, ha örülök a kiszabadulásnak és egve előre nincs más óhajtásom, mint megfürödni, aztán aludni és sokat sétálni. Mindenki iránt páros döntőjét és ezzel az egyesület jubiláris nem hagyott el.

Ujra szednek hidvámot Aradon.

Angel polgármester utja Bucurestiben. — A költségvetés jóváhagyása. Autobusz és tisztviselőlakás. — A polgármester nyilatkozata.

(Arad, április 7.) Ma délelőtt érkezett haza Angel István dr. polgármester, aki több hivatalos ügy elintézése végett néhány napon át Bucurestiben tartózkodott. A polgármester megérkezésekor nyomban fogadta az Aradi Közlöny munkatársát, akinek az alábbi érdekes nyilatkozatot tette a Bucurestiben elintézt kérdésekről.

Polgármesteri ut a tanácsfeloszlítás ügyében.

— Én nem a tanács ügyében utaztam Bucurestibe, azonban — miután a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácsnál is megfordultam — természetesen érdeklődtem az aradi városi tanács ügyében lefolytatott vizsgálat iránt is. Megtudtam, hogy Panait Petrescu, a legfelsőbb tanács tagja, aki Aradon a városi tanácsot összehívta és már itt is betegeskedett, Bucurestibe érve, úgynak dönt, úgy, hogy csak tegnapelőtt terjeszthette be jelentését és az aradi tanács memorandumát a legfelsőbb tanács elé. Természetesen a bizottság nem foglalkozott a kérdéssel azonnal, miután annyira túl van halmozva munkával, hogy sokszor fél éjszakán keresztül dolgozik a tanács az ügyek elintézésén. Majd ha sor kerül az ügyre és esetleg újabb felvilágosításra van szükség, idejében értesítést kapok és meg fogom adni pótlólag a kívánt információkat.

Késik a költségvetések jóváhagyása.

— Felvittem Aradváros 1928. évi költségvetését, amelyet a minisztérium már át is tekintett ottlétem alatt és átküldte a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácshoz, amelynek véleményezése után majd a minisztérium meghozza végleges döntését. A minisztérium a legfelsőbb tanácshoz intézett átiratában elismerte, hogy ideai költségvetésünkben megállapítható a jó gazdálkodás és a haladás. A minisztérium a költségvetésen semmiféle változtatást nem eszközölt, a végleges döntés azonban természetesen a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács véleményétől függ. Előreláthatólag azonban hamarosan nem kerül sor a költségvetés letárgyalására, miután a miénkkel együtt harminc költségvetés fekszik a bizottság előtt, amelyeket az a beérkezési sorrendben tárgyal le.

Ujra szedik a hidvámot Aradon.

— Véglegesen dűlőre juttattam a hidvá-

mok kérdését. A minisztérium elfogadta a város memorandumában felsorolt indokolást, amely szerint Aradnak jogában áll még 50 éven keresztül szedni a hidhasználati díjakat és hozzájárultak kérésünkhöz, azzal a feltétellel, hogy a lehető leghamarább új szabályrendeletet készítünk a hidvámra vonatkozólag. Ezzel a városnak ötven éven keresztül minimálisan két millió lej évi jövedelmet mentetem meg, ami tehát száz millió lejt jelent. Már hétfőn megjelennek a hidaknál a város alkalmazottai és újból szedik a díjakat.

— Ezeknek a kérdéseknek elintézése után jelentkeztem a földművelésügyi és állategészségügyi minisztériumnál, ahol felkerestem Ionescu Braila vezérigazgatót. Arra kértem a vezérigazgatót, intézze el hamarosan az aradi vágóhídi vizsgálat kérdését, miután a közérdekre nézve fontos, hogy ennél az intézménynél megint helyreálljon a rend és egyensúly. Ionescu Braila határozott ígéretet tett arról, hogy a közeljövőben meghozzák a döntést a vágóhídi vizsgálat ügyében és ezzel véglegesen elintéztést nyer ez a kérdés is.

Ezévben megkezdődhet a tisztviselő-lakások építése.

— Még két kérdés, Polgármester Ur. Hogy áll az autobuszokra kiírt árlejtés és a tisztviselők előléptetésének ügye?

— Mindkét kérdés az 1928-as költségvetés jóváhagyásával áll összefüggésben. Az autobuszok ügyét a legfelsőbb műszaki tanács már elintézte és Cerkez, a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács szakértő tagja már áttanulmányozta a kérdést, amely a költségvetéssel együtt intéződik el. Ugyanígy áll a tisztviselők előléptetésének ügye is, amelyet a belügy-minisztérium mindenesetre tudomásul vett. — Még egy ügyet intéztem el: a tisztviselők házhelyének kérdését. A minisztériumhoz be-terjesztettem a változásokról felvett tablót, a házhelycseréket, az újabb kiosztott házhelyek jegyzékét, amelyet a minisztérium jóváhagyott és így az érdekelték már ebben a szezonban megkezdhetik az építkezést. Ezeket intéztem el Bucurestiben — fejezte be a polgármester — és azt hiszem, hogy elég jól használtam fel azt a néhány napot, amelyet a fővárosban töltöttem.

Román husvét előtt szentesítik az új lakbértörvényt.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A kamara tegnap délutáni ülésén elfogadta a második módosított lakbérleti törvényjavaslatot, amelynek szövege így végleges formát nyert. Mint ismeretes a bérértékhatárokat a fővárosra 3000, a törvényhatósági városokra 2000, a többi városokra nézve pedig 1500 lejtben állapították meg. Az

igazságügyminiszter által javasolt 32-szeres felemelést elfogadták s ezt a szakaszt csupán annyiban módosították, hogy a fővárosra nézve 40-szeres emelést engedélyeztek. A törvényt még a görög keleti ünnepek előtt szentesíteni fogja a régens-tanács s ezután rövidesen sor kerül a kihirdetésre is.

Volt aradi primadonna tragikus halála.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tragikus módon fejezte be életét egy volt aradi primadonna. Belgrádi Bertá, aki Aradon, majd Kassán és Szegeden ünnepezt primadonna volt, ma meghalt a budapesti dologkórházban. Tragédiáját morfiumpszuvidéje okozta. Tíz évvel ezelőtt még a

legszebb színésznők egyike volt, azonban morfinista lett, majd később agyának esett és nyolc esztendőn keresztül fekvő mozdulatlanul ágyában. Az egykor nyolcvan kiló súlyú szépasszony öt kilóra zsugorodott össze, úgy, hogy halálakor gyermekkoporsóban kellett eltemetni.

Ady Endre bukása Aradon.

Az elhunyt magyar költő első vendégeskedése Aradon. — A Holnapos-társaság aradi bemutatkozása.

(Arad, április 6.) A fotelben egy csaknem egészen őszhajú, szemüveges ur ül. Összekulcsolja kezét, meg-megcsóválja a fejét és úgy próbál visszakalandozni a múltba, valami 20 évvel ezelőtre. Szóllóssy István tanár ur — mert ő az, ki mellettem ül és szeretne pontos választ adni érdeklődéseimre — mosolyogva és kétkedve mondja:

— Bizony, nem tudok pontosan visszaemlékezni arra, hogy mikép volt az, amikor Ady Endre a Holnaposokkal itt járt Aradon és bemutatkozott az itteni közönségnek. Ugy gondolom, 1909. táján történt. Akkortájt nagyon virágzott az aradi Kőlcsey Egyesület, amelynek titkára voltam és mi már akkor állandó összeköttetést tartottunk fent a Nyugatosokkal. Öten-hatan is lejöttek egy szezonban a gárda tagjai közül Aradra, felolvasó estélyt tartani és mondhatom, mindig szép sikerük volt.

— Ugy látszik — mondom — akkoriban igen modern és pezsgő lehetett a kulturális élet Aradon, ha ilyesmi iránt is nagy volt az érdeklődés.

— Igen — feleli Szóllóssy István az aradi tanítóképezde ny. tanára. — Voltunk akkoriban néhányan lelkes fiatalok és úgy láttuk, megértenek bennünket. Annál érdekesebb azonban — most már lassan derengeni kezd előttem, — hogy Adyék estélye, akik tőlünk, a Kőlcsey Egyesülettől függetlenül rendezték meg bemutatkozásukat. — nem sikerült. Még mondtuk is utána, „kár volt hogy Adyék nem a mi rendezésünkben léptek fel, biztosan nagyobb sikerük lett volna.“ De hogy mikép folyt le az egész, arra már nem igen emlékszem. De nem is igen van Aradon olyasvalaki, aki emlékezne rá, vagy aki ott lett volna a bemutatkozáson.

A nyom tehát meg lett volna. Hogyan bukott meg Ady Aradon ezelőtt 20 évvel... Egy félnapos beszélgetés sárgult újságlapok között aztán bő választ adott erre is. Elárulták a holdog békebeli hasábok, hogy ép úgy történt a dolog, akárcsak ma, ha egy újkereső írőcsoport kiáll egy terem pódiumára és a közönséghez akar szólni. Nem kíváncsi rájuk senki. Talán, ha néhány „durch Dick und Dünn — jóbarát elmegy és megváltja jegyét, meg egy-két női „széplélek“ leány, vagy asszony, platonikus lelkesülő a távoból, avagy boldog vonalomban birtokosa valamely poéta iránt. Egy kis romantika, suttogó beszélgetés a teremben a „naggyal“ és a pár barátján irigkedik... utána, ha lehet, egy pár fantáziával felfokozott édes óra... így van ez valahogy most is és így volt husz évvel ezelőtt, talán akkor még jobban, mint most.

1909. őszén, akkoriban, amiképpen Kossuth Ferenc jelent meg kihallgatáson I. Ferenc Józsefnél és az aradi Kulturpalota terveit vizsgálta felül a minisztériumban és Yvonne de Treville francia operaénekesnő hozta lázba az aradi színházjáró közönséget, úgy október elején kacér hírecske jelent meg a lapok „irodalom és művészet“ rovatában. Azt hozta a mélyen tisztelt közönség tudomására a pár sor, hogy „a Holnap“ irói gárdája, Juhász

Gyula, Dutka Ákos, Ady Endre, Emőd Tamás és dr. Reinitz Béla estélyt tartanak vasárnap, október 24-én a Fehér Kereszt nagytermében. Hogy, hogy nem, úgy látszik ez a hiradás nem csigázhatta fel túlságosan a tizenkilenc év előtti aradiakat, mert egy nappal a nevezetes vasárnap előtt, egy újabb hírecske arról számolt be, hogy a „Holnap estélyének“ végleges időpontját november 7-én állapította meg a rendezőség.

Aki tud a sorok között is olvasni, az sejtetheti, hogy mit jelent egy ilyen „végleges“ terminusmegállapítás. Azt jelenti, hogy elővételben nem kelt el jegy, nincs érdeklődés, tehát el kell halasztani az estét, hátha addig észre tér a közönség. Manapság is sürűn előfordul ilyesmi. Egy estély elhalasztása a legrosszabb előjel ma, de ez volt 1909-ben is. Hát még mikor a november 7-iki „végleges“ időpontot is fel kellett cserélni egy legvéglegesebb terminussal!... Ezt már nem bírta ki a helyi sajtó sem és Rudnyánszky Endre november 7-én, a következő ékes rigmusu bökversben adott kifejezést a közhangulatnak az Aradi Közlönyben:

A HOLNAP.

— Az örökösen elhalasztott mainéhez. —

A velöm ég, amikor látom,
Hogy korrigálnak a plakátom.
Uj s újabb terminust dalolnak:
Nem jöhet még a Holnap.

Vártunk rájuk — emlékszem még én —
A nyárnak végén.
Azután meg dróton üzenték,
Szüret után lesz köztünk vendég.
S jött ideje október — ködnek,
S nincsenek itt, bár egyre jönnek.

Szurdán, csütörtök, meg vasárnap,
S Adyékra hiába várnak.
Dátumhoz csalfa, furcsa céh ez.
Mindenben hű maradt címéhez.
S várhatják, kik értük bomlanak:
Majd Holnap, majd Holnap...

Szóval plakátkorrigálás is volt, akár csak a legutóbbi Schubert-emlékkoncerten egy pár héttel ezelőtt. Mondhatom: a „harci eszközök“ se nagyon változtak két évtized alatt. Na de aztán végül mégis elszégyelhettek magukat Adyék és november 11-én megérkeztek Aradra. A sajtó — brancheliek voltak a vállalkozó szellemű „Holnaposok“ — teljes erővel állt melléjük és november 11-én az Aradi Közlöny tárcarovatában három Holnapos-vers jelenik meg, hirdelve a nagy esetet. Adyknak „Kató a misén“, Dutkának „Ne nézz be a kripták ablakán“, Emődnek „Gyászos kántus“ c. költeményei díszítik a lapot. Este pedig lezajlott a Fehér Kereszt nagytermében, csütörtöki napon a nevezetes esemény.

Mit mondjunk: nem sikerült. A lapok másnap hatalmas erkölcsi sikerről számoltak be, hasábos tudósításban. Az „erkölcsi siker“ mindig gyanús jelző, de a Holnaposok aradi Ady-

estélye annyira balul ütött ki, hogy a kritikus el nem hallgathatta ezt a végtelenül jellemző mondatot: „A Fehér Kereszt diszterme, ahol az estély lefolyt, csak gyérszámu közönséget fogadott magába. Azok, akik megjelentek, soke jóakarattal hallgatták végig a szereplőket.“ Nagy elismeréssel ír az akkori kritikus Adyról. „Az erkölcsi siker oroszlanrésze a vezért, Ady Endrét illeti meg, aki versei felolvasása előtt rövid bevezető előadást tartott, amelyből az ő szomorú lelkiállaga és elkésredettsége tükröződött ki. Őt verset“ olvasott fel. Zúgó tapsvihart kapott értük. A legszebbiket, „Igy éltünk vitézi módra“, lapunk tárcarovatában közöljük.“ Szólv ezután a beszámoló Reinitzről, aki Ady-dalait adta elő. Emődéről, Manojlovich Theodorról és a többiekéről. Mindenkiről elismeréssel.

Azt hiszem azonban, hogy a kritikus egy kicsit tévedett, amikor az „elkeseredett“ Adyról írt. Hiszen igaz, hogy kongott a terem, na de ott ült viszont a nézőtérben egy szép, szöke aradi asszony és az — egykori feljegyzések szerint — többet jelentett a barna arca Holnaposvezérnek, mint akármely, vagy akárki.

... Olyan volt az egész, mintha ma zajlott volna le, vagy tegnap. Husz év múlva talán ép ilyen cikket fog írni valamely aradi rosszul sikerült estélyről egy késői napfény krónikás... csak épen a nevek hangzanak majd másképp. Ki tudja?... Husz évvel ezelőtt senki sem tudta még, hogy a legnagyobb magyar költő lép fel a Fehér Kereszt-ben. Még csak kíváncsi se volt rá senki... Fóthy Ernő.

Nádasy Imre kiszabadult.

Felnapos budapesti tartózkodása után, haranyamegyei birtokára utazott.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Tegnap este szabadult ki Nádasy Imre a frankhamisításért elítélt egykori országos kapitány a harati fegyházból. Az első szabad éjszakát Budapestben, bátyjánál töltötte, ahonnan haranyamegyei birtokára utazott. Nádasy a fegyházban teljesen megöszült s amikor a cselédség meglátta, könnyezett. A környékbeli birtokosok tömegesen keresték fel az egykori főkapitányt, aki azonban fáradtságára való hivatkozással senkit sem fogadott. Nádasy augusztusban már kegyelem nélkül is kiszabadult volna, mert akkor jár le a büntetése.

Budapestről jelentik: A törvényszék a kormányzó amnesztia-rendelete kapcsán megkegyelmezett Nádosynak, Haftsának, Kurznak, Gerőnek, Rábának, Schwetznék, Wändischgraetz és Mankovics nem kaptak kegyelmet. A hivatalvesztést azonban a megkegyelmeztetteknek sem engedték el.

— RÁDIÓ-MŰSOR, Vasárnap, április 8. Wien—Grác. 19.45. Operettelőadás. — Berlin. 19.30. Operettelőadás. — Boroszló. 20.30. Kabaréest. — Frankfurt a. M. 20.30. Hangverseny. — Leipzig. 19.30. Zenekari hangverseny. — Milano. 20.45. Operaelőadás. — München. 20. Népszerű hangverseny. — Nápoly. 20.50. Színházi zene. — Pozsony. 18. Énekhangverseny. — Prága. 20.20. Hangverseny. — Róma. 20.45. Operaelőadás. — Stuttgart. 20.30. Hangverseny. — Zágráb. 18. Operaelőadás. — Budapest. 9. Ref. istentisztelet; 10. Zenés mise. 20. Operettelőadás. 22.30. Cigányzene. — Hétfő, április 9. Wien—Grác. 19. Tríoest. — Berlin. 22.30. Táncczene. Boroszló. 18.55. Szórakoztató zene. — Frankfurt a. M. 18.30. Orgonahangverseny. — Leipzig. 22.30. Táncczene. — Milano. 23. Jazzband. — München. 20.35. Hangverseny. — Nápoly. 17. Énekhangverseny. — Pozsony. 17. Kamaratrló. — Prága. 22.20. Gramofonzené. — Róma. 20.50. Operettelőadás. — Stuttgart. 20.15. Kabaré. — Zágráb. 19.30. Operettelőadás. — Budapest. 9. Hírek, kozmetika. 10. Zenés mise. 17. Könyvt. zene. 9. Operaelőadás. 22. Cigányzene. — Kedd, április 10. Wien—Grác. 21. Hangverseny. — Berlin. 20.30. Hangverseny. Boroszló. 20.30. Zenekari hangverseny. — Frankfurt a. M. 21.45. Filharmonikus hangverseny. — Leipzig. 20.15. Hangverseny. — Milano. 21. Hangverseny. — München. 17. Hangverseny. — Pozsony. 18. Énekhangverseny. — Prága. 22.20. Hangverseny. — Stuttgart. 21.50. Zenekari hangverseny. — Zágráb. 17.30. Hangverseny. — Budapest. 9.30. 12. és 15. Hírek, közgazdaság. 17. Magyar élettársulat. 19. Színház. 22.10. Cigányzene.

TELEFON: 70. SZ. **AZ ERZSEBET MOZGO** husvétja: **OLCSÓ HELYÁRAK.**

Ma, vasárnap és holnap hétfőn d. e. 12-ker Matiné: **Az árendás szidó.**

Főz.: **LENKEFFY ICA** és **RAINAI GÁBOR.** Kísérőműsor: Chaplin bohózat.

Ma, vasárnap d. e. 3, 1/2, 6, 1/8 és 1/10 órák: **Harry Piel** kettős szerepe **AZ UTOLSÓ BLÖFF.**

Holnap, hétfőn d. e. 3, 1/2, 6, 1/8, 1/10 órák: **Petrovich Szeptelzláv** pompás alakítása: **A SZIREN.**

Vasárnap a 1/2-8-as és a 1/10 órás előadások tiszta bevétele a repülő nap jövedelmét szolgálja.

KEDDEN 5. 7 és 9 órák: SZIREN

Gleitze asszony átuszta a Gibraltárt.

(Az 'Aradi Közlöny' távirati tudósítása.) Gibraltárból jelentik: Gleitze asszonynak, aki eddig ötször kísérelte meg a gibraltári-szoros átadását, tegnap végre sikerült átuszni a szo-

rost. Az uszóbajnoknő reggel 8 óra 50 perckor indult el a tarifai Palomas-szigetről és este 9 óra husz perckor kitűnő állapotban érkezett meg Putaleonába.

K Ö Z G A Z D A S Á G.

Mit érnek az aradi értékpapírok.

Az aradi bankpapírok árfolyama. — Tallózás az aradi értékpapírpiacon

(Arad, április 7.) Az általános gazdasági válság az értékpapírpiacon is érezte romboló hatását, amennyiben igen csekély forgalom mellett az árak csaknem az összes értékeknel lemorzsolódtak. Üzletkedv annálkevésbé fejlődhetett ki, mert az árak szabályozására egyedül és kizárólagosan hivatott szerv: az értéktőzsde piacunkon hiányzik. Ez az oka annak, hogy a papírok belértéke az elérhető, illetve fizetett árakkal nincsen összhangban. Bónítólag hatottak az üzletre az országszerte előfordult bankbukások is.

A pénzügyintézetek és iparvállalatok közgyűlései lezajlottak minden emóció nélkül és anélkül, hogy a részvényekben élénkebb kínálat és kereslet kifejlődött volna. Valutánk közeljövőben várható törvényes stabilizációjának feltételezése a fővárosban erős forgalmat váltott ki a legkülönbözőbb értékpapírokban, míg nálunk — a tőzsdeintézmény hiányában — ennek ugyszólván semmi nyoma sem észlelhető. Pénzüink stabilizációjának bekövetkezése a vállalkozási kedv megindulását jelentené s

így az a nagyipar és közvetítő kereskedelem fellendülésével karöltve előreláthatólag maga után fogja vonni az értékpiacon élénkülését is, mert a gazdasági viszonyok megjavulásával a papírokba fektetett tőkék rentábilisabbá válnak.

Az itteni pénzügyintézetek és egyes vállalatok részvényeinek mai árai:

Aradi Általános Takarékpénztár	100—105 lej
Arad-Csanádi Gazdasági Takp.	1000—1020 lej
Aradmegyei Takarékpénztár	580—600 lej
Aradi Központi Takarékpénztár	45—50 lej
Aradi Polgári Takarékpénztár	315—320 lej
Erdélyi Hitelbank	460—470 lej
Aradi Vasipar	300 lej
Csanádi Vasut (román-magyar)	750—780 lej
Aradi Textilipari R.-T.	920—950 lej
Aradi Kötszövő R.-T.	200 lej
The Baeders Parfumery Co. Ltd.	800 lej
Aradi Villamosági R.-T.	400 lej.

Hatschek Artur,
bankbizományos.

Zürichben és Párisban tőzsdeszünet.

Helyi valutaárak. (Április hó 7.)
Kitizedések: Berlin 38.42, Newyork 160.40, London 785.25, Páris 6.33, Milánó 8.51, Prága 4.76.50, Budapest 28.10, Zágráb 2.62.50, Bécs 22.65, Zürich 30.95. — Áru: Márka 38.50, dollár 160, angol font 785, francia frank 6.50, olasz lira 8.60, cseh korona 4.75, pengő 28.30, dinár 2.80, osztrák schilling 22.90, svájci frank 30.50. — Pénz: Márka 38, dollár 159.50, angol font 780, francia frank 6.30, olasz lira 8.40, cseh korona 4.70, pengő 28, dinár 2.75, osztrák schilling 22.65, svájci frank 30. — Irányzat: Lányha.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Április hó 7.)
Devizák: Páris 6.32; Berlin 38.37, London 783, Newyork 160.15, Milánó 8.48, Zürich 30.90, Prága 4.75.50, Bécs 22.57, Budapest 28.02. — Valuták: Napoleon 632, márka 38.25, léva 1.18, török lira 0.87, angol font 785, francia frank 6.40, svájci frank 30.90, olasz lira 8.60, drachma 2.15, dinár 2.85, dollár 159.75, lengyel zloty 18.10, osztrák schilling 22.80, pengő 28.50, cseh korona 4.80.

= **Aradmegyei malom csődje.** Az aradi törvényszék csődbírósa, több hitelező kérelmére elrendelte Frey Mihály szemlái malomtulajdonos ellen a csőd megnyitását. A csődben tömeggondnokul Ghebeles Lázár dr. pécskai ügyvédet, míg helyettesül dr. Furdai József aradi ügyvédet nevezte ki a csődtanács.

= **Leszállították a borjusz árát.** Ma délelőtt tíz órákor ülést tartott az aradi ármegállapító bizottság dr. Marcovici Vince helyettes-

polgármester elnöklete alatt. Az ülésen az árak átrevizálásánál a rendőrség képviselője azt a javaslatot tette, hogy a kenyérárakat szállítsák le. Javaslatának indoklásául bejelentette, hogy a pékek nem készítik a kenyeret a megfelelő lisztből, hanem keverik a lisztfajtákat és így lényegesen gyengébb minőségű kenyeret adnak az előírtnál. Hosszas vita után a bizottság abban állapodott meg, hogy ennek a kérdésnek a letárgyalását a jövő havi maximáló ülésre hagya és felszólította a rendőrség képviselőjét, addig szerezze be erre vonatkozó bizonyítékait és terjessze a bizottság elé. A bizottság ezután sorra vette a többi élelmiszerárakat s azokat mind változatlanul hagyta. A husáraknál Dirlea Vazul gazdasági tanácsos azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a borjusz árát két lejjel szállítsák le, miután a piacon csökkent a borju ára. A mézárások tiltakoztak az árszállítás ellen, azonban a bizottság helyt adott a hivatalos javaslatnak és két lejjel leszállította a borjusz kilogrammját.

Nyomdai és újságpapírok viszenteladásra.

Irodai olkkek, kitűnő írónok, felszerelések és nyomtatványok olcsón. Carbon- és indigó-papírok. Írógép- és átütő papírok, hegedők és hegedűtek. Zeneművek: új és régi irodalmi művek. Óriási antikvár készlet. Illusztrált antikvitások. Rézmetaszetek és olajnyomatok. — Kedvező fizetési feltételek.

Kerpel Izsó könyv- és papírüzlete.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Értesítjük tisztelt betétes ügyfeleinket, hogy az intézetünknel elhelyezett betétek kamatoztatását folyó évi április hó 1-től kezdődően

2 (kettő) %-al

leszállítottuk.

MEDGYESI BANK R.-T.

1913

aradi fiókjintézete.

Csak specialistától vásároljunk!

Harisnyatartó	100	lejtől
Melltartók	80	"
Csipőszorító	200	"
Has- és csipőszorító, gummirésszel	300	"
Gummifűzők	600	"

Gyógyhaskötők méret után kaphatók

Pilez Irmánál

Str. Eminescu 14. (v. Deák Ferenc-u.)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik a felejthetetlen jó férj, apa, após, testvér, nagybácsi, sógor és jóbarát

Papp Gyula

nyug. anyakönyvvezető

temetésén részt vettek, koporsójára koszorút és virágot helyeztek, avagy részvétiüknek egyéb uton kifejezést adva végtelen fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, nemkülönben a temetést rendező Limbeck János urnak ezuton mondunk leghálásabb köszönetet.

A gyászoló Papp-család.

LITHYNIA

PAPTAMASI ÁSVANYVIZ. Gyógyító
Vese, hólyag és epe bántalmak legjobb orvossága
Kapható: Drogeriában, fűszerüzletben és vendéglóban.

INGYEN!

Ha az alábbi szelvényt kivágja és beküldi: kap minden hónapban egy 160 oldalas regényt egy teljes művet ingyen. A kiadóvállalat mindössze 10 lejt számít fel adminisztrációs és 2 lejt portó címért. Aki a félévi díjat (60 lejt) egyidejűleg a szelvénnel befizeti, az portómentesen kapja félévi a regényeket, egy év alatt egész csinos könyvtára való regényt kap a legkiválóbb írók műveiből!

Képviseletet keresünk minden városból és a legkisebb községből is, akik a Százszek könyvtárába belépőket vesznek fel. Levélcím: Százszek könyvtára Arad.

S Z E L V É N Y.

Alulírott ezennel beiratkozom a Százszek könyvtárába kérem az első regényt utánvételezni egyidejűleg beküldöm a 60 lejt.

Név — — — — —

Lakhely — — — — —

Közelebbi cím (u. v. megye stb.) — — — — —

A képviseletet vállalom — — — — — városra
1575 községe

Tiszta mosott rongyot keresünk megvételre. Cím az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalához

Carmen
tavaszi újdonságok

Minden hangzatos hirdetésnél elterjedtebb, hogy:

tavaszi cipőket olcsón

APPONYI TESTVÉREK-nél

vásárolhat **ARAD**, városházával szembe.

Tip-Top
kiváló minőségű cipők

Triumpf
divat-cipők

Eglio
újdonságok

INGYEN

1828—1928
Jubileumi kiadás

1828—1928
Jubileumi kiadás

Tolsztoj művei

összes regényei és elbeszélései.

Rövidesen megjelennek.

Elhatároztuk, hogy ezeknek a szép és világhírű regényeknek nagy részét

INGYEN

adhatunk, így tehát e lapnak azok az olvasói, akik az alant található szelvényt tíz napon belül a fent feltüntetett címre elküldik, ingyen kaphatják a kiadásunkban megjelenő **TOLSZTOJ MŰVEIT** teljes 32 kötetben, körülbelül 5—6000 oldal terjedelemben. Könyvkiadóvállalatunk kiadványait teljes kiadásban Balla Mátty, Karáthy Frigyes, Lándor Tivadár, Schöpflin Aladár, Sebestyén Károly dr., Szini Gyula stb., stb. fordították.

Tolsztoj az emberi testvériség eszméjének nagy apostola. Nagy emberi közöségről álmodozott, amely az evangéliumi szeretet és szeretet alapján áll. Ezenfelül az irásnak is olyan nagy művésze, hogy az első közt is a legelső. Profétai önzetlenségével és őszinte erejével egész életén át arra törekedett, hogy eszméi mennél szélesebb néprétegekhez eljussanak. A Gutenberg-Vállalat Tolsztoj szellemében vél cselekedni, amikor műveit el akarja juttatni a legszerényebb osztalra. — Tolsztoj Leo regényei és elbeszélései szép nyomásban jelennek meg és csak a hirdetés és csomagolásért kérünk kötetenként 31 fillérvnyi megtérítést. A szétküldés négy kötetes sorozatonként, a tényleges portókölttség megtérítése ellenében történik, avagy portómentesen van az átadásunkban, abban a sorrendben, ahogy a megrendelések beérkeztek. Kiadásunk a következő érdekesítő műveket foglalja magában:

Feltámadás, Karenina Anna, Háboru és béke, Kreutzer szonáta, Kozákok, Sevastopol, Hadzsi Murat, Iljitsch Iván halála, Gyermekek, Kamaszkor, Ijukur, Ur és szolgál, Legendák, A két huszár, stb.

Mindenmü pénzküldemény egyelőre mellőzendő. Jelen ajánlatunk csak azokra a szelvényekre vonatkozik, amelyek 10 napon belül beküldetnek:

Christensen és Társa
GUTENBERG
könyvkiadóvállalat Budapest, IV., Váci-utca 17
Szállás: Telefon: Teréz 291-65.

Külföldi címre az illető állam nyelve a közzendők!	SZELVÉNY.	111 szám.
	Alulírott Tolsztoj összes fent hirdetett műveit ingyen kívánja. A vételi elismerést és szállítási erteitést kérünk.	
Név:	Lakhely (utca)	Posta

BUZIAS Muschong gyógyfürdője

páratlanul szénsavdus radioaktív sósvasas forrászikkkel. Biztos gyógyhatás szervi, elhízásos érelmeszesedéses szív- és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomszűz, hólyaghurut és kimerüléssel idegesség esetén.

Női betegség

a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezőségek nyomán fellépett idegbajok (Tabes etc.) eseteiben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sósvasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kitűnő konyha, elsőrendű szálloda, diétás penziók, mérsékelt árakkal. Fürdőidény május 15-étől október 1-ig.

Prospectust, felvilágosítást szivesen küld a fürdőigazgatóság Buzias, Románia. 1906

BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1928. április 28-tól
május 7-ig

A MAGYAR IPAR BEMUTATÓJA!
Számos külföldi kiállító. — Vámszabadraktár.

Külön csoportok: 1417
a) utépités,
b) közszélfelújítás,
c) hő- és energiagazdálkodás,
d) agráréxport és
e) rádió számára.

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK:
50% kedvezmény a magyar vasutaknál úgy az oda, mint a visszautazásnál és a visszautazásnál érvényes 50%-os kedvezmény a C.F.R. összes vonalain.

VIZUMMENTES HATÁRÁTLÉPÉS!
A vásárigazolvány ára 120 lej.

Felvilágosítások és vásárigazolványok kaphatók:
BUDAPESTEN: a Vásárhozánál, V. Alkotmány-u. 8.
ARADON: a Kereskedelmi és Iparkamaránál.

Fa- és fémmegmunkáló gépeket, mint mechanikai esztergápadokat, maró és furó gyalu és csiszológépeket, excenter és frikciós préseket, rugós és légkalapácsokat, fémhengerműveket húzal és lemez-tömeg-cikkeket készítő automatákat, fonógépeket, henger-rovátkolópáradokat, bádagos-gépeket, egyszerrű és kombinált asztalos-gépeket, kaptata-kopir és parkett gépeket,

komplett gatterberendezéseket

és minden e szakmába vágó elsőrendű gépeket csakis jól bevezetett külföldi gyárakból, eredeti gyári árakon kedvező feltételek mellett szállít

Edmund Molnár

Műszaki vállalat Arad, Str. Alexandri (Salac-úton) 6.
Telefon 670. Raktárról szállít

Lorenz-féle graphittégelyeket, Poldi seelít, fémeket, esőárukat, gépszijakat, továbbá alkalmi használt elektr. motorokat orsós-prést, ékszergyári nemesfémlemez és húzalhengert, gyűrűgyártó prést, zománcozó készüléket, új és használt renault autót, stb.

Hirdessen a 43 éve fennálló Aradi Közlönyben!

Husvét hetében f. hó 13-ig

minden fogadható áron vásárolhat legdivatosabb női és férfi-szőveget, eselymet, vásznat, paplant stb.

„RECORD“

divatruházban Vászongyári kerakati! Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-uca) 15. **Harisnya vásár!**

Ja!!! Kétség, rekedtség ellen legjobb szer az **EGGER MELLPASZTILLA.** Bistoa és gyors hatás, az étvágyat nem rontja, 65 év óta bevált házi gyógyszer. Kapható minden gyógyszerárban és drogueráriában.

Ellen!!! Az Egger Mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Felelős szerkesztő: **RÉTHY JÓZSEF.**

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Tavaszi szenzáció!

Miután a gyárilag előállított ruhák raktáron tartását megszüntettük, a színházépületben levő üzemi ruhákban csakis saját műhelyben készült divatos

férfi, fiú- és gyermekruhák, felöltők

kaphatók. Ezen ruhák kivétel, minőség, tartósság tekintetében felülmúlnak minden gyárilag előállított ruhát. — Bel- és külföldi gyapjuszövetek nagy választékban. Külön mértékosztály. **Olcsó áraink-ról** kirakataink meggyőznek mindenkit. 1871

Szántó és Komlós.

Ön még nem ismeri a Szigetet!

A sziget egy nedvesség elszigetelő, szagtalan ásványfolyadék, amelyet ha új építkezéseknél a padozat alatt 3 sor téglafalazásnál, vagy nedves lakások vakolásánál használandó mészhabarcsba bele keverni, úgy az új építkezéseket, valamint a nedves lakásokat teljesen eltudja vele szigetelni az átütő nedvesség vagy salétrom ellen. — Beszerezhető minden városban és nagyobb községekben Aradon 1917

Gábor András, építésznél.

Kerékpár, villany, vízvezeték

és csatornázási munkálatok legolcsóbban: **Gärtner Samunál** Arad, Str. Bratianu 2. (Weitzer L.-u.) 1442

Figyelem!

Öz., henger-, vízi- és motormalmok leg jobb buzatermő vidékeken. Aradon bér-üzlet- és magánházak elfoglalható lakásokkal. Vidéki házak, üzlethelyiségekkel és italméréssel, szállodák, vendéglők kávéházak és fűszerüzletek helyben és vidéken. 1-20 holdas szőlők a hegyvidéken. Földbirtokok Arad és Temes megyében. Vidéki szódavizek. Iparvállalat céljaira alkalmas szuterén helyiségek eladásra és bérbeadásra a legelőnyösebb feltételek mellett közvetít

Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 12. sz. 1654

Majdnem új VII. típusu Steyer-autó

eladó. 1958

Cím: az Aradi Közlöny kiadójában.

Egyszobás lakás

konyhával, butorozva, több külön-bejárattal elegáns butorozott szobák konyha használatával, valamint 2 és 3 szobás lakások kiadó.

Boros ügynökségnél, Str. Consistoriului volt Batthyány-ucca 9. szám. 1972

Eladók.

Üvegezett irodarekesz, különböző fűszer-állványok, egy nagy jágszekrény, egy üzleti fizetőpénztár és többféle berendezési tárgyak.

Bővebbet: **Dürr Kocsárd** Arad, Bul. Reg. Ferd. 63. 1939

! Eladó ingatlanok !

Belvárosban több üzlet, bér- és magánház utányos áron. A volt Vécsey-ucca közelében egy szép 3 szobás lakásu alápincézett kertes magánház 450.000 lejért kedvező fizetési feltételek mellett. Több kisebb, de jövedelmező üzletházak, részletfizetésre. Boros ügynökségnél, Strada Consistoriului volt Batthyány-u. 9. sz. 1973

Makulatura,

tiszta lappeldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Belvárosban

szén emeletes ház május 1-re elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás lakással — mely 2 bejárattal bír — parkírozott udvarral, az egész ház alatt pincével és száraz kapuval előnyös árban eladó.

Bővebbet Haász Albert Irodájában Arad, Str. Eminescu 12. sz. (Deák F.-u.) 1654

Ki akar érettségizni?

Középiskolai összevont magánvizsgálatokra és érettségire, teljes anyagi felelősség mellett előkészít **Galgóczy Magántanfolyam** Budapest, VIII., Mária Terézia-tér három.

2-3 szobás lakások

a Str. Bratianu (v. Weitzer János-u.), Str. Metianu (v. Forrai-u.), Str. Matei Corvin (v. Hunyadi-uccában) május elsejére bérbeadó.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1969

Íróasztal,

ebédlőbutor, szőnyeg, jutányosan eladó. Megtekinthető délutáni órákban Str. Russu Sirianu 29. (Aulich-ucca), em. balra.

Apró hirdetések.

OKTATÁS.

ASSZONYOK. leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró-és szabásati tanfolyam, az esti órákban is. Arad, Str. Eminescu 6. 6934

FRANCIA és német órákat mérsékelt díjazásért adok. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1392

ÁLLAMI TANÁR német és francia nyelvi szakos, nagy pedagógiai gyakorlattal, alapos tanítást nyújt. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1870

INGATLAN.

SZÉP magánház nagy kerttel olcsón eladó. Sága, Str. Maracineanu (Czuczor) No. 39. 1923

STRADA Cuza Voda 57. sz. ház eladó. 1882

BOROSSEBESEN 40 éves sütőde házzal eladó. Tőkepénzesnek, műmalomnak alkalmas hely. Cím Szabó Mihály Sebis. 1370

ÖTSZOBÁS magánház nagy kerttel a nyitandó Dobó-uccára (a kert külön is) eladó. Str. Mocioni (Orcy) 34. 1938

TIZENEGY katasztrális hold föld tanyával az aradi határban eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1935

AZONNAL elfoglalható új modern magánházak Calea Saguna (Variassy Lajos-u.) 59a. és Str. Oituz (Illés-u.) 51. sz. kedvező árt eladók. Bővebbet Calea Saguna 59a. 1952

ELADÓ ház elfoglalható 3 szobás lakással. Arad, Str. dr. Romul Veliclu (Lipót-u.) 18. 1951

BÉRHÁZAT megvételre keresek. Ajánlatokat a jelenlegi és békebeli pontos jövedelmezőség feltüntetésével kérek „Kézpénzfizetés” jellegre az Aradi Közlöny kiadójában. 1942

KISEBB bérházat belvárosban kézpénzért vennék. Str. Barituu 11. 1965

KISEBB bérházat vennék, lehetőleg a belvárosban, mely megfelelő jövedelmet hoz. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1966

KÜLÖNFÉLEK.

ÖRÖKBE fogadható 3 hónapos egészséges leányka. Érdeklődni Str. Mocioni (Orcy-u.) 10. dőlben.

KÉRELEM A NEMESSZIVÜ EMBEREKHEZ. Sulvos beteg özvegyasszony 3 apró gyermekével a legnagyobb nyomorban bármilyen csekély adományt kér. Bármit leghálásabban fogad. Cím öz. Juhászné. Calea Saguna (Varjassy Lajos-ucca) 64. 200

SAROK magánház vegyeskereskedéssel eladó. Ugyanott egy jobb hálószoba, háromrészes ruhaszekrényvel, tükrös ajtókkal, terakotta képek és egy fürdőkád is eladó. Str. N. Bogdan si. Str. Badea Cártan (Fácán és Angyal-ucca) sarok. 1903

100.000 Leit nem kap ingyen,

de köthet egy ilyen hozománybiztosítást garantált kifizetés mellett.

Beiratkozás 1000 Lei.
egy éven át havi tagdíj 150 :
második évben havi maximális 600 :

A fél kívánságára kézpénz helyett természetbeni lakberendezést kaphat, melynek értéke 120 000 Lei. Köthet II. osztályu biztosítást 70.000 Leire, III. osztályu biztosítást 40.000 Leire. — Részletes felvilágosítással szolgál:

„VIITORUL“ Erdélyi Biztosító Társaság Cluj (Kolozsvár) Aradi vezérképviselete: Arad, Str. Alexandri 1, I. em. Helybelli és vidéki ügynőket keresünk. 1614

Kerékpárok, varrógépek, gramofonok, elsősorú gyártmányok, valamint ezek alkatrészei a legolcsóbb árt kaphatók: **Veres László** Bul. Reg. Ferdinand (Boros Beni-ér) 47. üzletében. A szakaszért javító műhelyben minden e szakmába vágó dolgok javítása nagyon olcsón eszközöltnék.

A legszebb tavaszi divatszinek után legszebben fest és tisztít **Hospodar M.** **Kelmefestő** volt Teleky-u. 13.

HOTEL PALACE

HOTEL EXCELSIOR HOTEL BELLEVUE

A Bellevue teljesen újalakítva folyóviz, orlvát lakosztályok tengeri fürdővel is. Központi létes és fűtővíz. 250 szoba kilitással és balkonnal a tengerre. Saját zene, naponta 5 órai teák, bálók művészi attrakciók, táncok, mulatságok. 988

LEGELŐKELOBB HÁZAK KÖZVETLEN A TENGERPARTON. Pensio: 35.— lírától.

HOTEL PALACE-ABBAZIA.

HÁZAT,

szőlőt, birtokot, üzletet, lakást gyorsan és pontosan közvetít

Gyórfly „M U R E S“ irodája Str. Unirel 13. (v. Fabian Gábor-ucca).

Női- és leányka felöltők legolcsóbb bevásárlási forrása:

Juliu PLESZ Gyula cégnél, Arad.

Str. Col. Piriul 5. (Vörösmarty-u.), a színház hátsó bejáratával szemben.

Angol felöltő Lej 1200-tól Szövetruhák Lej 1000-tól Selyem kabát Lej 2300-tól
 Kasha felöltő „ 1800 „ Covercött felöltő „ 2500-tól Pongyolák „ 250-től

Kérem a címre figyelni!

Hitelképes egyének részletfizetésre is kaphatnak.

Kérem a címre figyelni!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei. Vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzódnak. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőközlésre válaszolunk. Ajánlatok, ieltigés levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

A KIADÓHIVATAL kéri a következő levelek átvételét: Két ördög. Tavasz ébredése. Kis merész. Napsugár. Egy igaz. 1941

ALKALMAZÁS.

KIFUTÓ fiú és leány felvétetik Szeged írógépvállalat, főpostával szemben. 1858

JOBB bizonyítvánnyal jobb nő. ki árva gyermekek nevelését, főzést, baromfitenyésztést, vállal háztartás vezetését vidékre is, állást keres. Cím Hofmann, Kisenő, Messer-ház. 1798

IRÓGÉPMŰSZERÉSZ és egy komolyabb fiú tanulónak felvétetik Császár írógépvállalat Str. Alexandri (Salac-u.) 5. 1922

PÉNZTÁROS leány kasszához felvétetik, román, német, magyar nyelvismerettel. Fényképes ajánlatok német nyelven „Kassza” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe kéretnek. 10501

FIATAL fűszerkereskedő segéd, aki román, német, magyar nyelven beszél, felvétetik. Fényképes ajánlatok német nyelven „Eladó” jellegre Rudolf Mosse hirdetőbe kéretnek. 10501

INTELLIGENS német nevelő állást keres május 1-re. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1908

AZONNALI belépésre keressük magyarul német gyors- és gépirót, románul tudók előnyben részesülnek. Jelentkezés az Aradi Faipari Vállalat Curtici-uti telepén. 10501

KERESÜNK KÉZI TAKÁCSOKAT lehetőleg Jaguar munkásokat. Bővebbet Rudolf Mosse, Arad. 10501

RÉNDÉS szobaleányt keresek. Sréterné Színházépület, I. emelet jobbra. 1940

EGYENŐKÖK privát felak látogatására magas jutalék mellett felvétetnek „Gloria” Str. Doamna Balasa (Demeter-u.) 166. 1958

OKLEVELES gépész nyári cséplésre ajánkozik, gépek javítását is vállalja. Címeket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 1944

SUCHE tüchtig Kinderfräulein di such im Haus mithilft. Besprechung in den Vormittagstunden dr. Müller, Plata Mihai Viteazul 13. 1962

ELSŐRENDÜ francia szabásnót felvez Paris Modelház, Arad. 10502

GÉPIRÓT német nyelvtudással keresek. Jelentkezés délutánként 2-3. Notar public Aradul-nou. 1960

FOZNI tudó mindenfelé felvétetik április 15-re. Cím Pausotti, Str. Horia (Széchenyi-u.) 9. 1949

LAKÁS.

KÉT UDVARI SZOBÁBÓL ÁLLÓ, MŰHELYNEK SZALONNAK VAGY IRODÁNAK ALKALMAS HELYSÉG A FŐTÉREN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

BELVÁROSBAN kiadó azonnal 2 irodának vagy műhelynek alkalmas szoba. Bővebbet Str. Románului 6. a házmeztérnél. 1892

EGY SZOBA KONYHÁBÓL ÁLLÓ UDVARI LAKÁS A VÁROS KÖZPONTJÁBAN 1928. MÁJUS 1-RE KIADÓ. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

SZUTERÉN műhelynek, raktárnak esetleg lakásnak mellékkelvisésekkel együtt azonnalra kiadó. Str. Brumărel 12-14. (Péter-uca.) 1808

ÖTSZOBÁS modern lakás a belvárosban kiadó. Érdeklődni az Aradi Közlöny kiadójában. 1934

AZONNAL elfoglalható 2 szoba, konyhából álló suterén lakás kiadó. Bővebbet Str. Calvin János 6., ajtó 6. 1946

LAKÁS. Modern hatszobás lakás (két szoba különbejárattal) Str. Greceanu (Pérenyi-u.) 5. I. em. május 1-től kiadó. Érdeklődheti dr. Székely Lajosnál, Bulev. Regele Ferdinand 5., I. em. Ugyanott 3 helyiségből álló padozott suterén kiadó. 1967

KÉT szoba és mellékkelvisésekből álló lakás orvosi rendelőnek alkalmas. külön lépcsőházi feljárat. legforgalmasabb utcában bérbeadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1968

BELVÁROS központjában, a volt Szabadság-tér sarkán két egymásba nyíló, világos, ucai, irodának is alkalmas szoba butorozva vagy anélkül is azonnal vagy május 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1897

HÁROMSZOBÁS, előszobás lakás Terenctér közelében nagy gyümölcsös kerttel május 1-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1947

VÉTEL ÉSELADÁS.

FISCUTI gazdaságban egy 5 HP. Lyster motor eladó. Megtekinthető ugyanott. 1878

NYEST BOAK, divány párnák, gyönyörű faragott ebédlő, vitrinek, antik butorok u. m. comodók, szekrények, üveg-szekrény, ágyak, órák, íróasztalok, szalónok stb., 7 fős székény, fali órák, varró asztalok, asztalok, székek, szalónok, rézágvak, zongorák, álló villanylámpák, ebédlőszőnyegek, perzsák, férfi öltönyök, festmények, függönyök, st. reok, dupla ágyterítők, aranvoztott consol, porcellánok, dísztárgyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-u.) Neuman-palota. 1000

Legolcsóbb villamosvilágítási, osengő és telefonberendezési vállalat. :: Ideál és Rex kerékpárok legolcsóbban
Varga és Rosenfeld csillárraktár Arad, Bul. Regina Maria 12.

100 LEIÉRT szalmakalapokat formáz „Gaby” szalon, Bulv. Reg. Ferd. 11. (Józsefherceg-ut.) 1886

EGY drb. 35 hlt., 1 drb. 25 hlt., 2 drb. 13% hlt. Ócska hordó eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1864

JUTÁNYOS árban eladó 1 urf. íróasztal, 1 kis könyvszekrény, 1 kis divány, minden a legjobb karban. Megtekinthető délelőttökint Str. Malul Murásului 6. sz. alatt. 1859

EGY jó állapotban levő magánjáró cséplőgép 140.000 leiert eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1909

VILÁGOS háló lakással együtt átadó. Szentnői-ucca 10. szám. 1919

TISZTA, MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására keresünk megvételre. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 100

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyeget, szervizeket, férfi ruhákat, fehéreműket stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné, Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

ÉPÍTKEZÉSHEZ cement blokk modeljai eladók. Str. Abatorului (Vághid-ucca) 62. Ugyanott egy kis lakás kiadó. 1933

ZONGORA Ehrbar keresztthuros, félhosszú és egy rövid Bösendorfer olcsón eladók. Bul. Reg. Ferdinand 11. Neuman. 1963

GŐZHENGERT fur a helyszínen, 8-as gőzeséplőt és gépjávitó műhelyt elad Ranz Ottó, Szentanna Arad mellett. 1959

HINTÓ, stráf, parasztkocsi, 16 és szer szám eladó Arad, Str. Dorobantilor (Urban Iván-ucca) 14. 1950

ELADÓ 400 hl. ötéves 6-bor ami házastásra rendkívül alkalmas. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1948

MACULATURA PAPIR 5 kgros esomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

Nagy olcsó selyemharisnya

vásár husvétra:

1-a selyem tartós árú Lej 85
 Legjobb minőség „ 120
 Sűrű kötés ajour nyíllal „ 150
 Ezen árakat csak egy alkalmi vétel foly an tudjuk nyújtani s így mindenki érdeke, hogy ezen alkalmat kihasználja.
Hibátlan árú!
RIPPNER és BENKÓ
 Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.)

Legújabb fajtájú virágzó magas és alacsonytröszi rózsák, karfiolpalánták, korsi és késői angol kalaráb, viola, ragyogó rózsaszín petonia, salvia, vanília, krisantém-palánták és más évelő virágok kaphatók

Pauzár Sándor kertészetéből.

Virágüzlet: 1930
 Strada Bratianu (Weitzer-ucca)

ÜZLETEK.

ÜZLET középnyáj május elsejére kiadó főpostával szemben, forgalmas központban. Értekezni Str. Consistoriului 29. háztulafonos. 1936

ÜZLETHELYISÉG a Str. Bratianu (volt Weitzer János-ucca) 19. számú házban műhelynek is alkalmas, azonnalra bérbeadó. Cím Stern Lipót háztulafonosnál Str. Matei Corvin 1. 1970

Bélyeggyűjtők!!

Rendkívül nagy választék, remek, szép európai és tengerentúli bélyegekből. Árak mélyen a katalógus értéken alul. Kérjen választékot.

Ifj. Pirkmajer Alajos
 Periam (Jud. Timis.) 1937

Bérházakra nagyon olcsón
 jelzőlegközlés azonnal folyosítottak
 Bővebbet: 1800
HERZOG,
 Strada Bratianu (Weitzer János-u.) 17

Muzsaj József

Arad, a színházzal szemben.

Tavaszi árjegyzéke:

	LEJ:
Tavaszi divatöltöny ...	1600-
Tiszta gyapjűöltöny ...	2450-
Covercoatdivatöltöny ...	3150-
Felöltő tavaszi ...	1950-
Divat-ulster ...	2350
Covercoat ulster v. raglán	3500-
Fregoli-kabát ...	2100-
Gummikabát ...	860-
Iskolaöltöny előírás szerint ...	1600-

Divatszabóság! 173
Nagy posztó raktár!

Alapítva 1908. LINOLEUM Alapítva 1908.
viaszszővászón- és gummiárak
 legjobb beszerzési forrás 1058
STECKL ADOLF, Linoleumkülönlegességi áruház
 București, ARAD, Braşov,
 Strada Colţei 4. Bdul Regina Maria 8. Str. Portii 42
 Nagyban. Teljes szobabevonások szakszerűen végeztenek Kicsinyben.
 Gummikabátok nagy választékban.

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KÜNSTLER VIZUMIRODA
 Arad, Bul. Regina Maria 22. :: Dácia szállóval szemben. :: Telefon 86.

Uj cukorkaüzlet

nyílt a Minorita-palotában a volt Bauer-féle pipászlet helyén, hol mindenkor a legjobb és legfrisebb cukorkaárak és déli gyümölcsök kaphatók. **Husvétii nyulak és tojások** nagy választékban. Szives partifogást kér:

Bonbonerie, Wild.

Frankfurti mintavásárra

április 7—május 2-ig utazhat ingyen vizum, kedvezményes jeggyel. Igazolványok kaphatók

IDET menetjegyiroda
Telefon 306.
színházzal szemben

Építkezők figyelmébe!

Ujlonnan építendő kisebb és nagyobb házakra az építkezési összes **50 százalékaig** kölcsönt folyósítanak anyagokban és készpénzben legelőnyösebb kamattal mellett többévi lefizetésre.
HATSCHEK,
bankbizományos.
Strada Mărăsești 58—60. földszint 4. —
Értekezés 2—3 óra között. 1723

Jó karban levő

1770

gyártmányu 2 üléses **AUTO** olcsón eladó az ujaradi sörgyárban

Bankkölcsönök

aradi és környékbeli házakra és földekre **olcsó kamattal**, betáblázás mellett, azonnal folyósítanak.
HAASZ ALBERT iroda Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 12. szám.

A tudomány csodája

Drenu dr. ber. U-Wa-Massa új típusu, Dni egyenlő támasztással, világított viznyomásra működő bedörzsölő készüléke a legújabb legelőnyösebb módszere. Az egyetlen legelőnyösebb masszázor készülék. Háromszor olyan hatást ér el, mint a villamos bedörzsölés. Perceként 6500 rezgést végez. Kiváló német orvosok által ajánlva. Teljes bizonyossággal fogyasztja a kívánt testrészt, anélkül, hogy esetleg volna bármilyen más gyógykezelésre, ártóg-kurára. Nem győbíri a szikulat.
Aradi vezérképviselő: **Veitok és Weisz** drogéria, Bulv. Regina Maria 24.
Timisoarai vezérképviselő: „Recta” optikai műszert Str. V. Alexandri 5. (Hunyadi-u.) Telefon 183.

Eladó

a textil gyári vámmal szemben, a pécskai-uton a „FATMA”-gyár mellett fekvő 2 kisholdas elsőrendű **SZŐLŐ és GYÜMÖLCSŐS** hozzátartozó és elfoglalható 3 szobás urilakkal, istálló, kocsiszin, korcsis lakás és garagéval, kedvező fizetési feltételekkel.
Értekezhető a helyszínen, beírat a Kocsoru-ucca 8—10. szám alatt. 1926

Eladó és parcellázandó földbirtok!

Zimándulou és Zimándouz községek között fekvő volt Szántay, most Mahler-Wittmann-féle **325 kat. holdas birtok egytagban vagy parcellázva eladó.** A vételhez olcsó kölcsön folyósítanak. — Értekezni lehet a tulajdonos megbízottjánál Dr. Müller Vendel László ügyvédnél Aradon, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-ter) 13. sz. — 1652

Legszébben mos, vasal és fényez **Buttinger Teréz** gőzmosóháza Arad, Str. Consistorului Z. (Batthyány-ucca).

Dr. Clauss-féle Vu ko folyékony cipőcrém

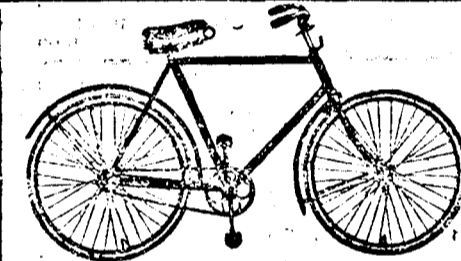
a csodaszor érzékeny, finom, világos cipők és bőrtárgyak tisztításához Lei 25. — **Vulko-víz** pedig selyem-, szövet- és gyapjúkermék, valamint a cipőcrémek által elpiszkolt mindennemű bőrök tökéletes, nyom nélküli tisztításához, Lei 40.— Kapható kizárólag: **DESIDERIU SÁNDOR** szaküzletében Arad, Strada Romanului (Zrinyi-ucca).
videkre szétküldés a pénz előzetes beküldése mellett.

Alkalmi házeladások

A volt Szabadság-tértől 1 percnél távolra magánház május 1-re elfoglalható 3 szobás lakással 420.000 leiert. A belváros közelében magasföldszintes ház május 1-re elfoglalható 4 szobás, fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral, autogarageval 450.000 leiert. A belvárosban 2 uccára nyíló kettős ház 3—2 szobás lakással, üzlethelyiséggel 420.000 leiert. A piactér közelében 6 lakásos bérház üzlethelyiséggel, elfoglalható 3 szobás lakással, 115.000 lej évi jövedelemmel 775 ezer leiert. Belvárosban 3 szobás magánház május 1-én elfoglalható lakással 350 ezer leiert. A volt Purgly Lajosné-uccában magánház május 1-én elfoglalható 5 szobás, fürdőszobás lakással, házi vízvezetékekkel 420.000 leiert. Legforgalmasabb utvonalon jó ház 50 év óta egy kézben levő fűszerüzlettel, korcsmával és lakással 450.000 leiert. A belvárosban és annak közelében magán és bérházak május 1-re elfoglalható 3—6 szobás lakásokkal eladók. **Maász Albert** irodája, Arad, Str. Eminescu 12. (Deák F.) 1654

Autoboxok

kocsimosásra legmodernebben berendezve, kiadók. Érdeklődni: **Kramer Sándor és Tsa**, Bul. Reg. Maria (Andrássy-ter) 17. U. e. két fordautó jutányosan eladó.

A legjobb kerékpárok olcsón kaphatók.
Waffenrad, Steyer és Special Steyer Tippe 43. továbbá Wittler, Görice, Dürrkapp és Royal. Raktáron tartok angol és német gyártmányu gramofonokat, vázrógepeket és csillókat és ezekhez tartozó alkatrészeket.
Szakszerű javító műhely. 1789

SCHWARTZ ÁRPÁD műszerész
ARAD, Str. Brancovici (Lázár Vilmos-ucca) 1.

HARCSA BELA 1146

uri szabótermei, BUDAPEST, IV., Városház-u. 16.

Nagy raktár eredeti angol szövetekből, elismerten előkelő izlés, szolid árak.

Szőlőtulajdonosok figyelmébe!

Legelőnyösebb feltételek mellett biztosítjuk termését jégkár ellen. A díj 20%-a alairáskor, 80%-a szüret után október 15-ikéig fizetendő.

Előjegyzéseket elfogad az 1855

„ASIGURARE TARANEASCA”
aradi vezérképviselő Str. Alexandri 1., I em.

Illyés István női szabósága Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 6.

Üzletfelosztás miatt a teljes üzletberendezés, mely áll: fehér emaillezott próbafülkéből, 3 tűkörájtos szép nagy szekrényből, pultból (bármely más célra is alkalmasak), olcsón eladók. — Együttal közlöm partifogóimmal, hogy: 1717 **női ruhakészítési szalonomat május 1-től** kezdve Str. Eminescu (v. Deák Ferenc u.) 38. szám (Református templommal szemben) alatti saját házámba helyezem át. **Illyés István,**

Tüdőbetegek!

Már ezreket meggyógyított!
Kérjük azonnal a

táplálkozás új művészetéről
szóló könyvemet amely már sokakat meggyógyított, mert a könyv utasításai minden megszokott ételmód mellett alkalmazhatók és segíti a betegséget gyorsan legyőzni. Az éjszakai izmód és köhögés eltűnik, a test súlyos emelkedik és állandó elmeszesedési folyamat révén a betegség megszűnik. Az orvosi tudomány

komoly képviselő!
igazolják eljárás módom előnyeit és nagyon ajánlják annak alkalmazását. Mivel hamarabb alkalmazza az én táplálkozási módszeremet, annál jobb. 1965

Teljesen ingyen
kapja meg könyvemet, amelyből fontos tudnivalókat szerez. Mivel kiadóm összesen csak **10.000 darabot díjtalanul** küld. Irjon azonnal, hogy én is boldog tulajdonosa legyek a könyvnek.

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln
Ringbahnstrasse 24. Abteilung 2.

Bankkölcsönt

házakra és földekre nagyon olcsó kamattal azonnal folyósítanak. Megbizóim részére keresek a belvárosban **magán- és bérházakat.**
HATSCHEK bankbizományos
Arad, Str. Árás stí (Kocsoru-u) 58-60

Értesitem a n. é. közönséget, hogy az Aradi kereskedelmi és Áruforgalmi r-t. Arad

betonárú-telepét

átvettem és a raktáron levő nagy árukészletet a napi árnál 25%-al olcsóbban kiárusítom.
Egyben tisztelettel közlöm, hogy az üzemet tovább vezetem és a szakmába vágó összes cikket versenyképes árban állandóan raktáron tartom.

A n. é. közönségnek mindenkor a legnagyobb készséggel állok rendelkezésére, kérve nb. támogatását. Kiváló tisztelettel!

Bulla Sándor,
Marospart
1726 Pollatschek teglgyár mellett.

Jól jövedelmező iparvállalathoz tőkével rendelkező társat keresek.

Cimeket: az Aradi Közlöny kiadójába kér „Társ” jellegére. 1929

Ágy tollát tisztítsa meg

a gázra és villanyerőre berendezett modern tolltisztító vállalatnál 1593
Str. Cercetasilor Szt. Pál-u. 4.

Legdivatosabb kalapujdonságok a legjutányosabban Dein Paulánál Str. Bratianu (Weitzer-u.)

BANCA PODGORIA ARADULUI S. p. A.
GHIOROC.

ARADHEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR
R. T. GHIOROC.

Apel de subscriere de Actiuni

Banca Podgoria Aradului S. p. A. in adunarea generală ținută la 19. Februarie 1927, a hotărât ridicarea capitalului societății dela 1.000.000 lei la 2.000.000 lei. Hotărârea a fost aprobată de către Ministerul de Industrie și Comerț cu deciziunea Nr. 109.108—1927.

Consiliul de administrație în baza autorizației sale primite dela adunarea generală emite pentru subscriere alor 2000 buc. acții de valoare nominală de câte 500 lei sub condițiile următoare:

1. După fiecare 10 buc. de acții de emisiune veche cu valoare nominală 50 lei, precum după și fiecare 1 buc. acție de emisiune mai nouă cu valoare nominală 500 lei se poate subscrie 1 buc. acție de valoare nominală 5000 lei pe prot de emisiune 550 lei.

2. Consiliul de administrație nu emite acții de fracțiuni (acții mici) însă toți proprietarii de acții, cari dispun numai cu 1—9 buc. de acții vechi, sunt îndreptățiți a subscrie 1 buc. acție cu valoare nominală 500 lei.

3. Subscrierile se pot face în localul institutului în Ghioroc în timpul dela 10. Aprilie până la 31. Mai 1928.

4. Contravaloarea acțiilor subscribe sunt de plătit în suma întreagă până la 31. Mai 1928. În casiera institutului în Ghioroc, ori la Cassa de Pastrare Județului Arad S. p. A. în Arad în favorul institutului nostru.

5. Acțiile subscribe și plătite în termenul fixat mai sus, din venitul net al anului de gestiune 1928, primesc dividendă deplină.

6. Asupra acțiilor nesubscrise de proprietarii vechi, va dispune Consiliul de administrație, cum va crede de cuviință.

Ghioroc, la 3. Aprilie 1928.

BANCA PODGORIA ARADULUI S. p. A.
ARADHEGYALJAI TAKARÉKPÉNZTÁR R. T.

Aláírási felbívás részvényjegyzésre.

Az Aradhegyaljai Takarékpénztár r. t. 1927. évi február hó 19-ikén tartott közgyűlésén elhatározta a részvénytőkének 1.000.000 lejről 2.000.000 leire való felemelését. Ezen határozatot az Ipari és Kereskedelemügyi Minisztérium 109.108—1927. számú határozatával jóváhagyta.

Az igazgatóság a közgyűléstől nyert felhatalmazása alapján 2000 drb. 500 lej névértékű részvényt bocsát ki ezek alapján a következő feltételek mellett:

1. Minden 10 drb. régi kibocsátású 50 lej névértékű, valamint minden drb. újabb kibocsátású 500 lej névértékű részvény után 1 drb. 500 lej névértékű részvény jegyezhető 550 lej kibocsátási áron.

2. Az igazgatóság nem bocsát ki töredékrészvényt (kis részvényt), azonban minden részvénybirtokos, aki 1—9 drb. részvényt rendelkezik, jogosult 1 drb. 500 lej névértékű részvényt jegyezni.

3. A részvényjegyzés Gyorokon, az intézet helyiségében 1928. évi április hó 10-től 1928. évi május hó 31-ig eszközölhető.

4. A lejegyzett részvények ellenértéke 1928. évi május hó 31-ig teljes összegében befizetendő Gyorokon az intézet pénztárában, vagy Aradon az Aradmegyei Takarékpénztár r. t.-nél az intézet folyó számlája iavára.

5. A lejegyzett és a fent írt határidőig kifizetett részvények az 1928. évi üzleti évi nyereségéből teljes osztalékot kapnak.

6. A régi részvénytulajdonosok által le nem jegyzett részvények felett az igazgatóság szabadon rendelkezik.

Ghioroc, 1928. évi április 3-ikán, 1912

Terézia Felter

kozmetikai intézete. :- Arcmassazs, olcsó bérletben, hajszálak végleges eltávolítása, mindennemű szépséghibák kezelése. Str. Eminescu 6., Mezzanin 5.

Legszébben fest, mos és tisztít

KNAPP SÁNDOR

kelmefestő és vegytisztító vállalata ARAD. Felvételi üzlet Str. Bratianu No. 11. (Weitzer J.-u.)

Intézet: Magyar-ucca 10. (Saját ház.) Vidéki megbízások is gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Ugy a n. é. köszönet, valamint a női divattermek és divatruházak különös figyelmébe ajánlom

mintafestészetemet, melyben a legrovidebb idő alatt festenek — szigorúan minta szerint — cérna, selyem, gyapjú, csipkék, zsinórok, végáruk színtartóan a legszebb és legdivatosabb színekre. 1802

Pontos kiszolgálás! Olcsó árak!

KASZÁKÓ

33.000 darab, piros és fehér, 250 darabonként ládában csomagolva,

55.000 Leiért eladó.

Kisebb tételben ládánként 450 Lei áb waggon Chisineu — Ardeal. 1918

Ujj, Vály cementgyára.

Ugyanott szép, erős és olcsó cementlapok nagy választékban.

A törvénytörés közelében 6 szobás, fürdőszobás lakás,

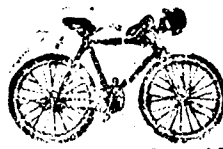
mellékhelyiségekkel, május 1-re kiadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1927

DOMÁN SÁNDOR ARAD

Románia legnagyobb

! ZÖNYEGHÁZA

Oriási kerékpár vásár!

Gyári képviselőink által több waggon kerékpár érkezett, melyeket eredeti gyári áron feltűnően olcsón hozunk forgalomba. — „Nauman”, „Mars”, „Göricke”, „Kayser”, „Dürkopp”, „Opel”, „Waffenrad”, „Majestic”, „Mester”, „Willekind”, „Rex” verseny- és turakerékpárok kedvező részletfizetésre kaphatók. Szakszerű javításokat olcsón és pontosan eszközölünk.

HAMMER ZSIGMOND és FIA

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand 27. (Baros Beni-lér). 1428

Az „ASTRA” Nyugdíjgyűlésület

házában, Str. Nicolae Grigorescu 3-4. (Munkácsy-ucca)

f. é. május 1-től

egy 4, egy 3 és egy 2 szoba, elő- és fürdőszobából álló, megfelelő mellékhelyiségekkel biró, parkettás, villanyvilágításos uccai lakás kiadó.

Ugyanott egy komplett irodahelyiséggel biró, tágas, villanyvilágításos pincehelyiség borpincének, műhelynek vagy raktárnak **azonnal kiadó.**

Reflektánsokat d. u. 5 és 6 óra között f. é. április 15-ig bezárólag, a házigondnok (földszint jobbra, ajtó 7.) fogad. 1262

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

Kerékpár, villany, vízvezeték, csatornázás és szerelési üzlet: **GARTNER SAMU** Arad, Strada Bratlanu (Weitzer János-ucca) 2. Minorita-palota. 1829

S. Zágonyi J. szücs Arad, Str. Eminescu 15. Elvállal mindennemű szőrmé-nyári gondozását jutányos árban teljes érték biz- (Deák Ferenc-ucca.) bundák és szőrmétárgyak tosítása mellett

I. MARTIN

Str. Románului (Zrinyi-u.) Aianlja leg-
újabb párisi combiné gummitűző különle-
gességeit. Eltünteti minden kövérseget.
hasat, csipőt: kényelmes, fess, minden
hölgynek nélkülözhetetlen. Kezdvük rögtön
tisztítása és mosása 10 Lei. 1833

BING:

L'Amour
Pompadour
Marsala
Malaga
Chateau Bing
Charme
Görög aszu
Cognac Medicinal

1802

Butorszövetek,

kárpitos-kellékek, butorrugók, zsák,
zsineg, ponyva, kötéláru-gyár.

A Hanf, Jute u. Textilil Industrie A. G. Wien-
Pöchlarn egyedüli lerakata. 1801

Gyári áruk.

Schönberger & Grünstein-cég

ARAD, Bul. Regele Ferdinand 11 szám.

Farkas L. órás, ékszerész és vésnök

Arad, Strada Eminescu (Deák Ferenc-ucca) 2.

Elvállal: zseb-, inga-, fali és ébresztő-órák precíz javítását. 3
évi jótállás mellett, ugyszintén művészi véséseket arany-, ezüst-
és alpaca neműekben, cigarettatárcák s. b. monogramvésését. —
Arany- és ezüstneműek művészi forrasztása. Mindennemű átala-
kitási munkák. Saját műhely. Megbízások gyorsan és pontosan
eszközöltetnek. Legolesőbb javítások. 1928

25% árengedmény minden cikkénél vagy a végzett munkálatoknál

„UNIO“ Banca si Societate Comerciala S A

„UNIO“ Bank és Kereskedelmi R.-T.

A R A D.

Bulev. Regina Maria (Andrássy-tér) 21.

TELEFON: 670. 1916

0000

Fiókok: Chisineu-Chris, Otllaca és Curtici.

Liszt-, termény-, hüvelyes és gyar-
matárukban a legolesőbb bevásár-
lási forrás a régi, jóhírnevű

STEINER és FIA cég

Ortutay-palota, Str. Unirei (Fábián Gábor-u.) 1830

**Lomási Erdőipar
Részv.-Társaság**

ARAD, Bul. Regele Ferdinand No. 4.

ARADI TEXTILIPAR R.-T.

ARAD.

„Asigurarea Românească”

Altalános Román Biztosító R.T.

Alaptőke és tartalékok 115,382.592.50 lej
és afiliált intézete az

„Asigurarea Tărănească”

Román Mezőgazdasági-és Gazda-Biztosító R. T.

Alaptőke: 16,905.264 lej.

BUCUREȘTI, Str. Ioan Ghica No. 11.

1928. március 31-én délelőtt 9 órakor a társaság székhelyén a sorsoló bizottság a kereskedelmi és ipari miniszter képviselője és nagyszámu biztosító jelenlétében az 51-ik havi sorsjáték alkalmával kisorsolt kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

715.000 lej.

Az eddigi 51 húzás során kisorsoltatott és kiilietve lett kötvény-amortizációk és életbiztosítások végösszege:

13,925.000 lej.

Az 1928. március 31-én kisorsolt kötvények a következők:

A. DIJTÉTEL (15 ÉVES.)

- 20.000 lej Iorgu Penescu, Bucuresti, Str. Povernei No. 24., 85058 számú kötvény.
- 20.000 lej Ana Bondrea, Buzău, Str. Moara D-lui M. Minculescu 118.138 sz. kötv.
- 20.000 lej Lazăr Marder, Bucuresti, Str. Sf. Gheorghe nou No. 8., 78.526 sz. kötv.
- 20.000 lej Bădărău Elisabeta, Lioanci, (Gără) 105.908 számú kötvény.
- 20.000 lej Viol Pierre, Bucuresti, Str. Vișinilor No. 6., 51.211 számú kötvény.
- 20.000 lej Nicolae Goslan, Com. Parepa, Jud. Prahova 324 számú kötvény.
- 20.000 lej Const. Bengescu, Bucuresti, Str. Hagi Ghită No. 91., 91.489 számú kötv.
- 20.000 lej Nicolau I. Ioan, Brăila, Bul. Carol No. 230., 72.634 számú kötvény.
- 20.000 lej Stelian Pavelescu, Bucuresti, Str. G-ral Lahovary No. 38., 79.284 sz. kötv.
- 20.000 lej D-tru Găsteanu, Câmpu-Lung, Str. Frații Golești No. 34., 51.109 sz. k.
- 20.000 lej Victoria Draxomirescu, Bucuresti, Str. Washington No. 23., 19.773 sz. k.
- 20.000 lej Panait Dublidis, Constanta, Str. Mircea No. 78., 10.048 sz. kötvény.
- 20.000 lej Dobrita Căprita, Bucuresti, Str. Dănculescu-Tei No. 13., 37.757 sz. kötv.
- 20.000 lej Alex. Constantinescu, Com. Sălcilor, Jud. Prahova, 18.746 sz. kötvény.
- 20.000 lej Solomon Zonenfeld, Bucuresti, Str. Carol No. 71., 114.822 sz. kötvény.
- 20.000 lej Ghizella Moscovici, Tz.-Ocna, Jud. Bacău, 66.683 számú kötvény.
- 20.000 lej Mitică Voiculescu, Bucuresti, Sos. Colentina No. 123., 113.580 sz. kötv.
- 20.000 lej Ernestina Iancovetz, Lugoj, (Fabrica de Tiglă) 105.462 sz. kötvény.
- 20.000 lej Petre Dobre, Bucuresti, Str. Niculina (cătunul Lupeasca) 132.840 sz. k.
- 20.000 lej Gh. Pârlea, Com. Stolniceni, (Pascani) 63.978 számú kötvény.
- 20.000 lej René Al. Grigorescu, Bucuresti, Str. Al. Cernat No. 30., 47.626 sz. kötv.
- 20.000 lej Al. Teodorescu, Bălești-Dolj 76.907 számú kötvény.
- 20.000 lej Maor Zănescu Ioan, Bucuresti, Prelungirea Polonă No. 5., 24.463 sz. k.
- 20.000 lej Grigore Olteanu, Craiova, Str. Alexe Nicolaide No. 44., 35.846 sz. kötv.
- 20.000 lej Iftimie Costea, Bucuresti, Str. Vespări No. 19., 3768 sz. kötvény.
- 10.000 lej Ilie Theiman, Tz.-Sulita, (Antreprenor) 7843 számú kötvény.
- 10.000 lej Gh. I. Potcu, Com. Poiana Cârnuului, Jud. Vaslui 7382 számú kötvény.
- 10.000 lej Maria Gh. Popa, Sighet, Str. Avram Iancu No. 47., 5260 sz. kötvény.
- 10.000 lej Branas Iorgu, Bucuresti, Str. Cătelu No. 7., 823 számú kötvény.
- 10.000 lej Angela Fermezol, Bucuresti, Str. Orzari No. 22., 5260 sz. kötvény.
- 5.000 lej Nicolae Dolcescu, Com. Cuznăud, Jud. Constanta 1445 sz. kötvény.

B. DIJTÉTEL (10 ÉVES.)

- 20.000 lej Elena Popescu, Bucuresti, Str. G-ral Berthelot No. 14., 6980 sz. kötv.
- 20.000 lej Nicolae Zalborchi, Bucuresti, Str. G-ral Pleșoiaru No. 76., 533 sz. kötv.
- 10.000 lej Francisc Brielly, Cămpina, Steaua Română 3509 számú kötvény.

C. DIJTÉTEL

- 20.000 lej Mihail Drumea, Galati, Str. Sf. Impăratul No. 12., 10.768 számú kötvény.
- 20.000 lej Sarlea Otiella născută Stan, Dicio-Sân-Martin, (Pref. Judetului) 9044 sz. kötvény.
- 20.000 lej Vasile Dumitrescu, Bucuresti, Str. Fundătura Vasilache No. 24., 5224 számú kötvény.
- 20.000 lej Uihelyi Albert, Com. Ioo, Jud. Salaj (Invătător) 1248 sz. kötvény.

D. DIJTÉTEL

- 30.000 lej Sofia Raf, Bucuresti, Str. Triumfului No. 49., 875 számú kötvény.

Az „ASIGURAREA ROMĂNEASCĂ, valamint az „ASIGURAREA TĂRĂNEASCĂ” elfogad TŰZ-, JÉG-, HALÁLESET-, ÁLLAT- és ÉLETBIZTOSÍTÁSOKAT orvosi bizonylat alapján, leiben, nemkülönben SZÁLLÍTÁSI BIZTOSÍTÁST is.

Elsőrangú versenyképes díjtételek mellett.

A VEZÉRIGAZGATÓSÁG.

NE TEGYE KI VAGYONÁT A SORS SZESZÉLYEINEK! BIZTOSITSA MAGÁT!

SOCIETATEA ANONIMĂ DE ELECTRICITATE GHIOROC-PÂNCOTA.

Convocare.

LA ADUNAREA GENERALĂ A „SOCIETĂȚII ANONIME DE ELECTRICITATE GHIOROC-PÂNCOTA”, care va avea loc în ziua de 17. Aprilie 1928. marți la orele 2 d. m. în localul Casinei din Pâncota, la care se invită prin prezenta Onorații Acționarii cu scopul reorganizării Societății în conformitate cu dispozițiunile „Legii pentru Comercializarea și Controlul Intreprinderilor Economice ale Statului, Decret Nr. 1769. din 6. Iunie 1924.”

Ordinea de zi a Adunării Generale este următoarea:

1. Deschiderea Adunării Generale, explicarea scopului Adunării Generale, alegerea Președintelui și alor 2 veriificatori și scrutinători ai Adunării Generale.

2. Constatarea asigurării capitalului social, votarea nouilor Statute și luarea hotărârei relativ la înființarea Societății reorganizate în sensul legii suscitute.

3. Comunicarea numelor membrilor numiți din partea Comunelor pe un period de 4 ani în Consiliul de Administrație. Alegerea alor 8 membri în Consiliul de Administrație de către acționarii particulari pe un period de 4 ani.

4. Comunicarea numelor alor 3 cenzori, numiți din partea Comunelor pe un period de un an. Alegerea alor 2 cenzori de către acționarii particulari pe un period de 1 an.

5. Descărcarea vechilor Consilii de Administrație și de Cenzori.

Adunarea Generală va fi valabilă constituită, dacă acționarii prezenți în persoană sau prin mandatar reprezentă cel puțin $\frac{1}{3}$ din capitalul social. Dacă la prima Adunare $\frac{1}{3}$ din capitalul social nu este reprezentat, Adunarea Generală se amână de drept cu 8 zile, și atunci va fi considerată legal constituită oricare ar fi capitalul reprezentat de acționarii prezenți.

Fiecare acționar participând la vot va avea un vot de fiecare acțiune, dacă dovedește prin chitanță, că a solvit rata primă ale acțiunilor sale. Nimenea nu va putea exercita mai mult de 100 voturi.

Dat în Șiria, la 4. Aprilie 1928.

Consiliul de Administrație.

Meghívó.

A „GHIOROC-PÂNCOTAI VILLA MOSSÁGI R. T.” 1928. évi április hó 17-ik napján délután 2 órakor a pâncotai Casino helyiségében tartandó KÖZGYŰLÉSÉRE, melyre az igen tisztelt részvényesek ezennel meghívóznak a részvénytársaságnak a „Leggea pentru Comercializarea și Controlul Intreprinderilor Economice ale Statului, Decret Nr. 1769. din 6. Iunie 1924.” törvény értelmében való újraszervezése végett.

A közgyűlés napirendje a következő lesz:

1. A közgyűlés megnyitása, céljának ismertetése, valamint a közgyűlés elnökének és 2—2 jegyzőkönyv és választás hitelesítőnek a megválasztása.

2. Az alaptőke biztosításának megállapítása, az új alapszabályok megszavazása, valamint határozat hozatala a részvénytársaságnak a fenti törvény értelmében való megalakulására.

3. A községek által kinevezett 4 igazgatósági tagnak megnevezése, 4 évi időtartamra. Nyolc igazgatósági tagnak a részvényesek által való megválasztása ugyancsak 4 évi időtartamra.

4. A községek által kinevezett 3 felügyelő bizottsági tagnak megnevezése 1 évi időtartamra. Két felügyelő bizottsági tagnak a részvényesek által való megválasztása 1 évi időtartamra.

5. A régi igazgatóság és felügyelőbizottság felmentvényének megadása.

A közgyűlés érvényesnek nyilvánítottatik, ha a személyesen vagy még bizó levél által megjelent részvényesek a részvényeknek legalább $\frac{1}{3}$ -át képviselik. Amennyiben ezen első közgyűlésen megjelent részvényesek a részvényeknek legalább $\frac{1}{3}$ -át nem képviselik, a közgyűlés 8 nappal jogérvényesen elhalasztatik, amikor is a közgyűlés érvényesnek fog nyilvánítottatni, bármennyi legyen a megjelent részvényesek száma.

Minden megjelent részvényesnek részvényenként egy szavazati joga van, ha felmutatja részvényei első részletének befizetési nyugtáját. Egy részvényesnek sincs joga 100-nál több szavazatra.

Kelt Șiria, 1928. évi április hó 4-én.

1896

Az igazgatóság.

Aradi Kötő- és Kötőszövőgyár

Részvénytársaság

Gyárt: Sportcikkeket gyapju és selyemből. — Harisnyát. — Berlini kendőt. — Wattelint. — Gyermek nyári trikókat. — Fürdőruhákat. — Football-dresseket stb.

1872

Saját festőde és kikészítő.

Alaptőke: Lej 15,000.000.

NOI HARISNYA „Ideal” „Nixe” „L. B. A.” l. cérna minőségben 68-198 L-ig! Selyem 45, l. kábilan Lej 75, „Bemberg” mosó Lej 125 „Adosgo” L. 266! Férfitokni 16 lejű! Gyermektokni 12 lejű! Kétyük 45 lejű! Bőrkezező l. cace Lej 185. Selyem sálak 95 lejű! Selyem combine 875 Lej! Selyem reform nadrág 236 Lej! **Csipkék ezerféle mintázatban!**

BOGYÓ A.
Str. Eminescu 12.
(Deák Ferenc-u.)

Szalmakalapok 350 lejért, Gaby - szalonban Arad, Bul. Reg. Ferdinand (József Főherceg-ut) 11. szám 1. emelet

URODONAL

**Reuma
Csúz
Idegkimerültség
Köves képződések
Vérédényelmeszesedés
Elhízás**

tisztítja a vért!

A fődolgoz a véredényelmeszesedés kezelésénél mindenekelőtt abból áll, hogy a visszerek sérülésének kezdődését és fejlődését megakadályozzuk. S mert a presclerose periódusában a húgysav a túlfeszítés egyedüli képzője, úgy mindenekelőtt erőlyesen és minden eszközzel a húgysavnak a szervezetben való visszamaradását kell legyőzni azáltal, hogy az Urodonált alkalmazzuk.

FAIVRE professor,
egyetemi belgyógyászati
klinika tanára Poitiersben.

Etablissements Chatelein, 15 első díj
2, Rue de Valenciennes, Páris, és minden
gyógyszertárban. 999

Aki fiatal akar maradni, a véredények elkeményedését, a vese elkövesedését, a visszértágulást és az elhízást elakaria kerülni, annak le kell vezetnie a húgysavat, amely szerveinket megmérgezi és magát az Urodonállal rendszeresen gyógykezelnie kell.

Romániai vezérképviselő: Drogueria „STANDARD” Societate in nume colectiv. Bucuresti.

Évek óta fennálló üzlethelyiség lakással és teljes berendezéssel kiadó havi 1800 leiert eisejére. Ugyanott ujjonnan villaszerűleg épült 4 szobás magánház szép gyümölcsös kerttel eladó, esetleg bérbe kiadó május eisejére. Gim Str. Gen. Călugăra Borona-a. 228. a tulajdonosnál

Irodának

alkalmas 2 nagy
uceai szoba főtéren

kiadó.

Bővebbet Dr. Kelemen ügyvédi
irodájában, Str. Eminescu 2.

Alexander és Tsa drogeriájában

(Bul. Reg. Maria 12., volt Szabó-drogeria)

• a husvéti ünnepek alatt a legolcsóbban
szerezheti be illatszer- és kozmetikai szük-
ségleteit. Nézze meg kirakatainkat. Nagy-
penteeken, nagyszombaton és husvét hétfőjén
minden 50-ik vedő gyönyörű

• ajándék-kazettát kap ingyen.

**HÖSSZUELETŰ LECYEN
A JÓ ERŐSÍTŐ CSŐ!
HASZNÁLJON**

TUNGSTALAN

P415
VEGÉRSÍTŐ
és P410
KISFÉKVENCIAJU
BÁRIUMCSÖVET

1 CSŐ - 1 ESZTENDŐ!

A FEHÉRKERESZT szálloda
épületében volt Stella-féle női divat
üzlet- és iroda-berendezése
alkalmi áron **eladó.**

Bővebbet:

Hartmann Kálmán
ékszerész Arad, Minorita-palota.

Képekerek

villanyerőre berendezett speciális kép-
keretező műhely. Óvál, kerek és blondel
keretek minden méretben és kivitelben.
Freiman József Arad, Str. Bratianu 9.

Nagyobb timisoarai
nemzetközi szállítási vállalat
keres azonnali belépésre
fiatalabb,
**aquisitios
tisztviselőt,**

ki némi praxissal rendel-
kezik. Ajánlatokat „Aqui-
sittio” jeligére Fehér Olga
hirdetési irodájába kéret-
nek Timisoara, Str. Miron Costin 5.

Alexandru REUSZ Sándor

ARAD, Bulevardul Regele Ferdinand No. 33. ■ Telefon 141. ■ Alapított 1895.

Temesvári Serfözde R.-T.

Királyi udvari szállító, Románia legna-
gyobb és legmodernebb sörgyárának

vezérképviselőte.

Tavaszi sörkülönlegességek!

Casino

Corvin

Record Speciala

English-Porter.

Bor- és pálinkanagyraktár.

Asztali és fajborok.

Gyümölcs-pálinkák. Rum. Likörök.

Műjéggyárak és hűtőtelepek.

Allandóan kapható friss, teljesen
kifagyasztott egészséges műjég.

Vidékre teherautó szállítás.

Legjobb minőség!

Legolcsóbb árak!

Legpontosabb kiszolgálás!

Párisi legszebb és legújabb fazonú

gyűrűk, függők és egyéb éksze-
rek érkeztek a husvéti ünnepekre

Hartmann Kálmán

ékszerészhez
Arad, Minorita-palota.